

ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน ด้านการพัสดุของจังหวัด

เอกสารความรู้ สดร.

ลำดับที่ ๖/ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

สถาบันตำราชนาภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน ด้านการพิสดุของจังหวัด

เอกสารความรู้ สดร.
ลำดับที่ ๖ / ปีงบประมาณ ๒๕๕๖
สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำนำ

สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้เรียบเรียงคำบรรยาย เรื่อง “ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการพัสดุของจังหวัด” โดยนายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส ที่ปรึกษาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จากการปฐมนิเทศผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ และการปฐมนิเทศรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุม ๑ อาคารสถาบันดำรง ราชานุภาพ เพื่อเผยแพร่ให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้รับทราบเป็นแนวคิด และนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติราชการต่อไป

เอกสารความรู้ สดร. ฉบับนี้ นำลงเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสถาบันดำรงราชานุภาพ (www.stabundamrong.go.th) ด้วย

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
กรกฎาคม ๒๕๕๖

ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ ของจังหวัด^๑

พิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส
ที่ปรึกษาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อคิดมุมมองการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

เรื่องการตรวจเงินแผ่นดิน ผมอยากจะใช้เวลาอันมีค่าของท่านภายในเวลาครึ่งชั่วโมงโดยสังเขปในเรื่องที่เป็นปัญหาจริงๆ ส่วนหนึ่งก็ได้รับการเฉลยจากท่านอธิบดีไปแล้วถึงปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการใช้จ่ายเงิน แต่ผมก็จะขอเพิ่มเติมในส่วนที่ผมคิดว่าเป็นข้อคิดมุมมองที่เป็นประโยชน์แก่ท่านในการทำงานคือบางครั้งการที่เรามอบหมายอำนาจไปไม่ว่าจะมอบลงไปให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอก็ตาม แต่เรื่องปัญหาการติดตามงาน ความรับผิดชอบ

^๑ ส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันดำรงราชานุภาพ สรุปลและเรียบเรียงจากการปฐมนิเทศรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๕ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ จัดโดยวิทยาลัยมหาดไทย

๖ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

รับชอบยังอยู่กับเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บางสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้นแล้ว บางอย่างเราอาจจะยากนักที่จะอธิบายได้กับหน่วยงานที่มีบทบาท มีหน้าที่

ในปัจจุบันเรื่องการใช้จ่ายเงินมีหลายหน่วยงาน หลายองค์กรที่ทำหน้าที่อยู่ เบื้องต้นที่สุดก็คือสำนักงานงบประมาณ ซึ่งเป็นคนให้เงินเรามา อีกคนหนึ่งก็คือคลังที่ทำหน้าที่ที่เหมือนกับเป็นตรวจสอบทางด้านธุรการการเงิน ซึ่งก็จะมืบทบาทหน้าที่ในเรื่องของการตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน เพราะเราต้องมีการเบิกเงินจากคลัง หรือว่าถอนเงินจากงบประมาณมา ก็ต้องผ่านกระบวนการเหล่านี้ ถ้าเกินเลยกว่านี้ก็คือหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเราไม่ใช่ผู้ตรวจสอบภายใน แต่เราก็มีหน้าที่ที่จะเข้าไปช่วยท่านในการที่จะติดตามดูว่า เรื่องการใช้จ่ายเงินนั้นเป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ ซึ่งคำว่าเป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เรายึดถืออยู่ในบริบทว่าต้องใช้กฎหมายทุกฉบับ

การเป็นข้าราชการนั้นก็ถูกสันนิษฐานในเบื้องต้นว่า เราต้องรอบรู้ในเรื่องกฎหมายอยู่แล้ว แต่บางสิ่งบางอย่างเราทำอยู่แล้ว บางทีเราอาจจะอยู่ในบางสถานการณ์อย่างที่ท่านอธิบดีบอก ในสถานการณ์ที่จำเป็นเร่งด่วน เราอาจจะยังไม่ได้คิดละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งเรื่องนี้เป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งทาง สตง. เข้าใจการทำแล้วไม่เป็นไปตามระเบียบตามกฎหมาย ถ้าไม่ได้เป็นในระยะสำคัญมาก คือประการที่ ๑ ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย ถ้าไม่เป็นไปตามระเบียบแล้วเสียหาย อันนี้ในทางตรวจสอบของการตรวจเงินแผ่นดินเราต้องให้ความสำคัญ อันนี้เป็นเรื่องธรรมดา

เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ

สิ่งหนึ่งที่เราอยากจะฝากไว้ในตรงนี้ก็คือ ผมอยากจะให้หลักการหรือหลักคิดบนหลักการอย่างหนึ่งคือ ถ้าเรามีระเบียบ แล้วเราทำตามระเบียบ

เราก็อาจจะสงสัยในระเบียบไปได้ แต่ถ้าเรามีข้อสงสัย ผมคิดว่าเราถามสำนักงบประมาณ ถามกรมบัญชีกลาง หรือถามเจ้าหน้าที่ สตง. ก็ได้ สตง. ตอนนี้เรามี สตง. จังหวัดทุกจังหวัด เป็นระดับหัวหน้าก็ระดับซี ๙ อย่างน้อยแล้ว

พอที่จะใช้แลกเปลี่ยนปัญหากับท่านได้ในการตัดสินใจ แล้วทาง สตง. เราก็ได้มอบอำนาจไปให้กับ ผอ.จังหวัด ที่ใครทำหน้าที่อยู่แต่ละจังหวัดให้อำนาจเขา ในแง่ที่ว่าถ้าไม่มีอะไรเหลือบ่ากว่าแรง ให้ข้อคิด ให้คำแนะนำ แล้วก็ไม่ต้องมาเขียนรายงานให้เสียเวลา ผมว่ามันจะช่วยในการทำงานให้กับทางท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้ ถ้ามีปัญหาในทางปฏิบัติ

สิ่งหนึ่งที่ทาง สตง. เราเป็นห่วงคือ การใช้จ่ายเงินที่ไม่ได้เป็นไปตามระเบียบตามกฎหมายแล้วก่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งอันนี้เรื่องอย่างนี้เป็นเรื่องทุกอย่างที่เราต้องตระหนัก คือคำว่า “เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ” เป็นพระบรมราโชวาทพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งผมเชื่อว่าในฐานะที่เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ท่านก็มีเจตนาที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขอยู่แล้ว เงินทองเป็นของหายาก เพราะฉะนั้นถ้าเราใช้จ่ายให้เกิดความคุ้มค่า แล้วเราก็จะได้มีเงินเยอะๆ เอาไว้บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชน ทีนี้ผมอยากจะฝากหลักคิดว่า บางครั้งระเบียบอาจจะต้องมีปัญหา แต่ในสถานการณ์ที่ท่านต้องตัดสินใจ

ผมอยากให้ทุกท่านยึดถือเลย ก็คือสิ่งที่ท่านตัดสินใจนั้น ถ้าท่านมั่นใจว่าอยู่ในประโยชน์ส่วนรวม อย่างเช่นบอกว่าเราตั้งใจเจตนาคืออะไรอย่างนี้ เป็นประโยชน์กับส่วนรวม แล้วก็ประโยชน์ส่วนรวมนั้น ต้องหมายถึง

๘ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติของหน้การที่รับผิดชอบของจังหวัด

ว่าไม่รังแต่จะเกิดความเสียหาย ดุลพินิจใดที่รังแต่จะเกิดความเสียหายได้ เราต้องคิดว่าเราจะเสียหายไหม มีจุดที่จะเกิดความเสียหายไหม ถ้าเกิดความเสียหาย อันนั้นเราจะบอกว่าเป็นประโยชน์ส่วนรวม เราก็อ้างไม่ได้ เพราะฉะนั้นประการที่ ๑ ถ้าท่านตัดสินใจอยู่บนประโยชน์ส่วนรวม ท่านไม่ต้องกังวล สดง. จะเข้าข้างท่านเสมอ

ประการต่อมาคือต้องไม่มีประโยชน์ทับซ้อน คือไม่เห็นแก่พรรค เห็นแก่พวก เห็นแก่คนโน้น คนนี้ หรืออย่าเอาตัวเราเองเข้าไปมีส่วนพัวพัน หรือเกี่ยวข้องด้วย ผมจะยกตัวอย่างง่ายๆ อย่าง สดง. เรากำลังจะท้วงติงเรื่องท้องถิ่นไปดูงานใช้จ่ายฟุ่มเฟือย อยู่เมืองไทยไปดูงานถึงยุโรป พาชาวบ้านไปดูๆ กลับมาแล้วไม่ได้มีผลผลิตอะไรเกิดขึ้น เราก็อยากให้ช่วยกันใช้จ่ายเงินให้เกิดความประหยัด แต่ก็มีข้อร้องเรียน อันนี้เป็นเรื่องข้อร้องเรียนนะ ไม่ได้เจตนาที่จะมาพูดเป็นการอย่างอื่นเลย

เรื่องนี้จำเป็นต้องพูดเป็นเรื่องความจริง เช่น เขาก็มีข้อร้องเรียนมาว่า ที่ท้องถิ่นอำเภอ ท้องถิ่นจังหวัดไม่ช่วยดูเพราะว่าอะไร เพราะว่ามีความนามสกุลเดียวกับท้องถิ่นอำเภอ ท้องถิ่นจังหวัดไปดูงานกับเขาด้วย คนตรวจสอบถ้าไปลงปฏิบัติกับเขา ลงไปร่วมในนโยบายอันนั้นแล้ว การตรวจสอบก็ย่อมจะไม่น่าไว้วางใจอย่างนี้เป็นต้น อันนี้ผมก็ยกตัวอย่าง บางทีในสาย

งานของเราๆ มอบหมายงานไปแล้วบางทีเราก็ต้องติดตามงาน แล้วพูดเรื่องอย่างนี้ ถ้าบางครั้งเสียหายไปแล้ว ก็อาจจะกระเทือนมาถึงผู้ว่าราชการจังหวัดได้ด้วย บางครั้งเราก็อาจจะยังไม่ได้คิด อย่างเช่นเรื่อง การดูงาน

นอกจากต้องไม่มีประโยชน์ทับซ้อน คำว่า “ทับซ้อน” ก็หมายถึง พ่อค้าอะไรพวกนี้ด้วย เมื่อสักครู่นี้ผมพูดอยู่ประโยชน์หนึ่งว่า มอบอำนาจให้อย่างไรอะไรต่างๆ เรามอบไปแล้ว เราเสร็จสิ้นภัยแล้ว เราเบิกเงินไปแล้ว อันนั้นก็คือจบสิ้น ในเรื่องความรับผิดชอบ ในเรื่องภัย แต่ในเรื่องเงิน ความรับผิดชอบบางที่ยังไม่จบ คือยังไม่จบอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น บางอย่างที่ท่านต้องรู้ก็คือราคาต้องพอเหมาะสม

คุณภาพกับราคาต้องคู่ควรกัน

ในการตรวจสอบเราเน้นเรื่องว่า คุณภาพกับราคาต้องคู่ควรกัน ราคานั้นใครๆ ก็ตรวจสอบได้ในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโลกดิจิทัลสามารถจะกดคีย์คอมพิวเตอร์ สามารถจะเข้าไปในเว็บไซต์ สามารถจะไปเสิร์ชหาอะไร ใ้ทั้งนั้น เวลาตรวจสอบ สตง. เขาก็ตรวจสอบในลักษณะนี้ ผมก็คิดว่าท่านก็คงจะต้องมีเครื่องมือในการที่จะช่วยท่านสอบทาน จะเป็นเลขๆ หรือจะเป็นเรื่องอะไรก็แล้วแต่ หรือแม้กระทั่งรองผู้ว่าฯ ที่ท่านมอบหมายท่านก็ต้องให้มั่นใจได้ว่าเขาจะต้องช่วยท่านได้จริงๆ

ยกตัวอย่างบางเรื่องตกม้าตายน้ำตื้นๆ เช่น ยากำจัดศัตรูพืช ชื่อข้ามจังหวัด แต่ระเบียบกระทรวงการคลังบอกว่า ต้องราคาในท้องถิ่น เป็นต้น พอผิดจากราคาท้องถิ่น ส่วนนั้นคือส่วนต่างแล้ว แล้วบังเอิญอย่างยิ่งว่า ยาพวกนี้เป็นยาควบคุมโดยกระทรวงพาณิชย์ฯ พาณิชย์จังหวัดเป็นคนเสนอมาให้เราเห็นว่า ราคาต้องขายไม่เกิน ขายเกินผิดกฎหมาย แต่เราก็อ้างกว่าราคาของประกาศกระทรวงพาณิชย์จังหวัด เป็นต้น เพราะฉะนั้น เรื่องอย่างนี้บางที่เป็นเรื่องใกล้ตัวจนกระทั่งบางที่ถูกละหลุจนกระทั่งเราก็ไม่มีโอกาสได้ตรวจสอบ แล้วส่วนที่แพงไปถึง ๑๐ เท่าแน่นอน ต้องมีคนรับผิดชอบ คือปรัชญาที่ สตง. ยึดถือคือเงินหลวงนี้ต้องตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้

ความรับผิดชอบทางละเมิด

ระเบียบว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดปี ๒๕๓๙ ที่กระทรวงการคลัง เสนอออกมาเป็น พ.ร.บ. เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อคุ้มครอง ผู้ที่ทำงานที่เพียงแค่ประมาณเลินเล่อ แต่ถ้าประมาณเลินเล่อร้ายแรงแล้ว ต้องรับผิดชอบส่วนตัว ต้องมีส่วนแบ่งกับเขา แม้กระทั่งคนที่เรามอบอำนาจ ไปแล้วเกิดเขามีส่วนทำให้เสียหาย คนมอบนี้ในบัญชีติดต่อของกระทรวง การคลังนี้ เขาต้องมารักไว้ก่อนเลย คนที่อยู่หัวแถวที่สุดจะต้องมีส่วนต้อง รับผิดชอบด้วย ในฐานะที่มีอำนาจและมอบอำนาจไป ถ้าเรามอบอำนาจ แล้วๆ เราต้องมันสอบถามว่า สิ่งที่เรามอบไปนั้น เขาได้ทำแทนเราจริงหรือ เปล่า ผมถึงบอกว่า การประกาศภัยอาจจะประกาศจบไปแล้ว ยุติ เบิกเงิน มาได้แล้วทุกอย่างจบ แต่ความรับผิดชอบในเรื่องการเงินนี้ยังไม่ยุติ ยังต้อง มีส่วนหนึ่งที่เราต้องดู หรือบางครั้งที่มีปัญหา เราอาจจะมองข้ามความจริง ไป คืออันนี้จำเป็นที่จะต้องเอาเรื่องที่เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนแล้วก็มาเสนอ

ตัวอย่างเช่น การซื้อนี้ที่บอกว่ายกเว้นๆ คำว่า “ยกเว้นแล้ว” ก็แปล ว่าเราต้องทำตามแบบแผนบางอย่างด้วย แบบแผนในทางที่ดี การที่วินัย ข้าราชการเขียนไว้ว่าข้าราชการต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนๆ คำว่า “แบบแผน” ไม่ใช่ระเบียบ แต่ที่ทำมาทำแล้วเป็นประโยชน์ ทำแล้วดี หรือ

คนอื่นทำแล้วไม่เสียหาย แต่เรา ไม่ทำตามแล้วบังเอิญเกิดความเสียหาย คนอื่นเขายึดถือกันมา นาน แต่เรามาเปลี่ยนแปลงเสีย แล้วบังเอิญเปลี่ยนแล้วไม่ดีขึ้น แต่ว่ากลับเสียหายขึ้น อย่างนี้ ก็คือไม่ทำตามแบบแผนที่ดี

สิ่งเหล่านี้ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เราต้องทบทวนให้ดี ท่านจำเป็นผมคิดว่าท่านมีเครื่องมือที่ดีในมุมมองของ สตง. ก็คือท้องถิ่นจังหวัดกับท้องถิ่นอำเภอ ขณะเดียวกันในเรื่องละเอียดอ่อน อย่างที่ตอนนีที่ดีที่ในระเบียบบอกไว้ว่าเรื่อง คน เรือสัตว์ หรือเรื่องประมงอะไร เราไม่ใช่เงินตัวนี้ อันนี้เขาก็มีข้อดี แต่บางครั้งการแก้ปัญหา ก็อย่างที่กระทรวงการคลังโดยทาง สตง. เองก็เห็นด้วยกับทางคลัง ก็คือเราไม่สบายใจที่บอกว่าคนที่ไม่ได้เชี่ยวชาญชำนาญแล้ว มาบอกว่าการแก้ปัญหาแล้วต้องใช้เงินออกไปเยอะๆ เท่ากับลดความเสี่ยงให้ท่านแล้ว

ตัวอย่างเช่น เวลาหอยเชอรี่ระบาดคุณมีกระทรวงเกษตรฯ เขาเขียนบอกเลย ทางเกษตรจังหวัดควรจะต้องเอาวิธีการนี้มาเสนอท่านผู้ว่าฯ หรือบอกท่านผู้ว่าฯ ถ้าเวลาหอยเชอรี่ระบาดยังไม่ต้องซื้อยา วิธีการก็คือประกาศให้ชาวบ้านจับเอาไปขาย ถ้าไม่ขายเดี่ยวเราหระเปียบมารับซื้อ อย่างนี้ไม่ต้องใช้สารเคมี แล้วอีกอย่างไปใช้สารเคมีสวนกระแสกับเรื่องเกษตรอินทรีย์ การเป็นครัวโลก ใครจะมากล้ากินข้าวไทยเพราะว่าสารเคมีแค่ลู่กู่ลงไปเก็บหอยที่กินหน้าตาเป็นป๊อปอายไปแล้ว น่ากลัวขนาดไหน แล้วก็อีกอย่างหนึ่งการประกาศที่เดียวที่เขาแก่นี้ก็คือลดปัญหาไป เพราะว่าบางที่เราประกาศปุ๊บ ประกาศที่ทั้งจังหวัด แล้วสิ่งเหล่านี้สิ่งหนึ่งในมุมมองของผู้ตรวจสอบ เราเห็นปัญหาว่าไม่ว่าจะเป็นโรคเชื้อราต้นยาง ข้าวโพด หรือข้าว ทุกอำเภอจะมีปริมาณครอบครัวเรือนที่ใกล้เคียงกันหมดเลย เป็นที่สงสัย คนตรวจเขาจะสงสัยว่าทำไมปลูกข้าว ปลูกข้าวโพด ปลูกสวนยาง ผู้เสียหายครัวเรือนเกือบจะเท่ากันหมด แล้วภายใน ๕๐ ล้านบาท ถ้าซื้อโดย ๔๘-๔๙ ล้านบาท โรคนี้อันตราย แล้วบางที่เราไม่ได้ย้อนกลับไปดูว่า ทำไปแล้วระยะยาวภาพรวมจะออกมาเป็นยังไง

๑๒ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านกรรพัสดของจังหวัด

ผมคล้ายตัวอย่าง บางจังหวัด
ที่ภาคอีสาน ๑ ปี ประกาศ
ภัยโรคพิษ ๑๘ ภัยฯ ละ ๔๘
ล้านบาท ๔๙ ล้านบาท เฉลี่ย
เดือนละ ๒ ภัย แล้วทุกอำเภอ
จะมีภัยอย่างนี้หมด พอหมดภัย
โรคพิษนี้ ก็โรคพิษนั้นตาม ทั้งที่

เป็นโรคซ้ำอย่างเดียวกัน เดี่ยวเปลี่ยกระโดดมา เดี่ยวหอยเชอร์รี่มา อะไร
ทำนองนี้ เสร็จแล้วปรากฏว่าที่เมื่อสักครู่บอกว่า มีการเรียกคืนเงิน ๓,๐๐๐
กว่าล้าน ซึ่งอาจจะยังไม่รวมที่ทาง สตง. ตรวจ แล้วที่กรมการการค้าลังตรวจ
สอบอยู่ เพราะว่าเสียอ้วนคนเดียว ขยายยากำจัดศัตรูพืชทั้งภาคอีสาน
๗,๐๐๐ กว่าล้าน ตั้งแต่มีระเบียบปี ๒๕๕๒ แล้ว ก็แพงไปถึง ๑๐ เท่า
๒๐ เท่าของราคาประกาศกระทรวงพาณิชย์ของแต่ละจังหวัด

เรื่องการมอบอำนาจ

ผมคิดว่าเรื่องนี้จะเป็นเรื่องบทเรียนที่ยิ่งใหญ่มาก ที่เราจะต้อง
หันกลับมาทบทวนว่า คนที่เรามอบอำนาจให้เขา เขาไว้วางใจได้แค่ไหน แล้ว
สิ่งที่น่ากลัวกว่านั้น ผมเป็นห่วงผู้บริหารระดับสูงมาก ก็คือ ในฐานะที่ผมเอง
ก็ทำหน้าที่รับผิดชอบหน่วยงานมา กลัวที่สุดก็คือกฎหมาย ป.ช. ใหม่
เขาบอกว่าสามารถจะกันใครก็ได้ที่ให้การแล้ว คือถ้าไม่ใช่คนสุดท้ายแล้ว
ให้การเป็นพยานได้ ท่านก็ลองคิดเอาเองก็แล้วกันว่า สุดท้ายแล้วที่เรามอบ
อำนาจให้เขาไปนี้ เขาจะกลับมาซัดทอดเราหรือไม่ เรื่องนี้เป็นเรื่องหนึ่งที่เรา
จะต้องระวัง เพราะว่าบางครั้งนี้เขาก็ไปมีอะไรบางอย่างขึ้นมา เสร็จแล้ว
พอเจอหน้า ป.ช. เขาก็บอกว่า เขาทำตามที่ใครคนโน้น คนนี้ว่ามา ที่นี้เรื่อง

ลำบากใจ เราพูดกันในฐานะข้าราชการด้วยกัน สดง. ยินดีมากที่จะมีส่วนช่วยในการแก้ไข บรรเทา เยียวยา แก้ไขปัญหา ปัจจุบันนี้หลายครั้งหลายคราว เราใช้นโยบายในการตรวจสอบเชิงรุก หนังสือ สดง. ส่วนใหญ่ช่วงหลังเราจะออกไปเป็นลักษณะเป็นป้องปราม คือแจ้งเตือนล่วงหน้าเลยว่า ถ้าหากดำเนินการอย่างนี้ต่อไป กำหนดเงื่อนไขอย่างนี้เป็นการปิดกั้น อาจเข้าข่ายอย่างนั้น อย่างนี้ ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานที่เขาอยากจะทำในสิ่งที่ถูกต้องจะได้มีหลักฐานว่ามี สดง. ท้วงติงมา ซึ่งผมคิดว่าต้องมีประโยชน์ ก็ขอฝากไว้

อีกข้อหนึ่งเมื่อเราพูดถึงเรื่องใช้ดุลพินิจเป็นประโยชน์ส่วนรวม แล้วก็ไม่มีประโยชน์ทับซ้อน สดง. ไม่ได้ขัดข้อง แม้อาจจะมีข้อระเบียบอะไรที่ทำแล้วยังไม่ครบถ้วนก็ตาม และอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของสมเหตุสมผล อย่งที่เรา

ประกาศอะไรบางอย่าง เหตุผลคืออะไร ทำไมถึงต้องทำอะไรขนาดนั้น เหตุและผลต้องสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่ทุกคนฟังแล้วรับได้ เข้าใจได้ บางทีเราก็ต้องทดสอบว่าเหตุผลที่ให้มาแรงด่วนจริงหรือไม่ ถูกเงินจริงรีเปล่า อะไรทำนองอย่างนี้ ก็อย่างที่บอก อย่งที่ทางกรมบัญชีกลางที่เขาเข้มงวดทาง สดง. ต้องเข้มงวดถือตามแบบเดียวกันก็คือ ฝ่าห่ม ถ้าซื้อเสร็จเอาตอนหน้าร้อน ภัยแล้งพอดี อย่างนี้ก็ไม่สมประโยชน์แล้ว อันนี้อาจจะจำเป็นทุเลาก็เอาไว้ว่ากันใหม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ น่าจะคิดพิจารณาด้วยซ้ำไป ถ้าเราไปทำวิธีอื่นแล้ว ให้ชาวบ้านมีเงินไปซื้อเสื้อกันหนาวใส่ในหน้าหนาว โดยไม่ต้องแจกผ้าห่มอันนั้น น่าจะดีกว่า และเราก็ใช้เงินพวกนี้ไปทำอะไรก็ได้ให้ก่อให้เกิดผลผลิต ให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

๑๕ บทบาทที่พบในการปฏิบัติของนักการศึกษาระดับจังหวัด

ที่ประเทศจีน สดง. ไปดูงานที่ปักกิ่ง ถามเขาว่าที่น้ำตรงคูเมืองเป็นน้ำแข็ง ที่มีแจ็กผ้าห่ม แจ็กเสื้อกันหนาวหรือไม่ เขาบอกว่าถ้าปีนี้แจ็กปีที่แล้วตายไปแล้ว เพราะที่นี้ติดลบทุกปี คือชาวบ้านทุกคนรู้ว่าต้องทำมาหากิน แล้วก็ไปซื้อเสื้อกันหนาว หรือมีฉะนั้นก็แปลว่าไทยเบฟแจ็กแล้ว ใช้แล้วไม่หายหนาว บางที่ชาวบ้านอาจจะไม่มีเชื้อเพลิงก็เลยเอาไปทำฟืนแล้วก็ได้

ประการที่ ๔ ถ้าเรามีดุลพินิจแล้ว มีเหตุผลๆ ตรงนี้คือสิ่งที่จะเซฟในระยะยาว ป้องกันไม่ให้ข้างล่างนี้โยนลูกขึ้นมา ก็คือบันทึกจดแจ้งเอาไว้ ทำรายงานให้ตรวจสอบได้ สดง. หรือ ปปช. เวลาเจอคนที่พอทำอะไรก็ตาม พออ่านแล้วมีเหตุมีผลเรียบร้อย บันทึกไว้ให้เราเป็นเหตุผลในขณะนั้น แต่ถ้าไม่มี อันนี้เสียหายกับตัวเราเอง บางทีเรามีเหตุผลดีมากมาย แต่เราคิดไม่ถึง ลืมไป เพราะเราอายุมากขึ้น หรือเวลาผ่านไปนาน พอเวลา ปปช. มาถามเรา หรือ สดง. มาถามเรา เราคิดเหตุผลขึ้นมาใหม่ บางทีพอเขาพิสูจน์ คือหลักการตรวจสอบต้องมีการพิสูจน์ เราพูดอะไรไปเขาก็ไปสอบย้อนไปหมดเลย เพราะฉะนั้นการที่พูดข้อเท็จจริงภายหลังที่เปลี่ยนแปลงไปจากเหตุผลความจำเป็นเดิมนี่ อันตรายกับตัวเรา เราไม่รู้ว่า พอเขาเอาไปพิสูจน์แล้วเกิดเพี้ยนไปจริงๆ ไม่ใช่เหตุผลในขณะนั้นก็ได้

แนวทางการใช้ดุลพินิจ ๔ ข้อ

เพราะฉะนั้น หลักการใช้ดุลพินิจ ๔ ข้อนี้ท่านกรุณาใช้เป็นแนวทางได้เลย คืออยู่บนประโยชน์ส่วนรวม แล้วก็ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน แล้วก็มีความสมเหตุสมผล แล้วทำให้สามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส ก็น่าจะมีการอธิบายไว้ เพราะอย่างเวลาเจ้าหน้าที่เขาเขียนมาสั้นๆ คือเป็นไปตามระเบียบข้อนี้ สมมติระเบียบจัดซื้อจัดจ้างมีเหตุผลความจำเป็น ๔-๕ วงเล็บข้อไหน ข้อเท็จจริงอะไรที่รับกับระเบียบข้อนั้น แต่คุณบอกว่าเป็นไปตาม

ระเบียบข้อว่าด้วยวิธีพิเศษข้อนี้ ไม่บอกเลยว่าข้อนั้นคืออะไร แล้วปล่อยให้คนตรวจมานั่งดู แล้วท่านเองก็เซ็นไปแบบเสีงๆ เพราะฉะนั้น เราก็ต้องโยนลูกกลับไป บอกว่าอย่างนี้คุณต้องไปเขียนมาให้ละเอียดเลย ข้อเท็จจริงอะไรที่รับกับข้อระเบียบข้อนั้น ต้องเขียนให้ชัดเจน

ผมคิดว่าคนตรวจเวลาเขาตรวจ เราท่านทั้งหลาย เรากลับกัน ผมเป็นคนปฏิบัติ ท่านเป็นคนตรวจ พอท่านไปตรวจ ท่านก็มองว่า โอ้โฮ คนนี้เขาเขียนรายละเอียดดี เชื่อได้ อย่างนี้สบายใจ แต่พอไม่มีรายละเอียด เป็นไปตามระเบียบข้อนี้ ค่อนข้างพิเศษอะไรอย่างนี้ ซึ่งไม่รู้อะไรเลย อะไรที่เป็นแม่ทซ์ ข้อเท็จจริง อะไรที่แม่ทซ์กับข้อระเบียบ เราก็ต้องไปตรวจละเอียดขึ้น เพราะฉะนั้น อะไรก็ตามที่กลวิธี เราต้องระวังไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเอามาเปรียบเทียบเลย เวลาเราบอกว่า เราใช้วิธีพิเศษหรือเวลาเราขอยกเว้นระเบียบแล้ว แต่เราก็ชอบแสดงที่ว่า เราเองก็มีการเปรียบเทียบ ผมเรียนท่านเลยว่า การที่เราเอามาเปรียบเทียบกันนี้ เสมือนมีการแข่งขันกัน ตรงนี้ก็ยังเป็นเข้าลักษณะองค์ประกอบของเรื่องกฎหมายฮั่วอยู่ดี

บางที่เรามาเปรียบเทียบ เอา ๓-๔ รายเป็นพวกเดียวกันมาเปรียบเทียบ อย่างนี้อันตราย ต้องบอกให้หน่อยๆ ของเรา เวลาคุณจะมาเปรียบเทียบ คุณต้องให้แน่ใจ ว่าอย่าเอา นาย ก. นาย ข. ซึ่งเป็นพ่อ แม่ ลูกกัน แล้วขายของเหมือนกัน แล้วมาเปรียบเทียบราคาหลอกเรา อย่างนี้จะทำให้เราเดือดร้อน คุณต้องเอาเป็นคนที่ เป็นไม่เกี่ยวข้องอะไรกัน ไม่อย่างนั้นกลายเป็นว่าเปรียบเทียบโดยสมยอมราคา กัน เหมือนกับมาทำพิธีว่าจริงๆ แล้วราคา

๑๖ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

เจ้านี้ถึงวิธีพิเศษก็ยังถูก ตรงนี้ก็ฝากไว้เป็นแง่คิดว่า เราต้องบอกกับทางคนที่ จะช่วยเหลือเราว่าคุณต้องรู้ตรงจุดนี้ด้วย เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดแล้วก็เสีย หาย แล้วก็เสี่ยงกับความรับผิดชอบ

บางเรื่องก็น่าที่เราจะต้องควรจะต้องใส่ใจ อย่างเป็นทางการเรื่องที่มี การตรวจสอบกันอยู่ในขณะนี้ ก็คือผู้ชายเป็นรายเดียว ตลอดทั้งปีมีอยู่ราย เดียวที่ชายวัสดุ สิ่งเหล่านี้ถ้าเจ้าหน้าที่เสนออะไรก็ตามที่ซ้ำๆ ซากๆ เวียนๆ บางทีเราต้องเอะใจว่า ไม่มีคนใหม่ หน้าใหม่เข้ามาแข่งขันเลยหรืออะไรอย่าง นี้ เพราะขายของกับงานก่อสร้างไม่เหมือนกัน งานก่อสร้างจะต้องบอกว่ามี ผลงาน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็จะไต่เต้าตามผลงาน แต่บางครั้งก็จะถูกเลี้ยงไปใช้ วิธีพิเศษ โดยไม่พูดถึงเรื่องผลงาน แล้วพอแจ้งเกิดวงเงินสักวงเงินหนึ่ง นั่นก็ คือผลงาน แล้วต่อไปก็จะเข้าสู่วงจรเข้ามาทำงานกับราชการ อันนี้ก็คือแท็ก ตีคต่างๆ ที่ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่บางทีเขาอาจจะเสนอมาอย่างนี้

เราก็คงต้องรู้ทันสิ่งเหล่านี้ด้วยว่า ไม่ใช่ว่าคุณเอามาเปรียบเทียบ ถือว่าวิธีพิเศษ ยกเว้นระเบียบแล้วยังไงก็ได้ อย่างนี้ไม่ได้ ในทางการตรวจ สอบนี้ ขอเรียนท่านว่า ไม่ได้ เพราะตามหลักฐานวิญญูชนทั่วไป พอได้อ่าน ได้เจอ ก็ต้องเกิดเอะใจขึ้นมา เอะใจว่าทำไมเสียอ้วนมาคนเดียว แล้วบริษัท นั้นก็ให้เสียอ้วน บริษัทนี้ก็ให้เสียอ้วน แกรมยังเบอร์โทรศัพท์เบอร์เดียวกันอีก

ผลิตภัณฑ์ได้ ผลิตภัณฑ์แพ้ ผลิตภัณฑ์ ขณะ ๓ บริษัทนี้ มีเบอร์โทรศัพท์ เบอร์เดียวกันอย่างนี้ เป็นต้น โดยทั่วไปเราก็ต้องเอะใจแล้ว บางสิ่งบางอย่างการไว้เนื้อเชื่อใจ เราต้องมีอีกคนหนึ่งที่จะช่วย เราในการดูสิ่งเหล่านี้ เพราะไม่

อย่างนั้นก็อาจจะมีข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ ผมเรียนตรงนี้ว่า ในการมอบอำนาจแล้ว ในระเบียบของกระทรวงการคลังเขาถือว่า เมื่อเกิดความเสียหาย แล้วอย่างน้อยคนที่สูงที่สุดก็ต้องร่วมรับผิดชอบด้วย อย่างน้อยต้องมีส่วนแบ่ง ไม่ใช่ว่ารับแต่ชอบอย่างเดียว เรื่องนี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง

อีกส่วนหนึ่งคือ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ถือว่าถ้าเป็นเรื่องที่เราต้องการให้ท้องถิ่นของเรามีความเจริญ สิ่งหนึ่งถ้าอะไรก็ตามที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของท่านที่จะต้องไปอนุมัติ อนุญาต ทางสตง. ก็อยากจะขอวิงวอนฝากท่านไว้ว่า ช่วยกันดูความเหมาะสมด้วย เพื่อบ้านเมืองของเรา

ผมว่าหน่วยงานที่เป็นส่วนภูมิภาคเราไม่มีใครกล้าทำ ที่ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างเต็มไปหมด แล้วก็รัก ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ปล่อยให้ชำรุดทรุดโทรม อาจจะมีอยู่บ้าง ผมพูดความจริง ที่ช่องเมืองใหม่ ช่องสง่างา เป็นต้น ที่เสียหายทั้งเมืองเลยคือใช้ไม่ได้ แต่อันนั้นโทษใครไม่ได้ เป็นเรื่องนโยบายทางการเมือง ต้องไปว่ากันในเรื่องการเมือง แต่ฝ่ายส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคเราจะไม่ค่อยมีสิ่งเหล่านี้ ที่สร้างแล้วไม่ได้ใช้ประโยชน์ แต่ท้องถิ่นเต็มไปหมดเลยที่ท่านจะดูต่อไปศึกษากรณีตัวอย่างได้ หรือบอกให้นายอำเภอช่วยกันดูก็ได้ว่า ห้องข่าว ๗ สีที่จับมือกับ สตง. เวลาที่ สตง. ต้องออกไปตรวจเรื่องอะไร เรื่องเงินขาดบัญชี เรื่องใช้จ่ายเงินอะไรไม่ถูกต้อง อย่างที่พูดถึงเรื่องอนุมัติเงินสะสมอะไร หลายเรื่องหลายราวเป็นเรื่องน่าเป็นห่วง เพราะว่าเงินที่ทางท้องถิ่นสะสมไว้เขามีกฎ มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยในเรื่องการใช้จ่าย แล้วก็ เป็นเรื่องที่ สตง. ก็มีส่วนทักท้วงเป็นอย่างมาก เพราะว่ามี การใช้จ่ายเงินในลักษณะที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามเงื่อนไข

ความรับผิดชอบทางละเมิด

เหตุผลที่การใช้จ่ายเงินแล้วไม่ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ มีปรัชญาที่มา อย่างของเราส่วนภูมิภาค หรืองบประมาณส่วนกลาง หรือบที่เบิกจากระทรวงการคลัง กฎหมายรัฐธรรมนูญบอกว่าการใช้จ่ายเงินต้องทำเป็นรายจ่ายประจำปี ต้องทำเป็น พ.ร.บ. กฎหมายวิธีการงบประมาณปี ๒๕๐๒ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่ในการที่ให้กระทรวงการคลังออกระเบียบๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินเกือบทุกระเบียบเลย ท่านไปอ่านดู อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. วิธีงบประมาณปี ๒๕๐๒ ใน พ.ร.บ.งบประมาณปี ๒๕๐๒ บอกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดยินยอมหรืออนุญาตยินยอมให้มีการจ่ายเงิน หรือก่อนนี้ผูกพันโดยฝ่าฝืนกฎหมาย พ.ร.บ.วิธีงบประมาณ หรือระเบียบที่เป็นออกโดยกฎหมายวิธีงบประมาณ เราเรียกว่าระเบียบกระทรวงการคลังเป็นกฎหมายลูกของระเบียบกฎหมายวิธีงบประมาณ ซึ่งเป็น พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณปี ๒๕๐๒ เป็นแม่บท ในนั้นมาตรา ๒๖ เขาจะพูดไว้อย่างที่ผมพูด เขาบอกว่าผู้ใดก่อนนี้ผูกพันหรือยินยอม ไม่ทำตามกฎหมายวิธีงบประมาณหรือ

กฎหมายลูก คือระเบียบที่ออกโดยกฎหมายวิธีงบประมาณ คือระเบียบกระทรวงการคลัง ส่วนใหญ่ รวมทั้งกฎ ระเบียบที่สำนักงานประมาณกำหนดเอาไว้ด้วย เมื่อผิดระเบียบก็โยงไปสู่มิติกฎหมายวิธีงบประมาณ มาตรา ๒๖

มาตรา ๒๖ วรรค ๒ ก็บอกว่า ต้องรับผิดชอบส่วนตัวและอาจจะต้องมีความผิดอาญา ถ้ามีในกรณีเกิดความเสียหายขึ้นมา จะเป็นละเว้นหรือ

จะเป็นอะไรก็แล้วแต่ ตรงนี้มาตรา ๒๖ เป็นแม่บทของการเรียกคืนเงิน โดยไม่ต้องหรืออาจจะไม่ต้องคำนึงถึงส่วนต่างด้วยซ้ำไป แต่พอไปสอบสวนความรับผิดชอบละเมิด กฎหมายปี ๒๕๓๙ ก็มาช่วยไว้หน่อย ถ้าบกพร่องร้ายแรง ก็เอามีส่วนแบ่ง ไม่ต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเหมือนเมื่ออดีตที่ผ่านมา ในอดีตเงินแผ่นดินถูกรับผิดชอบต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม คือใครเอาไปไม่รู้ แต่หัวหน้าต้องรับผิดชอบเต็มร้อยเลย ปล่อยปละลูกน้อยให้ทำผิด แต่ปัจจุบันมีความเป็นธรรมแล้วว่า คนทำผิดก็รับไป ถ้าเป็นทุจริตก็เอาไปเลย ๑๐๐ แต่ยังจับตัวไม่ได้ ยังไม่ได้คืน ก็ต้องหาผู้รับผิดๆ ก็หามา ก็สอบสวนตามวิธีการละเมิด ก็จะถูกแบ่งสัดส่วน ถ้าเป็นบัญชีต่อกก็ส่วนใหญ่ผมเห็นแล้ว ว่าคนที่อยู่ที่สูงที่สุด คือเรียกว่าเป็นเจ้าของอำนาจอยู่ในเกณฑ์ ๔๐-๖๐ เปอร์เซ็นต์ของความเสียหาย อันนี้คือสิ่งที่เราต้องระวัง เพราะฉะนั้นอย่างถ้าเราทั้งประเทศรวมกัน ๗,๐๐๐ กว่าล้าน ถ้าแบ่งไป ๑๐ เท่า แปลว่าเงินจริงๆ ควรจะซื้อแค่ ๗๐๐ ล้าน เพราะฉะนั้น ๗,๐๐๐ กว่าล้าน ก็คือ ๖,๐๐๐ ล้านๆ ถ้าหัวแถวโดนहारไป ๖๐ เปอร์เซ็นต์ของแต่ละคน

เราก็ไม่อยากให้เกิดเป็นเรื่องที่ซ้ำซาก เรื่องพวกนี้เป็นอุทาหรณ์ เป็นเรื่องที่ควรศึกษา ก็ไม่ใช่เรื่องอะไร เพราะวันนี้เราคุยกันแบบว่าเฉพาะของคมนาคมไทยโดยแท้ ผมเองก็ในฐานะมีใจว่า เราเห็นว่าคนทำงานนั้น เราเป็นคนที่ทำให้ประชาชนมีความสุข แต่ตัวเราก็ต้องมีความสุขในการทำงานด้วย เมื่อใดก็ตามที่ท่านคิดว่าไม่มีความสุขในการทำงานโปรดนึกถึงสติ. ผมมีเบอร์โทรศัพท์ จดไว้หน่อยก็ได้ ๐๘๑-๗๕๓-๗๘๒๑

๒๐ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

ผมยินดีที่ท่านโทรมาแล้วอาจจะไม่ได้รับ ผมติดประชุมหรือไปบรรยายที่ไหน แต่ทุกวันผมก็ยังนั่งทำงานอยู่ที่ สตง. ผมมีเวลาว่างเย็นๆ ผมก็จะโทรกลับไป ดึกก็ไม่ใช่ไร พวกเรากันเอง เพื่อบ้านเพื่อเมืองผมยินดีเสมอเลย คือไม่ใช่ว่า ผมรอรัฐระเบียบ หรือ สตง. นั่งอยู่ที่จังหวัดรอรัฐระเบียบ แต่เขามีหน้าที่ ต้องบริการท่าน ถ้าท่านสนใจระเบียบเรื่องนี้แล้ว เป็นปัญหาของท่าน ก็คือปัญหาในทางตรวจสอบของเราด้วย เราก็อาจจะหาคำตอบรวมกัน ทางเจ้าหน้าที่ สตง.จังหวัด พอเห็นท่านถามมา ระเบียบกระทรวงการคลัง เดียวเราเองก็สงสัยเราก็เลยถาม แล้วก็เอามาตอบท่าน

เราเห็นด้วยกับกระทรวงการคลัง เขาว่าดีความอย่างนี้ คุณก็ปฏิบัติ อย่างนี้ ก็ถูกของคุณ แต่ถ้าไม่เห็นด้วย เราก็อาจจะแย้งกันด้วยเหตุด้วยผล ว่าเป็นไร แต่ไม่ใช่เจตนา อันนี้ก็ดีไปแบบหนึ่ง คือเรารู้ว่าท่านยังเข้าใจระเบียบ ไม่ตรงกับเรา แต่ไม่ใช่ต้องการเลียงระเบียบอย่างนี้ก็มีประโยชน์

อันนี้ก็ถือโอกาสแนะนำว่าทางเจ้าหน้าที่ผมอาจจะไม่รับรองเลย คือ ทาง สตง. ช่วงที่ผมรักษาการอยู่ แล้วก็ช่วงที่ปัจจุบันนี้ท่านรักษาการที่เป็น รองผู้ว่าการฯ คือท่านประพิร์ อังกินันท์ ท่านก็ถูกท้วงพอสมควร ท่านก็สั่ง การไว้บอกว่า เราไปอยู่จังหวัดต้องให้บริการ ไม่ใช่หน้าที่ไปจับผิด เราไม่เน้น เรื่องจับผิด เราเน้นเรื่องให้บริการ ถ้ารู้ปัญหา ก่อน แก้ปัญหา ก่อน ดีที่สุด อันนี้ขอปวารณาตัว สำหรับทุกท่านที่มีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือประชาชน ให้พ้นจากความทุกข์ แล้วก็ให้มีความสุข อันนี้ก็คือส่วนหนึ่ง ก็คงคิดว่าพอสมควรแก่เวลา เดี่ยวบางท่านก็ต้องไปขึ้นเครื่อง ตัวอยู่กับเราแต่เครื่อง ไม่ค่อย มีอะไรเชิญช่วยถามได้ แลกเปลี่ยนกันได้เลย

คำถาม-คำตอบ

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี : ขออนุญาต ผมผู้ว่าฯ อุดรธานี ขอให้อธิบายสักๆ สักนิดนึงซื้อขายสารเคมีอะไร และ ตอนนี้อย่างไรไปจนถึงไหนแล้ว แล้วเราจะเตรียมตัวยังไง

นายพิเชษฐ์ ลีลาวชิโรภาส ที่ปรึกษาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน : คือ อย่างนี้ คือในทาง สตง.นี้ ที่บึงกาฬเราก็แจ้งไปแล้ว ที่อุบลฯ นี้ก็แจ้งแล้วๆ ก็ ยังมีอีกหลายจังหวัด ก็ที่กำลังตรวจสอบอยู่ แต่ว่าที่ สตง. ไม่ได้ทำล้าหน้า ใครเลย ก็ทำคู่ขนานกันกับทางกรมการป้องกันและปราบปรามทุจริต สภาผู้แทนราษฎร ก็เรียกว่าตัวเลข ๗,๐๐๐ กว่าล้านนี้ ทางกรมการฯ ขยับมากเลย เขาทำทุกจังหวัด แต่ สตง. เรามีขีดจำกัด เราไม่ได้ให้สาย ตรวจจังหวัดทำ แต่เราใช้สายตรวจที่ภูมิภาค เราก็มีศักยภาพก็คือทำไปที่ละ จังหวัด เหนื่อยก็พักอะไรอย่างนี้ ก็ทำไปเรื่อย ที่นี้ส่วนหนึ่งที่เราคิดว่าอยาก จะให้เป็นเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีการรับผิดชอบ แล้วก็ก็เป็นอุทากุศลตัวอย่าง เท่านั้นเอง อันนี้เรียนในแง่ปฏิบัติว่า เราได้ทำไปตามสมควร ก็คือเจตนารมณ์ ตรงกัน ก็คือเราต้องการให้ความจริงนี้ เป็นอุทากุศลในการที่เราจะใช้เงิน

แต่ขณะนี้ดีแล้วที่หลังจากเกิดเรื่องนี้ทางกรมบัญชีกลางเอง ทาง สำนักงานเองท่านก็ตื่นตัวขึ้นมา ก็อย่างที่ว่าก็ต้องมีการปรับระเบียบ เพื่อให้ชัดเจนไปเลยว่า โรคอย่างนี้คุณไม่ต้องเอามาใช้ ความจริงเราใช้แค่น้ำท่วม ไฟไหม้ ไฟป่าอะไรนี้ก็ เยอะอยู่แล้ว แต่โรคธรรมดา อย่างที่กระทรวงเกษตรฯ เขาควร จะดู ทำยังไงอย่าให้หอยเน่า หรือ ทำยังไงอย่าให้เพลี้ยกระโดด อย่างนี้ คือเรื่องพวกนี้เป็นเรื่อง

๒๒ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

เชิงป้องกันมากกว่า แล้วก็ช่วยบำรุงรักษา ทำอย่างไรจะให้เกษตรกรทำให้พืชผลเขามีความแข็งแรงที่จะสู้กับโรคพืชได้ แล้วบางอย่างเป็นโรคที่ตามฤดูกาลอย่างเพลี้ยกระโดด ผมอ่านในหนังสือคู่มือ พอเราไปตรวจเราก็ไปอ่านในหนังสือคู่มือของกระทรวงเกษตรฯ เขาบอกว่าเพลี้ยกระโดดจะมาประมาณเดือนนี้ เสร็จแล้วฝนก็จะมา แล้วก็ตายหมดเลย ก็แต่เพียงวิธีการก็คือให้เกษตรกรบำรุงต้นให้แข็งแรง ให้ใหญ่เข้าไว้ ให้สู้กับโรคพวกนี้ได้ แมลงจะได้กินไม่หมดอะไรอย่างนี้

แล้วก็ถ้ามีวิธีการ ก็คือถ้าเจอเกินกว่าเท่านั้นเท่านี้ ก็ให้เกษตรกรอำเภอเสนอมาตรการขึ้นมา แต่พอไปประกาศเป็นภัย แล้วไปภัยแบบประกาศทั่วไป ก็เป็นจุดเสียวใจว่า บางทีบางพื้นที่เหลือนะ อย่างยาขณะนี้ ชาวบ้านที่เราไปตรวจไปเก็บไว้ตามทุ่งนา ใต้ต้นไม้ กระจอบอย่างนี้ แล้วถ้าเกิดเปียกฝนลง ไปอย่างว่าแต่ปลาตุก ปลาช่อนเลยนะ หอยยังตาย แล้วปลาตุก ปลาช่อนจะเหลือไหม ก็มีเด็กที่ไม่รู้เรื่อง หรือผู้ใหญ่ที่ไม่รู้เรื่อง ผมก็ทราบมาว่าบางจังหวัดมีเรียกว่าเหล่ากาชาด ท่านก็ไม่เข้าใจท่านก็เอาไปใช้ที่บ้าน เห็นเหลือๆ เยอะแยะ เห็นเขาบอกกินถึงกระดูกเลย แต่ลุงก๋วยนี่โดนทั้งหน้า ลุงก๋วยที่ออกช่อง ๓ หน้าเป็นป้อปายเลย ไม่มีเนื้อเหลือแล้วจะถึงกระดูกเลย แต่ที่ว่านี้ เขาบอกว่าใส่แหวนไม่ได้ จริงเท็จยังไงท่านลองไปถามได้กันดู

ผมคิดว่าเราควรจะใช้วิธีวิกฤติในการแก้ปัญหาในการทำงาน จริงอยู่บางครั้งเราบอกว่าเราไม่สามารถ หรือภัยจังหวัดอื่นประกาศ แต่ผมก็เห็นตัวอย่างหลายจังหวัดที่ภาคอีสาน เขาก็ไม่ประกาศก็มี

เขาใช้วิธีอื่นที่ไม่ประกาศภัย แต่พอไปประกาศภัยปั๊บก็เจอปัญหาว่า มีปัญหาว่าพวกนี้เป็นภัยหรือไม่ แต่ขณะนี้ผมเรียนว่า เขาไม่พิสูจน์ว่ามีภัยจริงหรือไม่เถียงกันไม่จบ แต่เขาพิสูจน์อย่างเดียวว่าราคาแพง แล้วก็แพงจริงๆ แพงอย่างน่าตกใจ แล้วก็พลาดอย่างน่าเสียดาย เพราะมีราคาที่เราเซ็นควบคุมเองด้วย แล้วก็คนขายนี้ไม่มีใบอนุญาตขายยา คือเราๆ ผมถึงบอกว่าระเบียบกฎหมายเราต้องให้คนที่ช่วยสอบสวนรู้อย่างละเอียด เราบอกให้เขาไปซื้อปืน ก็ไปซื้อแถวลพบุรีซื้อในป่าอย่างนี้ก็เป็นปืนเถื่อน แต่ซื้อยากก็ต้องซื้อจากผู้มีใบอนุญาตมาแสดงว่า คุณมีสิทธิ์สะสมวัตุมิพิช แต่คนคนนี้มาจากไหนก็ไม่รู้ บ้านเลขที่อยู่กลางทุ่งนา พอไปดูที่บ้านข้างล่างเขียนว่าบ้าน เขียนว่ามีร้านบริษัทแต่ข้างล่างเป็นที่เลี้ยงควายอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งน่าเสียดายมาก

อีกอย่างบางทีในท้องที่เอง ผมเคยไปตรวจสอบบางจังหวัด ซื้อเสื้อเพื่อไปใช้ในการฝึกอบรม ซื้อจากร้านอะไร สตง. ตรวจสอบใบเสร็จรับเงินค่าเสื้อยึดใช้ในการอบรมอะไรนี้ ศูนย์อะไรขวัญนี้ ปรากฏว่าซื้อจากอะไร โทรศัพท์อย่างนี้ คือหลักฐานไม่เมคเซ็นส์เลย แล้วบางทีพอใช้ปั๊บรุ่นนี้ใช้เงิน ๗๐,๐๐๐ บาท ในการซื้อวัสดุ พอซื้อแล้วถามว่า คุณไม่เข้าสต็อกแล้วค่อยๆ เบิกไปใช้หรือ อันนี้คือซื้อไปเพื่อโครงการทีเดียว แล้วก็หายไปเลย ทั้งโครงการ แล้ว ๗๐,๐๐๐ บาทนี้ ซื้อไม่เหมือนกันสักอย่างหนึ่งแต่ลงท้ายด้วย ๗๐,๐๐๐ บาท นี่คือภาพที่ สตง. ตรวจสอบ

แต่เวลาท่านอนุมัติท่านอาจจะมองไม่เห็นๆ เห็นเป็นใบๆ แต่บางครั้งต้องมีอย่างคนที่ใกล้ชิดท่านต้องคอยช่วยเหลือท่าน ท่านต้องตั้งคนที่ไว้วางใจมากรองเรื่องพวกนี้ แต่แบบ สตง. เราดู เรามาตรวจ ปีหนึ่งเรามาตรวจครั้งหนึ่ง แต่เวลาสำคัญเรามาตรวจๆ ก็ใบจัดอบรมก็รุ่นนี้ ๗๐,๐๐๐ บาท แต่ซื้อของไม่เคยเหมือนกัน แล้วบางทีบางอย่างละเอียดอ่อน ซึ่งบางทีพอสอบไปกลายเป็นหลักฐานเท็จ แต่เท็จนี้มีข้อที่เราจับพิรุณได้ เช่น คุณจ้าง

๒๔ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

ถ่ายรูป ๕,๐๐๐ บาท แต่ทำไมคุณต้องซื้อฟิล์ม สมัยก่อนมีฟิล์ม เดียวนี้ไม่มีค่าฟิล์ม มีระบบดิจิตอลเข้ามาแล้ว อย่างนี้บางที่เราสังเกตนิดเดียวเราก็จะเห็นจุดพวกนี้ แต่เป็นรายละเอียดเยอะ ผมถึงมีข้อเสนอแนะว่า ถึงเราจะมีรอยๆ ยังไงก็ตาม แต่เราต้องมีคนที่กรองเรื่องพวกนี้ โดยเฉพาะเรื่องเบิกจ่ายให้เขา เช็คร่องระเบียบให้แม่น แล้วก็ถ้ามีข้อสงสัยบอกให้เขาไปหาหรือเจ้าหน้าที่ สตง.จังหวัด ประจำจังหวัดได้เลย อันนี้ขอพิจารณาตัวจริงๆ

นายธงชัย ลืออดุลย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ : ที่ว่าการจัดซื้อยาปราบโรคพืช ขณะนี้ผลการสอบสวนหมายถึงว่าเป็นข้อยุติแล้วว่าอาจจะต้องชดใช้เงินในจำนวน ๒ จังหวัดที่อาจารย์พูดไปเมื่อสักครู่นี้คืออุบลฯ กับบึงกาฬ ใช่หรือไม่

นายพิเชษฐ์ ลีลาวชิโรภาส ที่ปรึกษาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน : ถ้าตรวจเสร็จแล้วก็เจอความเสียหาย อันนี้เรียนด้วยความสัตย์จริง วิธีคำนวณเสียหายก็คือราคาซื้อกับประกาศพาณิชย์จังหวัด หักกลบลงกัน เพราะระเบียบบอกให้ซื้อตามราคาจังหวัด สตง. ก็ต้องว่าไปตามราคาของจังหวัด ที่นี้ส่วนเหตุผลบางอันที่เขามาชี้แจงนะ ผมเรียนท่านบางที ผมถึงบอกว่าการใช้ดุลพินิจต้องสมเหตุสมผล เขาอธิบายว่าที่จังหวัด สมมติว่าผมยกตัวอย่าง

อย่างจังหวัดอุบลฯ เขาบอกว่าที่จังหวัดอุบลฯ เราไม่มีขายหรือไม่พอที่จะมากำจัดโรคพืชนี้ได้ ต้องไปซื้อจากคนขายที่มาจากจังหวัดเลย มาจากจังหวัดมหาสารคามๆ กับจังหวัดเลย มาเทียบกับจังหวัดอุบลฯ เทียบกันได้แค่ไหน คือฟังแล้ววิญญูชนฟังแล้วทะเล่่งตันทีเลย ฟังไม่ได้หรอก

ว่าที่จังหวัดนี้ไม่พอ แล้วพอเราไปถามที่ตลาดแถววารินทร์เขาเยอะแยะเลย เขาก็บอกต่อให้คุณพูดสิ่งๆไปเลยเอาไหม เพราะเดี๋ยวนี้คนมาคนมา สะดวกๆ พอส่งขึ้นหัวลำโพงตื่นเช้าก็มาถึงแล้ว ที่ สตง. เราวันที่ ๒๐-๒๕ เราจัดงานวันสหกรณ์ สตง. ใครจะกินหมวยของอุปบลฯ ประเภทมาถึงยังหมาดๆ ร้อนๆ ทำได้ เพราะขึ้นรถไฟ เดี่ยวเราก็ไปรอรับสถานี ๕ มาถึงยังอุ่นๆ อยู่เลย เพราะเสร็จเมื่อประมาณทุ่ม ๒ ทุ่มหรือ ๖ โมงเย็น

สิ่งเหล่านี้บางทีพูดแล้วไม่ค่อยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ถึงความสมเหตุสมผล พูดถึงข้อเท็จจริงตรงนี้ก็คิดในการคิดไม่ต้อง สตง. คิดหรือเราท่านทั้งหลายก็คิดได้จริงไหม ก็คือราคาที่คุณซื้อหักกับราคาที่เราประกาศของพาณิชย์จังหวัด แล้วเราเองก็ไม่รู้จะไปเถียงอะไร เพราะพาณิชย์จังหวัดบอกเขาคุณราคา ขายเกินกว่านี้เรียกตำรวจจับ จริงๆ ตอนที่จะมาให้เราเซ็นสัญญาที่เราต้องเรียกตำรวจจับเสียอ้วนนั้นแล้ว เพราะขายเกินราคาควบคุมๆ ปัญหาอย่างนี้ พวกนี้คือข้อคิดมุมมองที่ต้องละเอียดรอบครอบ สิ่งที่เราเป็นห่วงก็คือกฎหมายทุกฉบับ อย่างเช่นมีบางหน่วยงานไปสร้างศาลาชมวิวลงไปในแม่น้ำกก เจ้าทำบอกไม่ยอมต้องร้องถึง สตง. บอกหรือที่หน่วยงานนั้นต้องการคนรับผิดชอบทั้งศาลา เราจะไปปล่อยให้ เพราะถือว่าประมาทร้ายแรง คือไม่รู้กฎหมายเลยได้ยังไง เพราะจริงๆ การดูแลห้องที่ต้องรู้กฎหมายเกือบทุกฉบับอยู่แล้ว อันนี้ก็คือข้อคิดข้อห่วงใย ผมอาจจะใช้ถ้อยคำอะไรไม่ถูกต้องไปบ้างผมก็ต้องกราบขออภัย

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ : ขออนุญาตถามท่าน ผมทราบมาว่าเขาบอกว่า สารเคมีที่ซื้อไปไม่มีราคากลาง คือไม่มีราคาท้องถิ่น เขาก็เลยซื้อตามที่จังหวัดอื่นเคยซื้ออย่างนี้

๒๖ ปัญหาที่พบในกรณีปฏิบัติงานด้านกรทิสดของจังหวัด

นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส ที่ปรึกษาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน :
นั่นสิ เพราะเราซื้อตามที่จังหวัดอื่นเขาซื้อสิ แต่ระเบียบบอกว่าให้ซื้อราคา
ของท้องถิ่นที่เกิดภัย

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี : แต่ที่นี่ไม่มี
ราคาท้องถิ่น

นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส ที่ปรึกษาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน :
ราคาท้องถิ่นก็คือไปถามร้านค้า

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี : ท่านรองฯ
ที่มาจากอีสานที่มีคดีอย่างนี้ท่านถามบ้างสิ ถามให้ชัดๆ เลย ผมไม่มีคดี
แต่ว่าผมก็ถามเอาความรู้

นายธงชัย ลีอดุลย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ : ผมก็ไม่มีคดี
แต่ถ้าบอกให้ขณะนี้เป็นอย่างนี้แล้วว่าการสอบสวนประเด็นอื่นไม่รับฟังแล้ว
รับฟังแต่เอาประเด็นแค่ราคาสูงกว่าความเป็นจริง ประเด็นอื่นที่ให้ผม
ชี้แจง ในฐานะที่ผมไม่ได้เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่แรก ผมไปเป็นผู้ว่าฯ
ได้ ๒ เดือนเอง ผมก็จะเอามือไปชุกทึบทำไม พอผมชี้แจงประเด็นอื่นไปด้วย
เดี่ยวเกิดเป็นประเด็นอื่นติดเรามาว่าอันนั้นใช่หรือไม่ใช่ ก็บอกให้ไปอย่างนี้
ไม่ต้องชี้แจงลากยาวไป ก็ไปว่ากันเรื่องประเด็นราคาอย่างเดียว ที่ผมถามคือ
ผมจะเอาอย่างนี้

นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส ที่ปรึกษาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน :
ดีแล้ว คือเรียนอย่างนี้ว่า เขาไม่มานั่งพิสูจน์แล้ว เพราะพิสูจน์ไปก็มีข้อเถียง
กัน ก็เกษตรบางคนก็บอกถ่ายรูปมาเพื่อยุติคดี แต่จริงๆ วิธีการแก้ปัญหา
ไม่ถูกวิธีเท่าที่ตนเอง คือคนที่เสนอให้เราไม่เสนอวิธีที่ถูกจริงๆ ถ้าเกษตร
ต้องรับผิดชอบก่อนเลย คุณมาปุ๊บเจอเพื่อยุติคดีก็ต้องมีวิธี ก่อนจะใช้สารเคมี

คุณต้องบอกว่าใช้อะไรก่อน วิธีการคู่มือมีเขียนเลย ถ้าเจอเปลี้ยกระโดดเท่านั้นเท่านี้ตัวให้อย่างนี้ๆ เขาบอกเป็นขั้นเป็นตอนหมดเลย มีคู่มือในการต่อสู้กับภัยโรคพืชต่างๆ แต่ตอนนี้กระทรวงคลังเขาเปลี่ยนแนวทางแล้วก็คือสิ่งเหล่านี้เราสบายใจเราไม่ต้องไปแก้ปัญหาลแล้ว ก็คือไม่ใช่เงินของเรา ให้ไปใช้เงินของกระทรวงเขา กระทรวงใครกระทรวง แต่เราขอให้เป็นเรื่องที่ใกล้ชิดชาวบ้านที่สุด แล้วก็เป็นภัยที่ชาวบ้านน้ำตาตก

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ : ผมถามเพิ่มสมมติว่าเปลี้ยกระโดด ผู้ว่าฯ ไม่ได้ประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัดนะ ผมมอบอำนาจไปเลยให้นายอำเภอๆ ขอมามอบไปคนละ ๕ ล้าน

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ : นายอำเภอ ก็ไปซื้อแพงอะไรผู้ว่าฯ ก็ไม่รู้เรื่อง อย่างนี้ผู้ว่าฯ จะรับผิดชอบขนาดนั้น

นายพิศิษฐ์ สีสาวชิโรภาส ที่ปรึกษาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน : สิ่งที่ต้องระวังก็คือบางจังหวัดนายอำเภอบางคนเขาไม่พูดอย่างที่ว่านี้ เขาก็บอกว่าที่จังหวัดมีใบขวางมาๆ จาก ปก. แล้ว ปก. ก็เขียนว่าโรคพืชตัวนี้ใช้สารเคมียี่ห้อนี้ ราคาหน่วยละเท่านี้ เขาเข้าใจว่านี่คือราคากลาง แล้วกลายเป็นว่าราคาที่มาจากหน่วยเหนือกว่าเขาอีกเขาเลยทำอะไรไม่ได้ เขาเลยต้องซื้ออย่างนี้ แต่ตรงนั้นยังเป็นแค่พฤติกรรมประกอบแต่พฤติกรรมหลักๆ ที่คนที่รับมอบอำนาจไปปฏิบัติไม่ได้ก็คือทำไมเขาวอล กอินมา ๓ คน ๓ พร้อมกันได้ อย่างไรก็ตาม เพราะเราใช้วิธีพิเศษ วิธีพิเศษไปเอาคนจากมหาสารคาม จากเลยมาจากขอนแก่น นี่เป็น

๒๘ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

อย่างนี้ ขอนแก่นก็ไปซื้อจากมหาสารคามอะไร กลับไปกลับมานะ แล้ว ๓ เจ้าก็มาที่ไรก็เสียอ้วนมาคนเดียวแล้วทุกอันผลัดกันได้แต่เบอร์โทรศัพท์เบอร์เดียวกัน นี่เขาเรียกว่าไม่เนียน ถ้าทำให้เนียน

แล้วอีกอย่างหนึ่ง พอข้าวหมดพื้นที่เสียหาย อำเภอนี้ก็หมู่บ้านนี้ เลยทำให้มองว่าในหมู่บ้านนี้มีทั้งป่า มีทั้งอะไร มี แต่จริงๆ ไม่ป่าต้นยางต้องอยู่ข้างนอกใช้หรือไม่ แต่คนปลูกจะอยู่ในหมู่บ้านนี้หรือว่าอย่างไร แต่ทำไมพื้นที่ต้องพอดีกันปะ คราวเรือนเท่ากันปะเลย ใกล้เคียงกัน ต่างกันไม่เท่าไร เราก็เลยใช้วิธีการเอาสำมะโนประชากรมา หมู่บ้านนี้จริงๆ มีกี่คน ทุกคนปลูกทั้งข้าว ปลูกทั้งข้าวโพด ปลูกทั้ง ปลูกทั้งยางหมดเลยหรือ ปัญหา คือ เชื้อรายงานพวกนี้ลำบากนะ ต้องมีคนสอบสวน คืออย่างนี้ถ้าเอาผิดต้องมัดให้แน่นๆ เลยว่าพวกนี้คือคนที่สร้างปัญหาให้เรา แต่กฎหมาย ปชช. เปิดช่องให้ ผมว่าเรื่องนี้กรมการ ปชช. เขาก็พูดแบบหนึ่ง แต่วันไหนถึง ปชช. เขาอาจจะพูดอีกแบบหนึ่ง อยู่ที่ ปชช. สุดท้ายความเป็นธรรมยังมีอยู่

แต่ในการตรวจสอบของ สตง. เราเป็นแค่ข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้นเองยังไม่ถึงที่สุด แล้วข้อทักท้วงของ สตง. เรียนท่านโต้แย้งได้ ฟ้องศาลปกครองได้ๆ ก็ด้วยความปรารถนาดีทั้งหมดนี้ที่ผมมีโอกาสมาก็ใช้เวลาท่านกินไปพอสมควร ก็ด้วยความปรารถนาดีจากทางสำนักปลัดกระทรวงมหาดไทยที่

ต้องการให้ สตง. มาสะท้อนเรื่องปัญหาเพื่อเป็นข้อคิดแนวทาง แต่เวลาน้อย ปัญหาเยอะ ไม่เป็นไร วันนี้ที่เรามีโอกาสรู้จักกันก็คงจะได้ถือว่าได้ทำบุญมาร่วมกัน มีโอกาสปรึกษาหารือกันผมก็ยินดีนะ

ขอพิจารณาตัวว่าเพื่อให้งานของราชการเราทำได้ทำ แล้วเกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างเต็มที่ แล้วก็ท่านจะได้มีกำลังใจในการทำงานให้บ้านให้เมืองก็ขอพิจารณาตัวแค่นี้ ถ้าไม่มีอะไร ผมคิดว่าหลังไมค์ บางท่านก็ต้องขึ้นเครื่องแล้วเห็นขยับแล้วๆ ถ้าไม่มีขอขอบคุณมาก

.....

ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน ด้านการพัสดุของจังหวัด^๑

นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส
ที่ปรึกษาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

แสดงความยินดี

สวัสดีท่านนักบริหารการปกครองระดับสูงทุกท่าน ท่านมาถึงระดับนี้แล้วเป็นถึงรองผู้ว่าราชการจังหวัด อีกก้าวสองก้าวก็ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ผมทำนายไว้อย่างนั้นก็แล้วกัน ก่อนอื่นขอถือโอกาสแนะนำตัวเองสักเล็กน้อยว่าผมเองรับราชการเดิมอยู่ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ยังเป็นรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รักษาราชการแทนผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

^๑ ส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันดำรงราชานุภาพ สรุปและเรียบเรียงจากการประชุมเครือข่ายรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๕ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ จัดโดยวิทยาลัยมหาดไทย

๓๒ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

พอหลังจาก ๑ ตุลาคม ผมก็เป็นราษฎรเต็มขั้น แต่เขาก็อยากจะให้ผมช่วยงานก็ไปเป็นที่ปรึกษาของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วก็เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร และเป็นกรรมการวินัยงบประมาณและการคลังที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งทุกวันนี้ก็นั่งพิจารณาโทษปรับไปทางปกครองกรณีที่ไม่ทำตามระเบียบเกี่ยวกับการเงิน การคลัง ไม่ว่าจะเป็นกรณีเกี่ยวกับการคลังคือเรื่องการเงิน ลงบัญชีเบิก-จ่ายเงิน การบริหารพัสดุหรือการบริหารงบประมาณที่ขาดประสิทธิภาพต่างๆ ทางวินัยงบประมาณและการคลัง แล้วก็มีโทษปรับในทางปกครอง

นอกจากนั้น ในอดีตผมมีประสบการณ์ในสมาคมผู้บริหารพัสดุแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง ระเบียบพัสดุของสำนักงานรัฐมนตรี รวมทั้งเคยทำหน้าที่เกี่ยวกับคณะกรรมการว่าด้วยความรับผิดชอบในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เคยพิจารณาในกรณีที่ซื้อของได้ของแต่ก็ต้องขอใช้เงิน เพราะฉะนั้น เราอย่าประมาทในการทำหน้าที่ของพวกเรา อันนี้ยกตัวอย่างง่ายๆ งบประมาณเขาให้มาสร้างโรงเรียนเก็บพัสดุ ซึ่งก็เป็นบ้านหลังหนึ่งแล้วก็เอาพัสดุไปเก็บ แต่ก็ไปแปลงบไปเป็นที่จอดรถไว้ที่บ้านพักข้าราชการ แล้วก็เอารถหลวงไปจอดคันหนึ่ง นอกนั้นรถส่วนตัวจอดอะไรประมาณนี้ อย่างนี้เขาเรียกว่าใช้เงินไม่ถูกต้องตามที่ขอเงินไว้

ทฤษฎีทางงบประมาณ

ซึ่งทฤษฎีง่าย ๆ คืองบประมาณถ้าผ่านสภาผู้แทนราษฎร มาเราไม่มีหน้าที่ต้องไปตัดแปลง เขาให้มายังไงเราก็ต้องใช้ไปอย่างนั้นก่อน แต่ถ้าเราไปตัดสินใจเองเราก็ต้องรับผิดชอบส่วนตัว ของก็ทำไปแล้ว เงินก็เบิกไม่ได้ เจ้านี้ก็มาทวงหนี้ อย่างนี้เขาเรียกว่ารับผิดชอบส่วนตัว ซึ่งดูแล้วเหมือนโหดมาก แต่ต้องมีคำอธิบายซึ่งผมเองพยายามที่จะนำเสนอให้เกิดภาพที่เห็นเป็นภาพรวมว่าความเป็นมาของกรณีโดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่หลักผู้ใหญ่ในกระทรวงมหาดไทยเป็นห่วงมากคือเรื่องของการใช้ จ่ายเงินแล้วหวังดี

ประสงค์ดี แต่วิธีการอาจจะมีความจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข แต่แก้ไขไม่ทันก็เลยกลายเป็นความรับผิดชอบไป สิ่งเหล่านี้ก็เป็นเรื่องที่เราต้องพึงระมัดระวังด้วยในการใช้จ่ายเงิน เพราะฉะนั้น ผมจะพยายามค่อยๆ สะท้อนภาพให้ท่านเห็น

ลำดับแรกผมอยากจะให้อัญเชิญพระบรมราโชวาทซึ่งในหลวงได้พระราชทานไว้ให้กับผู้ที่มีหน้าที่ใช้จ่ายเงินของแผ่นดิน ซึ่งถ้าเราตระหนักในองค์พระบรมราโชวาทนี้ ผมคิดว่าเราไม่น่าจะเสี่ยงกับเรื่องความรับผิดชอบแน่นอน

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“การควบคุมและตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเงินแผ่นดินนั้นคือเงินของประชาชนทั้งชาติ ผู้ทำงานนี้จึงต้อง กำหนดแน่วแน่ใจอยู่เป็นนิตยที่จะปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน ด้วยความอุตสาหะพยายาม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความ ละเอียดถี่ถ้วนระมัดระวังอย่างเต็มที่ เพื่อมิให้เกิดความพลั้งพลาด เสียหาย และให้มั่นใจได้ว่าการใช้จ่ายเงินของแผ่นดิน ได้เป็นไปโดย บริสุทธิ์ และบังเกิดผลเป็นประโยชน์เต็มเม็ดเต็มหน่วย”

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

การควบคุมและตรวจสอบเงินแผ่นดิน

“การควบคุมและตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเงินแผ่นดินนั้นคือเงินของประชาชนทั้งชาติ” ในนี้ ผมเชื่อว่าทุกคนเป็นเจ้าของเงินแผ่นดินทั้งนั้น เพราะไม่มีใคร เลี้ยงภาษีใช้ไหม ข้าราชการจ่าย เงินเดือนนี้หัก ณ ที่จ่าย เราไม่มี โอกาสเลี้ยงภาษี เพราะฉะนั้น

เงินเราเป็นของเงินแผ่นดินแน่นอน ทีนี้ในเรื่องการควบคุมและตรวจสอบนั้น คนใช้จ่ายมีหน้าที่ควบคุม แล้วก่อนที่จะใช้จ่ายออกไปต้องมีหน้าที่ตรวจสอบอย่างเล็งไม่ได้ อย่าคิดว่าหน้าที่นี้เป็นของตรวจสอบภายในเป็นของงานคลัง หรือเป็นของ สตง. ถ้าเลยจาก สตง. ก็เป็น ป.ป.ช. ไปแล้ว

เพราะฉะนั้น ในการเบิกจ่ายเราต้องใช้จ่ายอย่างรอบคอบระมัดระวัง ผู้ที่ทำงานนี้จึงต้องกำหนด “ผู้ทำงานจึงต้องกำหนดแนกใจอยู่เป็นนิตยที่ จะปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน ด้วยความอุตสาหพยายาม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความละเอียดถี่ถ้วนระมัดระวังอย่างเต็มที่ เพื่อมิให้เกิดความพลั้งพลาดเสียหาย และให้มั่นใจได้ว่าการใช้จ่ายเงิน ของแผ่นดิน ได้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ และบังเกิดผลเป็นประโยชน์เต็มเม็ด เต็มหน่วย”

เร็วๆ นี้เราอาจจะมีห้องข่าว ๗ สี ไปดูจังหวัดหนึ่งที่มีการสร้างเมือง อยู่บนเขา เรื่องนี้จะเป็นอย่างหนึ่งที่อาจจะสะท้อนให้เราได้ข้อคิดในทาง บริหารต่อไปในอนาคตว่า บางโครงการเป็นนโยบายวางแผนไว้อยาวนาน แต่ถ้าก้าวแรกแล้วไม่ประสบความสำเร็จ เราเป็นนักบริหารเราต้องถอยกลับ มามองดู แล้วดูว่าจะก้าวต่อไปอีกหรือไม่ แต่ถ้าเราทำไปตามแผนเดิมแล้ว ไม่มีการปรับปรุงจะกลายเป็นเมืองร้างที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งเป็นสิ่งมหัศจรรย์ เหมือนกัน ต่อไปเวลาขึ้นไปบนดวงจันทร์แล้วมองลงมาอาจจะเห็นเมือง เมืองนี้เป็นเมืองร้างเป็นต้น

การใช้จ่ายเงิน

นี่เป็นตัวอย่างอีกอันหนึ่งว่า การใช้จ่ายเงินแค่พลั้งพลาดเสียหาย ในหลวงทรงตรัสว่า “ไม่บังควรแล้วที่จะให้เกิดความพลั้งพลาดเสียหาย” เพราะถ้าเราใช้จ่ายเงินส่วนตัว เวลาเราหยิบกระเป๋ากออกมา ควักออกมา อาจ

๓๖ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านกรรพัสอุของจังหวัด

จะแบ่งร้อยละปีหนึ่งหล่นลงไป เราไม่ต้องไปเสียดายเพราะเงินส่วนตัว แต่บางที่ยังเสียดายมากเลย กลับบ้านต้องไป Declare ว่าเงินที่หายไป ๒,๐๐๐ ไปใช้อะไร ไปกินอาหารญี่ปุ่นหรือว่าไปนวดมา แต่ถ้าเงินหลวงถ้าควักออกมาแล้วหล่นพริบพริบไม่ได้ เป็นเงินของประชาชนทั้งประเทศ แล้วที่สำคัญคือความรับผิดชอบส่วนตัว ตรงนี้สำคัญที่สุด ทำลายบั่นทอนจิตใจ เราตั้งใจดีหวังดี ประสงค์ดี วิกลจริตต้องมีวิธีการที่ดี วิธีการที่ดียิ่งที่สุดก็คือรักษาภูมิกติกาเอาไว้ อันนี้เป็นข้อคิดหนึ่ง

การใช้จ่ายเงินต้องบังเกิดผลประโยชน์เต็มเม็ดเต็มหน่วย สิ่งที่เราให้กับประชาชน เมื่อสักครู่นี้เต็มเป็นข้อผิดพลาด บำบัดทุกข์ บำรุง “สุข” ไปอยู่ข้างล่าง อันนี้ไม่ได้มีเจตนาตีความหมายใดๆ เพียงแต่ Version คนละ Version กัน เลยปรากฏว่าตัว “สุข” บำรุงและสุขเลยมาอยู่ข้างล่าง แต่โดยภาระหน้าที่ของท่าน ผมเห็นใจมากเลย การเป็นพ่อเมือง ผมขออนุญาตเรียกอย่างนี้ คือการเป็นพ่อเมืองต้องดูแลทุกข์ สุขไปหมด

ตอนผมนั่งรถมาได้ยินในรถพูดถึงเขาบอกว่าคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เขาบอกว่าถ้าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการเอาไรต์เอาเปรียบของเอกชน ตอนนี่เราจะมีความร่วมมือกับห้างสรรพสินค้าเทสโก้โลตัส มาร้องเรียนที่ห้างๆ ก็ได้ ร้องเรียนที่ว่า การอำเภอ ร้องเรียนที่สำนักงานเขตก็ได้ จริงรีเปล่า ทำไมความทุกข์อะไรขนาดนั้น เราต้องรับมากขนาดนั้น สิ่งนี้คือสิ่งที่เราต้องทำเพื่อให้ประชาชนมีความสุข แต่การที่ให้ประชาชนมีความสุขต้องมีวิธีการที่จะไปถึง ตรงนั้นแหละที่จะเป็นหลายสิ่งหลายอย่างที่เราต้องระวังประชาชนชื่อของแพงร้องเรียนกับใคร คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ถ้าเกิดหน่วยงานที่เราดูแลกำกับอยู่ชื่อของแพงเราจะไปร้องเรียนกับใคร เราอาจจะไม่ได้ไปร้องเรียนกับใคร แต่มีคนมาร้องเรียน สตง. ร้องเรียน ป.ป.ช. อย่างนี้เป็นต้น

หลายสิ่งหลายอย่างเราต้องทำด้วยความรอบรู้ระมัดระวัง เพราะสิ่งหนึ่งที่เรากำหนดหนึ่งจะย้อนกลับมาหาเรา ท่านนึกไว้อย่างหนึ่งในเมื่อท่านเป็นคนต้องรับเรื่องราวร้องทุกข์ เรื่องซื้อของแพง ถ้ามีการซื้ออะไรต้องเตือนไว้ก่อน นายอำเภอหรือว่าเสมียนตรา ดูให้ดีอย่าให้แพง ราคาพาณิชย์จังหวัดมีหรือไม่ เป็นสินค้าควบคุมหรือไม่ อย่างนี้เราปฏิเสธว่า ไม่รู้ไม่ได้ เพราะบังเอิญเราไปเกี่ยวข้อง ต้องไปเซ็น ราคาควบคุมสินค้าพืชผลทางเกษตร เคมีภัณฑ์ ยก้าจำกัดศัตรูพืชอะไรพวกนี้ เป็นสินค้าควบคุม แล้วถ้าเกิดเราไปอนุมัติแล้ว ให้เขาซื้อแพงกว่าราคาที่ท้องตลาดขายกัน ๒ เท่าก็พอไม่ต้องถึง ๑๐ เท่า อย่างนี้เรารับผิดชอบไหวไหม ไหม เพราะฉะนั้น อะไรต่างๆ ต้องรอบคอบไว้ด้วยดี คือมีข้อระเบียบ ข้อกฎหมายที่ผมจะอธิบายให้เห็นว่าการเรียกคืนเงิน การทักท้วงเกิดจากสาเหตุอะไร

พระราชดำรัส

“...ถ้าทุจริตแม้แต่นิดเดียว ก็ขอแข่งให้มีอันเป็นไป พูดอย่างนี้หยาบคาย แต่ว่าขอให้มันอันเป็นไป แต่ถ้าไม่ทุจริต สุจริตและมีความตั้งใจมุ่งมั่น สร้างความเจริญก็ขอให้ต่ออายุได้ถึง ๑๐๐ ปี ส่วนคนไหนที่มีอายุมากแล้ว ขอให้แข็งแรงความสุจริตจะทำให้ประเทศไทยรอดพ้นอันตราย...”

“...ภายใน ๑๐ ปี เมืองไทยน่าจะเจริญ ข้อสำคัญคือต้องหยุดการทุจริตให้สำเร็จ และไม่ทุจริตเสียเอง...”

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่คณะผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการในโอกาสเข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

๓๘ บัญชาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

อันนี้ผมเชื่อว่าหลายท่านคงจำได้ อันนี้เกี่ยวกับผู้ว่าฯ ซีอีโอ ก็คือ “... ถ้าทุจริตแม้แต่นิดเดียว ก็ขอแข่งให้มีอันเป็นไป พุดอย่างนี้หยาบคาย แต่ว่าขอให้มันอันเป็นไป แต่ถ้าไม่ทุจริต สุจริตและมีความตั้งใจมุ่งมั่น สร้างความเจริญก็ขอให้ต่ออายุได้ถึง ๑๐๐ ปี...” ผมเชื่อมั่นว่าคนในห้องนี้ อายุยืนกันทุกท่าน ก็เป็นพระบรมราโชวาทเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ฤดูสมันั้นเป็นยังไงเหตุการณ์เป็นยังไง แต่ว่ามีพระราชดำรัส อย่างนี้ซึ่งเป็นข้อคิดเตือนใจในเรื่องของการใช้จ่ายเงิน

(ภาพประกอบการบรรยาย)

อันนี้ก็ถือโอกาส คือหลายสิ่งหลายอย่างผมคิดว่าบางทีอาจจะลืมไปแล้ว สมัยเด็กๆ เวลาดูหนังจบจะต้องมีเพลงสรรเสริญพระบารมีก่อน แต่เดี๋ยวนี้เพลงสรรเสริญพระบารมีมาก่อนดูหนัง เพราะฉะนั้น ไม่ต้องรีบร้อน บางคนก็เข้าไปดูหนังเลยก็อาจจะไม่มีโอกาสได้เห็นพระจริยวัตรต่างๆ อันนี้ทรงเป็นแบบอย่างในการที่จะเป็นผู้ปกครอง นี่คือการดูแลทุกข์ สุข บ้านผมอยู่เขตพระโขนง ผมยังจำแม่นเลย ปีที่น้ำท่วมเขตพระโขนง พระองค์เสด็จพระราชดำเนินมา เราก็ต้องนั่งรถจีเอ็มซีไป ออกไปข้างนอก ทางกรุงเทพมหานครเขาออกเป็นไม้กระดาน ๒ แผ่น พระองค์เสด็จพระราชดำเนินอยู่บนไม้กระดาน ๒ แผ่น ซึ่งน้ำปริ่มๆ เลย แล้วเสด็จลงเรือพายกับสมเด็จพระราชินีด้วย ไปดูเหตุการณ์ ไปดูข้อเท็จจริง

...เงินแผ่นดิน
นั่นคือ
เงินของ
ประชาชน
ทั้งชาติ...พอเพียง เพียงพอ

เงินแผ่นดิน
ตักน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้?.....
บาทหนึ่งกับล้านหนึ่ง
เท่ากัน?

๔๐ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการจัดของจังหวัด

อันนี้ก็เป็นแบบอย่างอีกอันหนึ่ง ก็คือแบบอย่างในเรื่องของความพอเพียง ผมไม่แน่ใจว่า เวลาเราใช้ของหลวง เราใช้กันยังไง มีแม่ค้าที่ขายของ อยู่สนามหลวงไปเดินดู แม่ค้าเอาคลิปเล็กๆ มาขายเป็นกองๆ ละ ๕ บาท ผมถามว่าแม่ค้าว่า เอามาจากไหน เขาบอกว่า พวกคนงานทำความสะอาด กวาดมา แล้วก็คัดมาให้ ท่านคิดว่ามาจากออฟฟิศหรือว่ามาจากที่ราชการ ผมว่ามาจาก ๒ ทาง อาจจะมีพวกออฟฟิศเอกชน อาจจะมีสถานที่ราชการ ที่คลิปหล่นๆ อยู่ในที่ทำงาน แล้วคนรับจ้างทำความสะอาดเขาก็กวาดๆ เอามานั่งคัดแยก ทิ้งไปก็เสียของ เลยเอามารีไซเคิลไปวางกองขาย กองละ ๕ บาท แต่ถ้าเป็นของส่วนตัวในบ้านเข้มตลกสักอันก็ไม่ได้ เดี่ยวตำเท้า เพราะฉะนั้น บางที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อนเหมือนกัน

เพราะฉะนั้น วันนี้ท่านนายกรัฐมนตรีบอกว่า ทรนรงค์ให้ช่วยกัน ประหยัดไฟ ดังนั้น ก่อนที่ผมจะออกมาจากห้อง ผมก็ปิดไฟเกือบหมดแล้ว จะมีเหลืออยู่เพียงทางเดินให้คนอื่นที่เขายังทำงานอยู่ และในภาพลวดลาย สีพระทนต์ แล้วที่เห็นทูลเกล้าอยู่ตรงนี้คือฉลองพระบาท แต่บางคนตอนเช้า ออกจากบ้านต้องดูแล้วตุ้รองเท้า ไม่ใช่มีตุ้รองเท้า เดี่ยวนี้มีตุ้รองเท้า และ ต้องดูในตุ้รองเท้าก่อนว่า วันนี้จะใส่คู่ไหน

ความประหยัด ความเรียบง่าย

ที่นี้เรื่องความประหยัด ความเรียบง่าย เงินแผ่นดินเมื่อ สักครู่เรารู้อยู่แล้ว ในหลวงทรง บอกว่า ต้องเกิดประโยชน์สูงสุด ประสิทธิภาพ เงินแผ่นดิน เราอาจจะเข้าใจถึงงบประมาณอย่างดี

แต่ลืมไปว่าเงินแผ่นดินยังมีอีกมากมาย ที่ สตง. ตามอยู่ อันนี้ผมมาเปิดเผย ความลับว่าเงินอะไรก็ตามที่ไม่ใช่เงินส่วนตัว ยกเว้นเงินสวัสดิการ มีระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีให้ตรวจสอบภายในตรวจ สตง. ไม่ตรวจ แต่นอกจาก เงินสวัสดิการ เงินที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยราชการทั้งหมด ประกอบด้วย

- เงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ
- เงินอุดหนุน เงินรายได้ เงินรับฝาก
- เงินกู้ เงินช่วยเหลือ เงินบริจาค
- สิทธิประโยชน์ ทรัพย์สินอื่นๆของหน่วยงานของรัฐหรือใน ความรับผิดชอบ

เงินบริจาค

เงินบริจาคท่านก็ต้องระวัง เพราะบางที่เราออกหนังสือราชการ แล้วไปขอให้เขาบริจาคมา แล้วเขาก็บริจาคมา เพราะตำแหน่งเราเป็นคนไปขอ แล้วเงินพวกนี้ก็กลายเป็นเงินบริจาค ถ้าอยู่ในความดูแล เราต้องดูแลให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพียงแต่เงินบริจาคบางตัว เราไม่ค่อยอยาก ไปยุ่ง หรือว่าบางทีเงินรายได้ที่เกิดขึ้นจากการจัดงานอะไรพวกนี้ต้องระวัง เหมือนกัน คือทำแล้วเรียบร้อยไม่มีปัญหา เราไม่ค่อยอยากจะไปยุ่ง แต่ถ้าทำแล้วมีปัญหาอะไรหลายอย่างนี้ เวลาถ่ายถอดท่านนึกหรือไม่ว่า ผลประโยชน์เต็มไปหมด อย่างที่เราดูเขาขมมวย เห็นหรือไม่พวกที่ไปให้รางวัลนักมวย จะต้องชูป้ายว่าเขาเป็นคนให้นะ หรือไม่ก็ต้องมีป้ายติดอยู่ หลังเวที

ผลประโยชน์ที่เราต้องเรียนรู้

เพราะฉะนั้น บางทีพวกนี้เป็นผลประโยชน์ที่เราต้องเรียนรู้ แล้วควรจะต้องตัดวงเอาไว้ให้เป็นประโยชน์แก่ราชการไม่ให้มีการรั่วไหลหรือตกหล่น ยกเว้นแต่ผู้มีอุปการคุณ

จริงๆ สิทธิประโยชน์หรือทรัพย์สินต่างๆ สดง. ไม่ได้ตรวจแค่ว่าตอนช่วงจ่ายเงิน ก่อนจ่ายเงิน ท่านจะสังเกตว่าระเบียบพัสดุบอกว่าพรมีประกาศ ก็ต้องส่ง สดง. มีสัญญาภายใน ๑๕ วัน ก็ต้องส่ง สดง. ส่งทำไมก่อนประกาศนี้ยังไม่เห็นเป็นสัญญา ก็ส่งเพื่อให้ สดง. มาสังเกตการ มาใช้ Surprise Check มาสุ่มตรวจ ไม่ได้มาจับผิด คือจับให้ถูกเท่านั้นเองว่าได้มีการประกาศถูกต้องหรือว่าสัญญาส่งมาแล้ว ทำแล้ว ๑๕ วัน ส่งมาทำไม อย่างน้อยเราควรจะรู้ว่า ผู้รับเหมานี้ลงมือไหม ภายในกำหนดเวลาหรือเปล่า การลงมือไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา ส่วนใหญ่ไม่มีค่าปรับ เว้นแต่ใครจะไปเขียนต่างจากหลักเกณฑ์ทั่วไป แต่ถ้าเขียนไว้แล้วก็ต้องปรับ

คือบางคนบอกว่า เราเขียนไม่เป็นไปตามแบบมาตรฐานของสัญญา ถ้าอย่างนั้นไม่ต้องปรับนะ ก็ต้องปรับ แต่การที่เขาไม่ปรับ ถ้าเป็นงานก่อสร้างใหญ่ๆ ลงมือช้าหน่อยเขาก็ไม่ว่า แต่ถ้าการซื้อที่เป็นบางอย่างที่จะต้องส่งตาม Lots แล้วช้า อย่างนั้นเราต้องปรับเขา อาจจะต้องเขียนว่ามีค่าปรับ ก็ต้องเป็นแบบพิเศษของสัญญาพัสดุที่จะต้องมาให้หนักกฎหมายนิติกร อัยการมาช่วยกันดูว่า เขียนแล้วรัดกุมหรือเปล่า เพราะฉะนั้นมิได้หมายถึงว่าเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจอย่างเดียว เงินที่อยู่ในความรับผิดชอบก็ใช่

คำพิพากษา

เคยมีอยู่คำพิพากษาอันหนึ่งกรณีที่การรถไฟแห่งประเทศไทยผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยมีคำสั่งให้ทุกหน่วยงานการเงินรวบรวมเงินกู้เงินพระราชทานนำส่งการรถไฟเพื่อจะทอดถวายในเดือนตุลาคม พฤศจิกายน แล้วเกิดปัญหาเงินขาดบัญชีไป เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบศาลพิพากษาว่าเป็นเจ้าพนักงาน ซึ่งเงินแม้ไม่ใช่เป็นเงินของทางราชการ แต่มีหน้าที่ดูแลรักษา หากมีการสูญหายเสียหายทางราชการก็ต้องรับผิดชอบใช้ให้คนอื่นเขา จึงถือเป็นเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบ เมื่อมีหน้าที่ต้องควบคุมดูแลแล้วไม่นำส่งตามขั้นตอน ตามระเบียบ กลับเอาไปเสีย จึงพิพากษาว่าเป็นเจ้าพนักงานเบียดบังทรัพย์ อันนี้ดูง่าย ๆ บางทีเงินกู้เงินหายเราไปคิดว่าเงินของชาวบ้านไม่เป็นไร ถ้าไม่ทำอะไรเลยก็ละเว้นอีก อันนี้ก็มีความหมายสำคัญ เราต้องรู้ว่าที่มาของเงิน เราขอเงินพระราชทานขอใน

นามหน่วยงาน แล้วเราไปเรียไรเงินมาในนามหน่วยงาน แล้วจะบอกว่าไม่ใช่เงินหลวงได้อย่างไร แต่ตราบไต่เงินหลวงตัวนี้ต้องส่งต่อ คือไปทอดกฐินเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้น อยู่ในความหมายเงินของแผ่นดินที่จะต้องถูกตรวจสอบด้วยเหมือนกัน

การควบคุมการเงิน

ที่นี้เราจะพูดถึงเรื่องการควบคุมการเงิน การคลังและงบประมาณ ตรงนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นที่จะเฉยปัญหาว่าทำไม สตง. ถึงชอบทักท้วงเรียกคืนเงินเพราะอะไร ตรงนี้ก็คือเราเอากฎหมายรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันปี พ.ศ. ๒๕๕๐

๔๔ ปัญหาที่พบในการปฏิรูปที่ดินและการพัสดูของจังหวัด

แต่จะ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือว่า พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็เขียนบทมาตราเหมือนกันเลยแต่มาตราแตกต่างกัน ๒ มาตราในที่เอามาเผยแพร่ คือในกฎหมายรัฐธรรมนูญบอกว่างบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินต้องทำเป็นพระราชบัญญัติ

ความศักดิ์สิทธิ์อยู่ที่ตรงนี้เงินแผ่นดิน อยู่ตรงที่ว่าต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นเมื่อก็ผสมยกตัวอย่างตั้งแต่ต้นว่างบประมาณเขาให้มาสร้างอาคารเก็บพัสดุแต่เราเอาตัดแปลงไปเป็นอาคารจอดรถ ก็พัสดุเหมือนกันรถหลวงก็เป็นพัสดุดันเดียว แต่ไม่ถูกต้องตามที่เขาให้ไว้ เบิกเงินก็ไม่ได้ แล้วก็ซื้อก็ไม่ได้ บอกว่าถ้าอย่างนั้นจ่ายเงินส่วนตัวโรงรถซื้อได้ไหม เพราะสร้างเป็นส่วนควบไปแล้วตามหลักกฎหมาย รื้อก็ไม่ได้อีก กระทรวงการคลังบอกไม่ให้รื้อ เพราะไม่อย่างนั้นไม่ใช่รับผิดชอบส่วนตัว

ดังนั้น ความศักดิ์สิทธิ์ อยู่ตรงนี้ว่า ถ้ามีระเบียบกฎหมายว่าต้องตกลงกระทรวงการคลัง ต้องตกลงกับสำนักงบประมาณ ต้องขออนุมัติไปยังสำนักงบประมาณ อย่างนี้เราต้องทำ มีอยู่ประเภทที่สี่ปีแต่

ทำอะไรมันทัน จัดซื้อ จัดจ้างใช้เงินไม่ทัน ต้องการเงินแต่ไม่ทำตามกระบวนการกลวิธี พวกนี้ก็ต่อรับผิดชอบส่วนตัว เพราะว่าผิดกฎหมายวิธีการงบประมาณที่เขากำหนดเอาไว้ ถึงเวลากันเงินก็ต้องกัน แต่ผิดแล้วถูกเรียก

คืนเงินเล็กน้อย แต่บางคนถลำลึกกัน ไม่ทันก็จ่ายไปก่อน แล้วก็ค่อยทำทีหลัง เก็บเงินไว้ สมัยก่อนมีเรื่องอย่างนี้มาก

ผมจำได้ว่าสมัยก่อนผมยังเป็นนิติกร ก็เคยไปเจอปัญหาอย่างนี้ หน่วยงานระดับภูมิภาคนี้แหละ จ่ายเงินไป เพราะว่าอะไร สาเหตุกันเงิน ไม่ทันแต่ไม่ยอมรับข้อเท็จจริง เลยไปจ่ายเงินออกไปก่อนแล้วเอาเงินไปเก็บไว้ พอเก็บไว้ส่วนหนึ่งก็ไปส่งสรรพากร เพราะว่าจ่ายแล้วต้องมีภาษีหัก ณ ที่จ่าย แต่อีกส่วนหนึ่งก็ไปเปิดบัญชียี่ตอกไว้ อย่างนี้อธิบายยาก บัญชีที่ลับๆ ล่อๆ คลุมเครืออย่างนี้ ทำอะไรก็ตาม เป็นไปตามกลวิธิตีที่สุด เราไม่สามารถที่จะทำให้คนทุกคนรักเราร้อยเปอร์เซ็นต์ได้หรอก วันนี้เราอาจจะนั่งอยู่ที่ โต๊ะตัวที่ ๒ แต่ก็มีโต๊ะตัวที่ ๓ ที่คอยเราอยู่ว่า เมื่อไหร่คุณจะถูกสักที เพราะฉะนั้นไม่มีใครรักเราร้อยเปอร์เซ็นต์ เราต้องรอบคอบ รัดกุมไว้ดีที่สุด

อีกมาตรการหนึ่งบอกว่าการจ่ายเงินแผ่นดินจะกระทำได้เฉพาะที่ กฎหมายอนุญาต ท่านสังเกตดูครุภัณฑ์ ทำไม่ถึงต้องซื้ออยู่ในวงเงินของ สำนักงบประมาณ ราคามาตรฐานครุภัณฑ์ที่เขากำหนด ของบางอย่างเบิกได้ เบิกไม่ได้ น้ำเบิกได้ไหม กระดาษเบิกได้ไหม ฯลฯ อันนี้เป็นวัสดุ ต้องไปเปิด ตำราของกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง ซึ่งแผนกคลังของเรา แผนกพัสดุ ของเราต้องมีบทบาทในการช่วยเหลือเราในการที่จะดูแลสิ่งเหล่านี้ว่าอันนี้ เบิกได้

แต่ของบางอย่างก็มีทางออก คือหนังสือเวียนของกระทรวงการคลัง เขาให้โอกาสว่าถ้าเป็นเหตุผลความจำเป็นในทางบริหาร ในทางจัดการแล้ว จำเป็นก็แล้วไป แต่ถ้าเรื่องปกติทั่วไป เป็นการบริหารทั่วไปใช้อยู่ในกรอบ ไม่ได้แปลว่าทำไม่ได้ เพราะเวลา สตง. ตรวจสอบเราจะตรวจดูเหตุผลว่า เหตุผลใช้ได้ไหม บางอย่างอาจจะเป็วัสดุที่เบิกไม่ได้ แต่คุณจำเป็นต้องใช้

๔๖ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการพิชิตของจังหวัด

ใช่หรือไม่ เราก็ต้องดูเหตุผลความเป็นไปตรงนี้ว่า เป็นความจำเป็นที่เป็นพิเศษจริงๆ ถ้าไม่จ่ายแล้วจะเกิดความเสียหาย อย่างนี้ก็อาจจะจำเป็น อันนี้ก็เรียกว่าเปิดช่องหายใจไว้ ไม่ใช่บอกว่าทุกอย่างต้องตรงตามระเบียบร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่การไม่ถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ก็คือ ต้องมีเหตุผลความจำเป็น เพราะฉะนั้น เราต้องเป็นคนมีเหตุ มีผล พิจารณาตามเหตุ ตามผล

พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502

พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นตัวเฉลยว่าทำไมถึงต้องรับผิดชอบส่วนตัว หลังจากที่กฎหมายวิธีการงบประมาณ เป็น พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีกำหนดแล้ว การที่มี พ.ร.บ. รายจ่ายประจำปีก็จะเชื่อมโยงกับ พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่ง พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นแม่บทของการเบิกจ่ายเงิน

พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๒๖

ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดของส่วนราชการ กระทำการก่อนนี้ ผูกพันหรือจ่ายเงิน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวนั้นโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

นอกจากความรับผิดทางอาญาซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าว จะต้องรับผิดชอบใช้จำนวนเงินที่ส่วนราชการได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่ส่วนราชการนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวรรคก่อน จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนตามความในวรรคก่อนเช่นกัน เว้นแต่จะแสดงได้ว่า ตนได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบหรือข้อบังคับดังกล่าว

ความในวรรคแรกไม่ใช่บังคับแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับ

พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นแม่บทของการที่สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง ในการออกระเบียบ จะยกตัวอย่างชัดเจนที่สุดเลยคือ เมื่อเร็วๆ นี้ที่เรามีข่าวว่าการใช้จ่ายเงินทรองฉุกเฉินที่ว่า ๕๐ ล้านบาท ตอนหลังกระทรวงการคลังเขาบอกว่า เอาเหลือสัก ๒๐ ล้านบาท แล้วโรคพืช โรคคน โรคสัตว์ไม่ต้องมาเบิกฉุกเฉินอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งจะสังเกตว่าระเบียบฉบับที่เราพูดถึงเมื่อสักครู่ที่ว่า เป็นเงินทรอง

จ่ายกรณีฉุกเฉิน นั่นเป็นระเบียบที่กระทรวงการคลังออกโดยอาศัยอำนาจ พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังนั้น เวลาเราสังเกตและย้อนกลับไปดูระเบียบเบิกจ่ายเงินอ้างอิงอำนาจนี้ ซึ่งบอกว่า

งบประมาณเราจะคิดว่า เป็นสำนักงบประมาณ จากงบประมาณก็แตกออกมาเป็นสำนักงบประมาณ แตกออกมาเป็นกระทรวงการคลัง เพราะฉะนั้น กระทรวงการคลังงบประมาณเขาออกระเบียบ โดยอาศัยอำนาจใหญ่ตาม พ.ร.บ. นี้

แต่ดูตรงนี้ที่มาเตือนคือ เขาบอกว่าถ้าเราไม่ทำตามแล้วผิด ทั้งฝ่าฝืน กฎหมายนี้ หรือว่าระเบียบข้อบังคับลูก หลาน เหลนของกฎหมายนี้ นอกจาก ความรับผิดชอบทางอาญา (ถ้ามี) คือมีเจตนาที่จะฝ่าฝืนหลีกเลี่ยง ละเว้น หรืออะไรก็ตามที่จะเข้าองค์ประกอบ มาตรา ๑๕๗ ก็ยังจะต้องชดใช้จำนวนเงิน ที่ราชการจ่ายหรือผูกพันต้องจ่ายคือ ผูกพันไว้ เพราะราชการปฏิเสธบุคคล ภายนอกไม่ได้ แต่เวลาจ่ายเขาบอกให้เรารับผิดชอบต่อ อันนี้คือเราเรียกว่า รับผิดชอบส่วนตัว กฎหมายนี้ยังคุ้มครองไปถึงว่ากรณีบุคคลภายนอกที่มีร่วม สมคบกัน รับเอาเงินหลวงไปก็ต้องเอาเงินหลวงมาคืน แล้วเรียกสินไหม ทดแทนด้วย เอาดอกเบี้ยมาด้วย อันนี้โทษเล็กน้อย เพราะฉะนั้น อันนี้คือ ประัชญาของคำว่า “เงินแผ่นดินนั้นตกน้ำไม่ไหล ตกไฟต้องไม่ไหม้”

พูดถึงเรื่องการใช้จ่ายเงินผมอยากจะเตือนว่าสภาพแวดล้อม ปัจจุบันนี้ อันนี้ไม่ได้เจตนาจะทำให้หมดขวัญและกำลังใจ จะมีองค์กรที่ ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอยู่ การใช้จ่ายเงินคือส่วนหนึ่งของการใช้อำนาจรัฐ ท่านทั้งหลายเป็นนักบริหารการปกครอง ท่านก็ต้องใช้เงิน เริ่มต้น Start เรามาเซ็นชื่อเข้างานก็เพื่อจะรับเงินเดือนแล้ว ถ้าขาดงาน ๑๕ วัน ก็ไม่ได้รับ เงินเดือน มันเกี่ยวข้องกับเรื่องการใช้จ่ายเงินทั้งนั้น นอกนั้นอำนาจหน้าที่ ทั้งหมดทั้งปวง องค์กรที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบ ผู้ตรวจการแผ่นดินก็เป็น หน่วยงานหนึ่งที่จะมาตรวจติดตามการปฏิบัติราชการ ทำไมมีงบประมาณ แล้วไม่ใช้จ่าย ไม่เป็นไปนโยบายของรัฐบาลที่เขาต้องการรับให้มีการใช้จ่าย

เงิน ทำให้ไม่ถึงชะลอไว้ก่อน แล้วพอสิ้นปีงบประมาณทำให้ไม่ถึงจะไปใช้วิธีพิเศษ อันนี้เขามีสิทธิ์ตามได้ เราอย่าไปคิดว่าเป็นเรื่องเงิน ส่วนหนึ่งก็คือเรื่องการปฏิบัติราชการ

หน่วยงาน สตง. หรือ คตง.

อีกหน่วยงานหนึ่งคือ สตง. หรือ คตง. เรามีหน้าที่ตรวจสอบตามปกติ คือไม่ต้องมีใครมาร้องเรียน สตง. ก็จะหิ้วกระเป๋าปีหนึ่ง ก็ไปตัดยอดไปตรวจบัญชีการเงิน แล้วก็

ออกบ นอกจากนั้นเวลามีส่งสัญญา มา ส่งประกาศมาเราก็ไปสุ่มดู อย่างนี้เป็นเรื่องตรวจตามปกติ ฉะนั้นเวลา สตง. มา ไม่น่าตื่นตื่น เป็นเรื่องตรวจตามปกติ แต่ถ้าวันใดก็ตามที่มี ป.ป.ช. หิ้วกระเป๋า มา แล้วพบข่าวจะลือกัน ทั้งเมืองเลยว่ามี ป.ป.ช. มาตรวจ ซึ่งอาจไม่มีอะไร เพราะฉะนั้นเวลาเจอ สตง. จะดีกว่า ตอนนี้มี สตง. Delivery คือเราไปตั้งอยู่ทุกจังหวัดแล้ว ท่านกรุณาไปเรียกใช้บริการได้เลย ข้อดีประการหนึ่งก็คือเขานั่งอยู่ในจังหวัดท่านจะเรียกใช้เมื่อไหร่ก็ได้ เวลามีปัญหาจะไปถามเขา คือท่านไม่ต้องคิดว่าเขารู้ไปหมดทุกเรื่อง เขาอาจจะไม่รู้เรื่องไปหมด แต่ถ้าท่านมีปัญหา เขาจะช่วยท่านแก้ปัญหา หรือคิดหาทางออกของปัญหา เช่น ถ้าท่านถามเขา แล้วเขาตอบไม่ได้ เขาก็ไปถามคนที่รู้เรื่องให้

สตง. ไม่ได้เป็นเจ้าของระเบียบ ผมกล้าพูดให้ท่านฟังว่า ถ้าท่านถูกทักท้วงโดย สตง. อย่าเพิ่งตกใจ คือ สตง. ไม่ได้เป็นเจ้าของระเบียบ ถ้าท่านมีเหตุผล มีคำอธิบาย ชี้แจงได้ เรารับฟังได้เสมอ สมัยก่อนเราถึงได้ยินคำว่า

๕๐ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

ล้างทักท้วงบ่อยๆ สดง. ทักท้วง แล้วมีคำอธิบายที่ใช้ได้ สดง. รับฟัง ล้างทักท้วงให้เป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเพื่อหลักฐานบางอย่างอาจจะไม่ครบถ้วน เราติตติงไปท่านมีหลักฐานมาแสดงได้เรารับฟัง ขอให้เป็นหลักฐานที่ถูกต้อง และแท้จริง ข้อสำคัญเวลาเราชี้แจงต้องพยายามอย่าไป คือผมคิดว่าชี้แจง แบบวิกลจริตดีที่สุด บ่อยครั้งคำชี้แจงอาจจะมีปัญหา เพราะคำชี้แจงจะต้อง ถูกพิสูจน์เสมอว่า เป็นไปตามข้อเท็จจริง

คือหลักการตรวจสอบ จิตวิญญาณของผู้ตรวจสอบเขา จะเชื่ออะไร เขาต้องเชื่อแบบ พิสูจน์แล้ว ถ้าเราอธิบายว่าเรื่อง นี้บังเอิญตอนมาตรวจไม่มีหลัก

ฐานขึ้นนี้ อย่างเช่นตรวจดินมีอยู่แค่นี้เรากียอมรับ แต่ลืมนว่ามีอยู่ตรงนี้อีกกอง หนึ่ง เพราะฉะนั้นก็มีหลักฐานเอารูปถ่ายมาให้ดู เราจะพิสูจน์ว่าดินที่กอง ไว้นี้ ถ้ามชาวบ้านแถวนั้นเขาดูว่า มากองเมื่อไหร่ เพิ่งมากอง แล้วก็เอา ๒ ก้อนนี้ไปพิสูจน์ว่า ก้อนนี้กับก้อนนั้นเป็นดินแหล่งเดียวกันหรือเปล่า เดียวนี้ วิทยาการสมัยใหม่ดีมากเลย สดง. ชื่อ จัดชื่อแล้ว ของบประมาณปีนี้เดี่ยว ก็ได้แล้ว แต่ทุกวันนี้มีกรมทางหลวงใช้อยู่ เครื่องเอ็กชเรย์ถนนที่บอกว่า เหล็กเส้นถูก ไม่ถูก อย่างนี้ไม่มีปัญหา เดียวนี้เอ็กชเรย์ได้ แล้วผลทดสอบ ออกมาเป็นที่ยืนยันแล้วเชื่อถือได้ แต่ถ้าไม่เชื่อก็เคาะได้ คือถ้ายอมรับตาม เอ็กชเรย์ก็ว่ากันไป ถ้าไม่ยอมรับเคาะออกมาดู จะสะท้อนความจริงออกมา ที่ต้องเป็นอย่างนี้เพราะว่าเราตระหนักร่วมกันกับท่านว่า เงินหลวงเป็นเงิน ของประชาชนทั้งชาติ

นอกจากนั้น มีอัยการรับเรื่องราว ถ้าเราไปทำสัญญากับชาวบ้านเขา แล้ว เรามีปัญหาอัยการก็มาเป็นนายแผ่นดินมาช่วยแก้ต่างให้เรา แต่ถ้าเราไปเจอเอง เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่โดยหน่วยงาน ป.ป.ช. อัยการไม่รับแก้ต่าง เพราะถือว่าสุดท้ายแล้วเขาต้องรับเรื่องจากพนักงานสอบสวน เขาจะไม่แก้ต่างให้ อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นข้อสะกิดเตือนใจ ที่ปัญหาในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง สุดท้ายจะมารบกันตรง ป.ป.ช. มากที่สุด เดี่ยวผมจะชี้ให้ดูว่ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีอะไรที่เสี่ยงต่อที่จะต้องมาเข้าสู่เรื่องของ ป.ป.ช. หนักที่สุดคือกฎหมายฮั้ว บางทีเราไม่ได้ตั้งใจ แต่เรานึกไม่ทันไม่เป็นไร ไม่มีเจตนา แต่ทำแล้วเข้าล็อค เพราะฉะนั้น คนที่ไม่รัก เราโวยวายไปร้องเรียน แล้วท่านเชื่อไหมว่าเดี๋ยวนี้ตามร้านส้มตำลาบน้ำตกมีคาราโอเกะเต็มไปหมดเลย เพราะฉะนั้น ประเทศไทยเราเต็มไปด้วยนักร้องมืออาชีพทั้งนั้น อ่านหนังสือฝรั่งไม่ออกแต่ร้องเพลงฝรั่งได้

ต่อมาคือเรื่องหลักการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอันนี้เรากำลังเปิดเผยความลับของ สตง. ว่า สตง. เขาใส่แว่นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นท่านก็ต้องรับลูกหนอยว่า สตง. เขาใส่แว่นอย่างนี้มาตรวจ

หลักการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

ประการที่หนึ่ง เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบฯ มติ ครม. ก็คือการใช้จ่ายเงินของเราต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย จะสังเกตว่าระเบียบกฎหมายนี้ต้องมาก่อนเลยทุกอย่างต้องถูกต้องเลย ก็ไม่

๕๒ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

ทั้งหมดทีเดียว ผมแนะนำอย่างนี้ระเบียบอาจจะมึนทั้งฉบับมากมายเลย ถ้าเราปฏิบัติได้สัก ๘๐-๙๐ เปอร์เซ็นต์ ในทางตรวจสอบยังพอยอมรับได้ แต่ต้องเป็นข้อที่ไม่เป็นนัยยะสำคัญ แต่ถ้าข้อที่มีนัยยะสำคัญอยู่ใน ๒๐ เปอร์เซ็นต์นั้น ก็ไม่ไหว ก่อให้เกิดการได้เสียขึ้นมา

เพราะฉะนั้น เราต้องเน้นระเบียบ กฎหมาย ระเบียบกับกฎหมาย คู่กัน กฎหมายที่สูงสุดคือกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย อาญา กฎหมายแพ่ง หรือที่เขาเรียกว่ากฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางอาญา ในทางละเมิด เป็นนักปกครองต้องเรียนรู้กฎหมายเหมือนกัน เป็นส่วนหนึ่ง ระเบียบเยอะมาก ระเบียบที่ออกโดยกฎหมายวิธี งบประมาณออกอีกมากมาย ระเบียบที่คลังอีกมากมาย

เราต้องมีทีมงานที่มี ประสิทธิภาพ มีความละเอียด ความรอบคอบ ช่วยกันกลั่นกรองระเบียบพวกนี้ไว้ มติ ครม. ก็อีกมาก ยังไม่รวมไปถึงหนังสือตอบหาหรือ สำนักนายกรัฐมนตรีบ้าง หนังสือคณะกรรมการพัสดุบ้าง แต่พวกนี้มีหลักคิดง่าย ๆ บางที่เราคิดด้วย Common Sense หลักสามัญสำนึกบางที่ตอบปัญหา คือเหมือนกับเราเดาข้อสอบ ข้อนี้ก็เกือบถูกแต่ด้วยความสำนึก จิตสำนึก จิตใต้สำนึกเรา เราคิดว่าทำอันนี้แล้วไม่เสี่ยงต่อความเสียหายอะไรเราก็ทำไป เดียวผมจะมีคาถาวิเศษ คือผมพูดไปแล้วท่านอาจจะบอกว่าอะไรจะน่ากลัวขนาดนั้น บางคนชอบพูดว่าทำงานพัสดุเขาอยู่ในตารางแล้วข้างหนึ่งไม่จริงหรือถ้าเราทำงานแล้วอยู่ในทฤษฎี เดียวผมจะมีจุดความให้ท่านองค์หนึ่ง

ประการที่สอง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่าเงิน ทำถูกต้องตามระเบียบไม่ได้ แปลว่าไม่เสียหาย ชื่อของได้ของ สมมติว่าเราซื้อถั่วมาใบหนึ่งแต่ถ้าเกิดว่า ถั่วใบนี้รั่ว ใส่ น้ำกินก็ไม่ได้ มีประโยชน์ไหม ไร้ประโยชน์ ไม่ได้เป็นถั่ว เพราะฉะนั้น ชื่อของได้ของ สร้างแห่งค่น้ำได้แห่งค่น้ำ แต่ไม่มีน้ำ ไม่มีท่อส่งน้ำจะเกิดประโยชน์อันใด ก็มีแต่ค่าเสื่อม ถ้าเราเป็นนักบัญชีเราจะรู้ว่า พอสร้างเสร็จค่าเสื่อมตามมาเลย เหมือนกับซื้อคอมพิวเตอร์ ซื้อมาวันนี้ของจะล้าสมัยเลย

เพราะฉะนั้น สิ่งปลูกสร้างลงทุนไปถูกต้องตามระเบียบ ยังไม่ต้องไปบอกว่าสร้างผิด เอาแค่สร้างแล้วถือว่าถูกต้อง ขอยกตัวอย่างเมื่องหนึ่งได้สร้างไว้แล้วร้าง สมัยประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประมาณปีนั้น ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เอาเงินไปลงอีก แล้วล่าสุดนี้ปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๔ มีเงินไปลงอีก แล้วสร้างไปจะมีคนอยู่หรือไม่ หลักการทักท้วงคือ ถ้าสร้างมาแล้วไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ก็ล้มเหลว ความเสียหายท่านว่าเกิดใหม่

สมมติเราเป็นเจ้าแกแอกชน เราเอาเงินก้อนหนึ่ง บอกหลงจู้คุณเอาเงินไปลงทุน พอหลงจู้เอาเงินไปลงทุนเสร็จแล้ว ไม่ได้ขายอะไรเลย มีแต่ตัวตึกให้เรา ท่านคิดว่าเราจะเลี้ยงหลงจู้ไว้ไหม ก็ไม่ไหว เพราะว่าเงินเราจม แต่เงินเอกชนคิดเป็นดอกเบี้ย เป็นนาที แต่เงินหลวงเราไม่ได้คิดดอกเบี้ยเป็นนาที ผากแบงก์ก็ยังไม่เอาดอกเบี้ย เพราะฉะนั้น ถ้าไม่บรรลุวัตถุประสงค์เสียหาย เมื่อเสียหายต้องรับผิดชอบ ยิ่งเวลาเป็นตัวฟ้อง เพราะพอผ่านไป ๑ ปี ๒ ปี ถ้าเราคิดว่า ๓ ปีเกษียณก็ไม่ใช่ไร ผ่านไป ๕ ปี ผ่านไปเรายังไม่ทันเกษียณ ตึกพังไปซะก่อน วันก่อนผมไปที่ช่องจอม ขากลับผ่านมาผมชี้ให้ลูกน้องเห็นว่า คุณดูหลังคาเหลือง มีเสาอยู่แค่ ๓ เสา เขาเรียกอะไรนะที่พัสดุโดยสารริมทางของทางหลวง คงจะมีรถไปเบรคหรือว่ายังไม่รู้ทำให้เสาหนึ่งหักไปแล้วหลังคาก็เอียง

๕๕ ปัญหาที่พบในการปฏิรูปที่ดินกั้นการถือครองจังหวัด

ผมพูดอย่างนี้พวกคุณ น่าจะทำหนังสือแจ้งแขวงกรทาง แจ้งเตือนเขาหน่อยว่า ถ้าหลังคานี้หล่นมาทับชาวบ้าน ชาวบ้านคนนั้นมีสิทธิ์ที่จะฟ้อง ค่าเสียหาย แล้วคุณอย่าลืมนำไปแจ้งชาวบ้านคนนั้นให้ไปฟ้อง

ทางหลวงด้วย เรียกสัก ๒,๐๐๐,๐๐๐-๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพราะว่าไม่เป็นไร ทางหลวงจะไม่เสียหาย เพราะทางหลวงจ่ายไปตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ แล้วเราต้องรับผิดชอบเอกชนไปก่อน แล้วทางหลวงต้องไปสอบสวนว่าใครที่ปล่อยปละละเลย คนนั้นต้องเอาเงินมาชดใช้ให้ทางหลวงเอง เป็นอย่างนี้

เพราะฉะนั้น ที่จังหวัดเชียงใหม่วันก่อนมีพาดหัวว่าสาวเชียงใหม่จะข้ามไปทำบุญผ้าป่า ฉลองผ้าป่า พอถึงเกาะกลางถนนตรงเชียงใหม่ ๘๐๐ ปี เขาเรียกถนนเชียงใหม่ ๘๐๐ ปี ผมไม่รู้ว่าที่นั่นมีจังหวัดเชียงใหม่หรือเปล่า แต่เล่าให้ฟังว่าพอเดินแล้วเขาตกลงไปเลย เพราะข้ามแล้วไม่มีไฟ ไม่มีป้ายเตือน สาเหตุก็คือผู้รับเหมารายนั้นสร้างมาเป็นเวลานานมาก ต่อสัญญา มีคนอนุมัติอยู่เรื่อยเลย ถ้าเป็นท่าน อย่าไปอนุมัติ เพราะบางทีกระดากมาก เลยพอเกิดเรื่องขึ้นมา ต่อไปได้ยังงี้ตั้ง ๔๐๐ กว่าวัน คือให้สร้าง ๓๐๐ วัน แต่ต่อไป ๔๐๐ กว่าวัน ก็คือ ๓๐๐+๔๐๐ อย่างนี้ชาวบ้านถึงขนานนามว่า เชียงใหม่ ๘๐๐ ปี

เราบอกว่าคุณเรียกร้องค่าเสียหาย เขาบอกว่าไม่กล้าเขาเป็นแค่ชาวบ้านเขากลัวอิทธิพลถ้าขึ้นไปฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำไม่ฉลาดเลย ได้เงินฟรีทั้งชาติ ที่ประเทศสิงคโปร์ สดง. เราไปดูงานที่สิงคโปร์ บอกให้ สดง. คุณต้องตื่นตี ๐๕.๐๐ น. ขึ้นมากินข้าว แล้วฉันจะพาคุณไปดูงานของท้องถิ่น

เขาบริหารจัดการการพัสดุยังไง พาไปดูอะไร พอกินข้าวเสร็จไปถึงปั๊มติตรง ชุมชุมกลางเมือง เวลาประมาณ ๐๖.๐๐-๐๗.๐๐ น. พระอาทิตย์ขึ้นแล้ว จากเมืองที่เขามีความเย็นสบาย หมอก จะจับตัวแล้วพื้นถนนก็จะดูเหมือน คล้ายๆ ฝนตก ทางม้าลายเขาจะเอาที่ถูพื้นแบบที่เราอยู่ในบ้านเดินดูข้ามไป เดินดูข้ามมา พอสักพักหนึ่งมีคนข้ามเสร็จ ก็ถูกข้ามไปถูกข้ามมา ภูเขาไม่ เขาบอกว่าถ้าเขาเดินจากหมอกที่จับตรงนั้น ถ้าคนหล่มปั๊บ เคยมีตัวอย่าง ว่าเขาฟ้องที่ ศาลสั่งจ่ายเพราะอะไร เพราะเขาเป็นประชาชนที่เสียภาษี เขาควรที่จะได้รับบริการที่ดีจากรัฐ แต่เขาได้รับบริการห่วย เดินข้าม ทางม้าลายแต่หล่ม แต่ถ้าคุณไปข้ามนอกม้าลายหล่มเรื่องของคุณ ดีไม่จับปรับก็บุญแล้ว แต่ถ้าข้ามม้าลายเขาต้องรับผิดชอบ

เพราะฉะนั้น เวลาถนนเขาเสีย เขาจะเอารถคันหนึ่งขนาดเล็กๆ คนที่มีความรู้แล้วเขาก็จอดรถแล้วก็ชิงเชือกกันเอาไว้ แล้วก็ทำป้ายเอาไว้ว่า “ระวังลื่น ระวังขรุขระ” เสร็จแล้วเขาก็จะตัดๆ ปะกันเรียบร้อยจนเป็น รูปสวยงาม แล้วเรียบเป็นปกติ แต่บ้านเรา ถนนเป็นหลุม ก็โปะลงไปให้ เหมือนแผลเป็น แล้วรถวิ่งไปวิ่งมาไปช่วยเขาบดถนน เราเสียภาษีแล้วยังต้อง ไปช่วยเขาบดให้เรียบ แต่ถ้าบดแล้วไม่เรียบเราต้องหลบไป หลบมา หลบซ้าย ไปเกี่ยวมอเตอร์ไซค์ หลบขวาไปชนกับรถสิบล้อ จะเป็นอย่างไร บางอย่าง ไม่ใช้กรรมแต่ปางก่อน แต่เป็นกรรมที่คนไม่ดีทำไว้ แต่บังเอิญเราไปเจอ คนพวกนี้ รถของเราใหม่ เราไม่อยากจะหลุม เพราะเหตุนี้ สดง. ถึงจุดจิก

ยกตัวอย่าง แขวงการทางคุณซื้อหินเกล็ด ซ้อย่างมะตอย แต่หลุม ไม่ซ่อมเลย บอกรอให้ใหญ่ๆ แล้วจ้างผู้รับเหมา แล้วหินเกล็ดซื้อทุกปี หลุม มีอย่างนี้ไม่ซ่อม ปล่อยให้พวกชาวบ้านอย่างเราพอขับเข้าไปทั้งที่น้ำตาร่วง ไม่ใช้รถใหม่ รถเก่าก็น้ำตาร่วง เพราะว่าไม่รู้กันชนอยู่หรือเปล่า ไม่ใช้ซบรถ เดี่ยวต้องกลับมาตามกระทะล้ออะไรอีก เป็นอย่างนี้

๕๖ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

เพราะฉะนั้น สิ่งเหล่านี้เราไม่เคยคิด เมืองของเราอายุแค่คนปรีวาร ที่อยู่ในเมืองไม่ช่วยเรา ปล่อยให้ถนนให้คนเดินตกท่อ ผมเลยบอกว่าถ้า น้ำแอ็ดรู้เขาต้องเปลี่ยนเพลงใหม่ ไม่ใช่กรุงเทพมหานครเท่านั้นที่คนตกท่อ เมืองอื่นก็มี ทำไม่ไม่มี ผมดูรายการตามล่าหาความจริงบ่อยๆ พวกนี้เป็น เรื่องที่ผมจะต้องบอกลูกน้อง ไปตามหาเด็กนักเรียนที่ไปเหยียบท่อ เจอเหล็ก ผู้โดนหนีบลงไปตามรถฯ ก็ไม่ได้มีโอกาสเป็นนางสาวไทยเหมือนกัน ไปตาม หาเลย แล้วบอกให้ฟ้อง แล้ว สตง. ทำหนังสือไปสำทับว่าคุณต้องหา ผู้รับผิดชอบชดใช้ให้เขา เป็นต้น นี่คือนี่ที่ตีความ บำรุงสุขให้ประชาชน แล้วก็ไม่เกิดทุกข์ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะฉะนั้น ในการใช้จ่ายเงิน ถ้าไม่เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ไม่เกิดความประหยัด ไม่เกิดประโยชน์ สูงสุด ไม่คุ้มค่าเงิน ลงทุนไปก็เสียเปล่า อย่างนี้ไม่ถูกต้อง ต้องรับผิดชอบ

Skywalk

ฉะนั้น เราจะคิดโครงการต้องบอกว่าคุณศึกษาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ แล้วคุณเซ็นชื่อมา ถ้าผมทำตามโครงการนี้ไม่ได้ไม่ใช่ผม ผิดคนเดียว คุณก็ผิด คุณไม่ต้องไปจินตนาการเมื่อเร็ว ๆ นี้ อันนี้เรา ไม่ได้ว่าใคร ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องหาเสียง คือมีส่วนราชการแห่งหนึ่งเขาจะสร้าง Skywalk ๘,๐๐๐ กว่าล้านบาท สตง. ถามคำเดียวว่าขอ ดูหลักฐานการศึกษาความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เขาบอก อันนี้ด ตอนหลังเหลืออยู่ ตรงข้ามสาทรตรงไป อันนี้

ยังมี Skywalk อยู่หน่อย เวลาทำวิจัยทำวิจัยยังไง พอเราไปเช็ค คุณลองไปถามเด็กนักศึกษา นิสิต ไปถามนิสิตแล้วกันแถวสยามสแควร์ นิสิตถ้าเขาทำ Skywalk แบบนี้ให้เดินอยู่บนอากาศดีไหม เขาตอบว่าดีทั้งนั้นแหละ

แต่พอไปถามพระโขนงแม่ค้าข้างล่าง ถ้าไปสร้าง Skywalk อยู่ข้างบน แล้ว Walk อยู่ข้างบนร้านก็เจ๊ง มีแต่ดู แล้วก็เดิน Walk ไปเรื่อยๆ ยืนเกาะดูหน้าตาต่าง ลูกสาวจะอาบน้ำ ตอนนี้อย่างไม่ต้องเปิดหน้าตาต่างกันแล้ว แคร่รถไฟพ้ามาก็จอดทัศนแล้ว ยังจะเอา Skywalk มาเป็นจุดทัศนอีก พอเราตึงไปก็งดเลย เพราะอะไร เพราะเราจับได้ว่าไม่ได้ศึกษาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ไม่ได้ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม แล้วแบบสอบถามก็ทำแบบง่าย ๆ คือชี้หน้า นักวิชาการเขาวิจารณ์เลย ครูบาอาจารย์นี้ด้ามาช่วยพิจารณา ดู อย่างนี้ชี้หน้า คือให้ตอบ Yes แล้วสู่มตัวอย่างก็ไม่เหมาะสม ของทุกอย่างพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ได้ทั้งนั้น ถ้าทำไปแล้วเกิดความเสียหาย อย่างนี้ต้องรับผิดชอบ ควรจะต้องรับผิดชอบ ท่านว่าควรรับผิดชอบ เงินเป็นพันๆ ล้านบาท

ประการที่สาม ต้องเป็นไปโดยรัดกุม เหมาะสม ซึ่งรัดกุมเหมาะสมอาจจะไม่ผิดอะไร แต่ว่าความเหมาะสมจริงแล้วต้องช่วยกันดูอย่าให้มีข้อตำหนิตติง

ประการที่สี่ เป็นไปโดยบริสุทธิ์ สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม คำว่า “เป็นธรรม” ทุกวันนี้ที่ยุ่งวุ่นวาย ที่มีคนมาร้องเรียนเรื่องจัดซื้อจัดจ้าง คือเขาบอกว่าไม่เป็นธรรม อันนี้สำคัญเลย อย่าคิดว่าไม่เป็นไร การไม่เป็นธรรมผิดกฎหมายของ ป.ป.ช.

การตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน

การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน เป็นหลักการที่เราตรวจสอบ เพื่อให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี การใช้จ่ายทรัพยากรถูกต้องเหมาะสม คือมีงบประมาณ ยังไงก็ขอทบทวนได้ เช่นว่าตรงนี้เต็มแล้วสร้างอาคาร คืออยากให้ท่านไปดูงานที่ช่องโทรงามว่า เราควรจะเติมอาคารอะไรลงไปอีก ทั้งที่อาคารที่สร้างมาแต่เดิมยังไม่ได้ใช้เลย ที่ช่องจอมเขาก็สร้างเหมือนกัน แต่นั่นเป็นท้องถิ่นสร้าง ถ้าท่านไปมีส่วนอนุญาตให้เขายืมเงินทরণ กู้เงิน สละสม ท่านก็ต้องใช้ดุลพินิจเหมือนกัน เพราะเราอนุมัติไปถึงแม้อาคารหลัง นั้นนายกา อาจจะต้องรับผิดชอบ แต่อาจจะเป็นบาปทางใจเรา ที่มีอาคารหลัง หนึ่งฝ้าเพดานนกลงไปข้างกระเบื้องรับน้ำหนักไม่ไหวตกลงมา ไม่ได้ใช้ประโยชน์ อะไรเลย หน้าต่าง ห้องน้ำ ชักโครกเอาไปหมด ลูกบิดเอาไปหมด คือที่อยู่ กับตัวเราไม่มีใครเอา

เรื่องความรับผิดชอบ

เรื่องความรับผิดชอบ การรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ผมคิดว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ เวลาใช้จ่ายเงินเรามีการติดตามผล นักบริหาร ต้องติดตามแล้วประเมินผล สิ่งที่เราทำด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ กฎหมายฮั่วทั้งนั้น ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สัญญาณเตือนภัย ล่วงหน้า ช่วยลดโอกาสข้อผิดพลาด การตรวจสอบของ สตง. ถ้าท่านมองในแง่คืออยู่ข้าง พอมิ เล็กน้อย คือเหมือนกับเป็นคน

ที่มาช่วยท่านดู เพราะว่าท่านมีลูกน้องมาก แต่ถ้า สตง. ไปช่วยท่านตรวจแผนการ หลายสิ่งหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับเราแต่เราอาจไม่รู้ ยกตัวอย่างเช่น ท่านอาจอยู่เมืองชายแดน แล้วมีจุดผ่อนปรนมากมาย แต่ท่านรู้หรือไม่ว่า เขาไปเก็บเงินแล้วไม่นำส่ง นายอำเภอไม่รู้ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่รู้ก็มี แล้วจุดผ่อนปรนนี้เก็บเงินได้ด้วยหรือ แล้วบางทีก็ของบเราไปสร้างจุดผ่อนปรน พอเราอนุมัติไปปรากฏว่า สร้างอยู่ที่เอกชน เจ้าของยิ้มเลย มานั่งค่าผ่านแดนสบายๆ นอกเวลาอย่างนี้เป็นต้น

ส่วนแนวทางการตรวจสอบเงินแผ่นดินคือ เปิดเผยความลับสุดยอด เรามีอาวุธลับในการที่เราจะตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินเรื่องบัญชี การเงิน ซึ่งเรื่องบัญชี การเงิน เราอย่าไปคิดว่าไม่เกี่ยว การรับเงิน จ่ายเงิน ต้องมีการลงบัญชี แล้วเวลาเราตรวจจากบัญชีเราก็ไปเปรียบเทียบกับงบประมาณ ไม่ตรวจแต่บัญชีอย่างเดียว ก็ต้องไปดูทั้งงบประมาณว่า งบประมาณมีเท่าไร จ่ายไปเท่าไร เหลือเท่าไร หลักฐานการจ่ายที่เราเรียกว่าการเงินทั่วไป ต้องเป็นหลักฐานที่ถูกต้องแท้จริง เป็นไปตามข้อเท็จจริง ต้องไม่เป็นเอกสารปลอม ค่าแรงต้องค่าแรงจริง ชาวบ้านเซ็นมาก็ต้องมีหลักฐานตรวจสอบได้ ปัจจุบันนี้ชอบมีปัญหาเรื่องค่าแรงฝีมือมากเลย เพราะว่าบางอย่างของก็อยู่ในป่า แล้วคนก็อยู่ในป่า ไม่ค่อยมีใครตรวจเท่าไร แต่เวลามีปัญหา ก็อย่างที่ว่า สตง. ทำงานเพราะมีนักร้องมากนี้แหละ เหนื่อยมากเลย นักร้องนี้ชอบทำให้เหนื่อย

การจัดเก็บรายได้ หน่วยงานที่เราจัดเก็บมีการเก็บเป็นยังไง ทำตามเป้าหมายหรือเปล่า การบริหารพัสดุคือสิ่งที่เราจะเน้น แต่การที่เกี่ยวข้องกับการบริหารพัสดุคือตรวจสอบดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบทางด้าน Performance ประเมินผลการใช้จ่าย ทำไปแล้วขาดบ่อได้บ่อ สร้างแหล่งน้ำได้แหล่งน้ำ แต่ไม่มีน้ำหรือมีน้ำแต่ไม่สามารถอุปโภค บริโภคได้ เจาะน้ำ

๖๐ ปัญหาที่พบในการปฏิรูปที่ดินและการพิทักษ์ของจังหวัด

บาดาลเจาะไปแล้วน้ำออกมาเป็นน้ำแครอทนะ อาจจะเป็นสีส้มมากกว่านี้ หน้อย อย่างนั้นคือลงทุนไปแล้วเสียเปล่า เพราะฉะนั้นตรวจสอบดำเนินงาน จะชี้ความเสียหายที่เป็นภาพรวมและผลกระทบต่อความล้มเหลวจากการบริหารจัดการซึ่งไม่นาน สมัยก่อนเราอาจจะต้องบอกว่า ๕ ปี ๑๐ ปี แต่เดี๋ยวนี้ปีต่อปีเราประเมินได้ แค่นี้บอกว่าชุดเสร็จแล้วไหนละน้ำ รอปีหน้าถึงจะได้น้ำ ต้องรอ ปีหน้าผิวดูดูกาล

สืบสวน สอบสวนกรณี ที่มีข้อสงสัย คือ สตง. ไม่ได้เป็น พนักงานสอบสวน แต่มีหน้าที่ แสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อรวบรวม พยานหลักฐานในกรณีที่มี พฤติการณ์ที่ส่อไปในทางที่ ทำความเสียหายแก่เงินของ

แผ่นดิน ถ้าไม่ได้เกิดความเสียหายกับเงินของแผ่นดินเราจะไม่เข้าไปยุ่งเลย สตง. เป็นหน่วยงานที่เจียมตัว ไม่ใช่บอกว่า ปฏิบัติไม่ชอบทุกเรื่องไปตรวจหมด แต่ต้องไม่ลืมว่าบางอย่างเกี่ยวข้อง การไม่เป็นธรรมในการแข่งขันทำให้ แข่งขันกันน้อยลง คิดแบบเอกชน ถ้าเราบอกลูกน้องไปซื้อของ ไปสอบราคา ๓-๔ ร้าน แต่เด็ก ทำตัวเลขมาบอกท่าน อย่างนี้เราบอกเสียหายไหม แน่นนอน เป็นความเสี่ยงต่อความเสียหาย อันนี้เป็นเครื่องมืออย่างนี้

อันนี้เป็นคำพิพากษาอันหนึ่ง “คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๙๐/๒๕๐๕ เจ้าพนักงานได้ยืมเงินทตรง เพื่อนำไปซื้อสิ่งของตามหน้าที่ แต่เอาเงิน ไปใช้ส่วนตัว เป็นความผิดอาญาแล้ว เพราะไม่เหมือนกับการยืมเงิน ระหว่างเอกชน” ซึ่งเรื่องแบบนี้บางคนคิดไม่ถึง เจ้าหน้าที่พัสดุยืมเงินหลวง เรื่องยืมเงินท่านต้องระวัง อันนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่ท่านผู้บริหารควรจะรู้ อย่าโดน

วางยา เวลาเขาให้เราเซ็นยืมเงินเราก็เซ็น แต่เวลาเซ็นแล้ว เวลาถึงกำหนด ยังไม่ได้ เขาไม่กลับมาทวงทำงานหรืออะไร ท่านต้องบอกว่าถึงกำหนด ต้องมาทวง ไม่มาทวงไม่ได้ อย่างปล่อยให้ผมถูกหักเงินเดือน กรณีตัวอย่างนี้ คือยืมเงินหลวงแล้วเอาไปทำหน้าที่ ไม่ได้ไปทำหน้าที่แล้วเงินหลวงแทนที่จะเอามาคืนภายในกำหนด ๑๕ วัน ถ้าพ้นจากนั้นจ่ายเงินไปแล้ว ต้องเอาใบสำคัญมาล้างภายในกำหนด ๑๕ วัน ก็ไม่ได้มาล้างภายในกำหนด เงินไม่ได้มาคืน สุดท้ายส่งคืนเงินยืมด้วยเงินเดือน เป็นหลักฐานอะไร เป็นหลักฐานว่าเราเอาเงินหลวงไปใช้ แล้วไม่มีปัญหาเอามาคืน แล้วผ่อนใช้หรือใช้ก่อนเดียวด้วยเงินเดือน

เพราะฉะนั้น วิธีนี้อย่าให้เจ้าหน้าที่การเงินมาหลอกให้เราหลงผิด บอกท่านไม่เป็นไรหรอกเงินกระเป๋าช้าย กระเป๋าขวาง บกข์ของท่าน เงินเดือน ก็ของท่าน แต่พอไปส่งใช้ด้วยเงินเดือน ก็มีนักร้องมาบอกว่า เอาเงินหลวงไปใช้แล้ว เอาเงินเดือนมาใช้ ๑๕ วัน ไม่มีเงินมาใช้ ศาลพิเคราะห์แล้วจึงเชื่อว่าการที่หักเงินเดือนแสดงว่า เงินที่ยืมไปนั้นถูกเอาไปใช้เสีย ถ้าใช้ได้ไม่เป็นไร ก็มีเงินคืน ใช้เสียแล้วไม่มีทางคืนก็หักเงินเดือน อันนี้เป็นอุทาหรณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องจัดซื้อจัดจ้างเหมือนกัน ได้รับมอบหมายอย่างนี้ศาลถือว่าเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลเลย

คำพิพากษาอีกอันคือเรื่องนำส่ง “คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๐/๒๕๐๖ รับเงินทางราชการ แต่มิได้นำส่งลงรับเข้าบัญชี จนกระทั่งผู้บังคับบัญชาตรวจพบ จึงนำส่งคืน เป็นการทุจริต” อันนี้เรื่องการเงินไม่เป็นไร รับเงินไม่นำส่งเข้าใจง่ายอยู่แล้ว

เรามาดูเรื่องการบริหารพัสดุซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญหัวใจ คำว่า “บริหารพัสดุ” ไม่ได้แปลว่า ซื้อกับจ้างเท่านั้น แต่รวมถึงการจัดทำเอง

๖๒ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

การจ้างที่ปรึกษา การจ้าง
ออกแบบและควบคุมงาน
การแลกเปลี่ยน การเช่า การ
ควบคุมดูแล การจำหน่าย
การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับ
การพัสดุ เหมือนอย่างที่มี
ปัญหาเมื่อเร็วๆ นี้ เรื่องเช่ารถ

เช่าอะไร หรือเรื่องจัดซื้อจัดจ้างพวกนี้มีปัญหา กรณีที่คลาสสิกที่สุดก็คือกรณี
รวมกันซื้อรวมกันจ้าง เราเคยได้ยินแต่แบ่งซื้อ แบ่งจ้างใช่ไหม แต่เมื่อเร็วๆ
นี้เราได้ยินคำว่า “รวมกันซื้อ รวมกันจ้าง” แล้วผิดกฎหมายฮั้วตรงไหน
เดี๋ยวค่อยเฉลย เอาเป็นว่าเรามีหัวข้อที่จะพูดถึงเรื่องการบริหารพัสดุอยู่ใน
บริบทนี้ แต่หลักๆ เราจะคุยเรื่องจัดซื้อจัดจ้าง ส่วนจัดทำเองมีบ้างเล็กน้อย
ถ้าเกิดบังเอิญเราต้องไปมีหน้าที่เกี่ยวข้อง แต่เชื่อว่าไม่ค่อยมี อย่าให้ทำเอง
แพงกว่าซื้อแพงกว่าจ้างเขาทำก็แล้วกัน อย่างนี้ถือว่าต้องฉลาดทำ ถ้าฉลาด
ทำคือทำแล้วเกิดผล ความประหยัด ทำเองได้ เป็นต้น เพราะฉะนั้น บาง
อย่างไม่แปลว่า ต้องจ้าง

เราสอบคนงานผมเห็นมีวิธีการสอบที่แปลกพิสดาร ไม่ทราบต่าง
จังหวัดเดียวกันมีหรือไม่ แต่สมัยก่อนมี คนที่มาสอบเป็นลูกจ้าง เป็นภารโรง
ต้องเลื่อยไม้เป็น ต้องตอกตะปู
เป็น ต้องถือเคียงเป็น โบกปูน
เป็น ถึงจะจ้างมาเป็นคนงาน
ภารโรง ต้องฉีตต้นไม้เป็น ต้อง
มีกรรไกรตัดต้นไม้เป็น เราถึง
จ้างมาเป็นนักรงการภารโรง ทั้งที่

เราใช้สิ่งหนึ่งสื่ออย่างเดียว แต่เรามีแข่งขันกันเยอะเหลือเกิน แต่พอโต๊ะ เก้าอี้ หลวงธุนิตเดียว ถ้าซื้อปูนมา ๕๐ บาท โบกไปก็จบแล้ว แต่ปล่อยให้อยู่อย่างนั้น ผมเคยไปส่วนราชการแห่งหนึ่ง ผมจอตลอดเสร็จผมหันหลังเสร็จปุ๊บตกท่อเลย ปรากฏว่าท่อนี้มีเว้นวรรคด้วย เป็นท่อยาวผาท่อที่หายบ่อย เพราะมีชาเลี้ยงเอาไปขาย ถ้าเราดูแลรักษาอาคารสถานที่หลวง เราต้องปรับ ทำให้กลับสู่สภาพ ไม่ใช่แจ้งความเอาไว้เป็นหลักฐาน แล้วปล่อยให้คนตกท่อ

ผมเคยไปตามเรื่อง เป็นชาวบ้านนี้แหละตกลงไปในท่อ คุณต้องขอใช้ ผม พาผมไปโรงพยาบาล เขาก็ต้องอุ้มผมไปโรงพยาบาล แถวรามมาฯ เขาก็บอกว่าคุณเป็นข้าราชการเบิกได้ ไม่ใช่ความผิดของ สตง. ที่ต้องมาจ่ายค่าบำรุงรักษาฯ ผม แต่เป็นความผิดของสถานที่ราชการที่ไม่ดูแลให้เกิดความ เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นเหตุให้ผมตกลงไป เพราะฉะนั้น ต้องใช้เงินให้ถูก ประเภทด้วย ถ้า สตง. จ่ายให้ ผมก็จะท้วง สตง. ว่าจ่ายเงินผิดประเภท เพราะไม่ใช่ความผิดของ สตง. แต่จะบอกว่ากระเป๋าลวงซ้าย ขวา คือพูดให้คิดเป็นเหตุ เป็นผล

คือผมไม่ใช่คนขวางโลก แต่เราคิดดูให้ดี เป็นความผิดอะไรที่เราจะต้องเอาบาดแผลของเราไปเบิกกับหน่วยงานเรา ทั้งที่หน่วยงานคุณไม่ดูแลสถานที่ แล้วอย่างนี้เขาจะมีแผนกคลัง แผนกอาคารสถานที่ เขามีไว้ทำอะไรร คุณต้องดูแล

ชาวบ้านที่เขามาใช้บริการ ประชาชนคือพระเจ้า ที่เรียนกับอาจารย์สมบัติ

รัฐประศาสนศาสตร์ อาจารย์สมบัติบอกประชาชนว่า ลูกค้าคือพระเจ้า แต่ไม่ใช่ทางกลับกันลูกค้าตกหน้าบ้านเลย มาติดต่อราชการตกหน้าบ้านคุณ

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการตั้งแต่ตั้งต้นจนถึงจบ คือตั้งงบประมาณราคากลาง พัสดุที่ต้องการ ขั้นตอนในการจัดหา จนกระทั่งตรวจรับงาน แล้วก็ควบคุม

การเบิกจ่าย ขั้นตอนนี้เขาเรียกว่า วงจรการจัดหา สดง. มีทฤษฎีอันหนึ่ง เขาเรียกว่าตรวจสอบแบบครบวงจร แต่เขาจะสุ่มตรงไหนนั้นเรื่องของเขา เพราะฉะนั้น เขาจะมีโอกาสสุ่มได้ตอนใดตอนหนึ่งเลย ท่านต้องกำชับเจ้าหน้าที่ ที่เป็นผู้ช่วยของเราบอกว่า คุณต้องดูให้ตี งบประมาณอยู่ภาคี่สถาน แล้วตั้งงบประมาณอย่างนี้ ควรตั้งหรือไม่ Make Sense หรือไม่ คุณขัดความรู้สึกหรือไม่ ตั้งเป็นงบอย่างอื่นได้ไหมที่ไม่ใช่ยุ้งลาย แต่พอตั้งบอกยุ้งลาย น้ำยังไม่ค่อยเลย ตอนนี้อย่างจะตีกันตายเลยเพราะว่าแย่งน้ำกัน จึงพัวดระยอง เคยมีการซื้อน้ำมารดต้นไม้ แล้วที่ไหนจะมียุ้งลาย นอกจากในโอ่ง บอกให้ปิดฝาให้ดี เพราะฉะนั้น การตรวจสอบจะอยู่ในบริบทนี้ เพราะฉะนั้น ในหลวง จึงทรงตรัสว่าการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินนั้นต้องละเอียดถี่ถ้วน รมัตระวังอย่างเต็มที่ เพราะว่าเงินแผ่นดินนั้นหายาก

พัสดุที่ต้องการเกี่ยวกับเรื่องคุณสมบัติ รูปแบบอะไร ของพวกนี้เราอย่าไปยึดติดมาก เคยมีคนที่ชอบซื้อเครื่องมือที่วิจิตรพิสดาร ถามว่าปทุมมากมายแล้วใช้หมดไหม ถ้าคู่มือหายใช้ไม่เป็นเลยจริงหรือเปล่า เครื่องเล่น

ชีวิตที่แพงอยู่ที่บ้านเรามีปุ้มเยอะมากเลย แต่ทุกวันนี้เรากดปุ้มเปิด ปิด อยู่แค่นี้ แต่ตั้งมากไม่ได้รอนเลย ให้ช่างมาติดตั้งแล้วตั้งให้ดี แล้วใช้อยู่แค่นี้ ถ้าเราจะใช้แค่นี้ เราก็ซื้อให้พอเหมาะกับกิจกรรมเรา ไม่จำเป็นต้องซื้อ Over ถึงขนาดเกินความจำเป็น แล้วสิ้นเปลืองงบประมาณ ไม่ประหยัด เรื่องพวกนี้เป็นเรื่องจุกจิก

ขั้นตอนการจัดหา
นี้เกี่ยวข้องกับเรื่องกฎหมายฮั่ว
นี่ค่อนข้างมาก ตรวจรับแล้ว
ปัญหาเยอะมาก เมื่อเร็วๆ นี้
ใครได้ดูข่าวห้องข่าว ๗ สี สีแยก
ดงอู่ผึ้ง จังหวัดอุบลราชธานี
มีการก่อสร้างถนนกากบาท
สีแยกเดิมเป็นถนนดำ ถ้าใคร

เป็นนายอำเภอเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่แถวนั้น จะรู้ว่าสีแยกนี้เพิ่งทำมา
ไม่นาน เป็นถนนดำ แต่เวลารถหนักจอดจะมีร่องล้อเกิดขึ้น นั่นเป็นเพราะ
การก่อสร้างถนนลาดยางไม่มีคุณภาพ เลยเกิดร่องล้อขึ้น คือปัญหาซ้อนไป
เรื่อย พอเกิดร่องล้อขึ้นวิธีการคือต้องทำเป็นคอนกรีต ร่องล้อเกิดที่ไหน
ร่องล้อเกิดเฉพาะเลนซ้ายที่รถจอด ผังขวาที่รถวิ่งสวนมาตรงนี้ไม่มี แต่มีจอด
อยู่ฝั่งตรงข้ามที่รถจอด ร่องล้อจะเกิดขึ้นตรงนั้น แต่เวลาเขาทำสีแยก
ทั้งสีแยก เขาทำเป็นกากบาทใหญ่เลย แทนที่จะเป็นใบพัดสีใบ เขาทำเป็น
กากบาทใหญ่ ทั้งที่ไม่มีร่องล้อก็ทำด้วย

อย่างนี้ประหยัดหรือไม่ ไม่ประหยัด ไม่ประหยัดยังไม่ว่า พอเราไป
สังเกตการณ์ จะเป็นความโชคดีหรือว่าร้ายก็ไม่ทราบ พระพรหมวชิรญาณ
ให้ไปทำบุญวัดยางน้อย ผมก็ไปทอดผ้าป่า ไปทอด กลับมา Wire Mesh
ไม่ถูกต้อง ผมก็พูดส่งเดชไป แต่ดันใช้ Wire Mesh ไม่ถูกต้อง ขนาดไม่ได้

๖๖ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

ขนาด สร้างมา ๘๐ เปอร์เซ็นต์แล้ว เหลืออีก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าวาง Wire Mesh ให้ สดง. เห็น สู้ต่ายตรวจรับก็ไม่ได้ กรรมการกล้าตรวจรับไหมในเมื่อเหล็กเส้นไม่ได้ขนาด จาก ๙ หุน เหลือ ๖ หุน จากตะแกรงใหญ่เหลือตะแกรงเล็ก แต่ ๖ หุน ตะแกรงถี่ก็จริง แต่ไม่ได้ขนาด รับน้ำหนักไม่เท่ากับที่ออกแบบ

เขาบอกว่าเอาอย่างนี้ได้ไหม ในเมื่อรับน้ำหนักได้พอสมควรก็หักกลบลบกัน เหล็ก ๖ หุนเท่าไหน ๙ หุนเท่าไหน ถ้าท่านเป็นคนอนุมัติท่านอย่าไปอนุมัติ เพราะอะไรรู้ไหม คุณจะออกแบบมาทำไม ๙ หุน แล้ว

มาสร้างแค่ ๖ หุน แล้วมาบอกว่ารับน้ำหนักได้ หักกลบลบกัน ถ้าตรวจไม่เจอแปลว่าทำไม พ่อค้าเอาเปรียบเราไหม อย่างนี้เราต้องไปร้องเรียนกับคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคไหม เรบอกแค่ สดง. เท่านั้น สดง. ก็มาแล้วพอบอกมาตรวจปั๊บ ปรากฏว่างาน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ จ่ายเงินงวดที่ ๑ จ่ายไปแล้วไม่ถูกต้องยอมรับไหม ช่างคุมงานตรวจการจ้างก็ยอมรับ คนก่อสร้างก็ยอมรับ ถ้าไม่ยอมรับเราก็ชุด ไม่ยากหรือออกชุดยังไงเราก็ชนะ เพราะเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว เราเอ็กซ์เรย์ไว้หมดแล้ว เมื่อไม่ได้เงินงวดแรกจ่ายไป ๕ ล้านบาท ผู้รับเหมาเอามาคืนเพื่อคิดว่าจะบรรเทาความเสียหายให้คนตรวจรับงานคนคุมงาน แล้วอีก ๑๙ ล้านบาท ที่จะเบิกก็ไม่ขอเบิกในงวดที่ ๒ งวดที่ ๓

ผู้รับเหมาใจดีไปหน่อย ถ้าเขาเบิกไปสัก ๑๙ ล้านบาทไปแล้วก็จบไปแล้ว เราก็เอาผิดทีเดียวเลย แต่นี่เขาไม่เบิก เขาเอาเงิน ๕ ล้านบาท แรกมาคืน แล้ว ๑๕ ล้านบาท ทำหนังสืออุทิตศบริจาครมา แต่อุทิตศเราจะไปถึงว่า

อุทิศแล้วไม่แก้สัญญาได้ไหม ต้องมาแก้สัญญาให้เหลือ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่นั่นเดียวเอาสัญญาใหญ่ไปคุยได้ว่ามีผลงาน ๓๐ ล้านบาท เพื่อไปรับงาน ๖๐ ล้านบาท เห็นไหมเป็นอย่างนี้ เพราะ

ฉะนั้น สิ่งหนึ่งที่เราต้องระมัดระวังคืออย่าไปตัดสินใจง่ายๆ และคิดเอาหลักทฤษฎีเปรียบเทียบกับ ถ้าถามอย่างเดียวว่าออกแบบมา ๙ หุน แล้วมาเหลือ ๖ หุน ฉนั้นไม่เอาแล้ว ทำไมผมต้องไปรับผิดชอบแทนคุณ โดยการยอมให้คุณเอาเงินมาคืนอีกด้วย แล้วก็มาจ่ายเงินส่วนต่าง ไม่ได้หรอก อย่างนี้ไม่วิกลจริตถามง่ายๆ ว่าถ้าไม่มีใครตรวจเจอจะมาคืนเงินเราไหม ไม่คืน จะเบิก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ที่เหลือ ซึ่ง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ที่เหลือ ถ้าคุณกล้าตรวจรับก็ตรวจไป เพราะเราไปนั่งเฝ้าทุกวันเลย เหล็กเส้นต้องถูก เพราะฉะนั้น ถึงมีถนนประเภทที่รถวิ่งแป๊บเดียวถนนก็เสีย

ถนนสร้างด้วยเท้า ท่านอาจจะไม่เคยเห็น แต่ สตง. เคยตรวจเจออยู่แถวหน้าพระจอมเกล้า พระนครเหนือ เขาทำด้วยเท้าแบบไหน พอเทปูนเสร็จสรรพเรียบร้อย เอา Wire Mesh แปะลงไป แล้วเอาเท้ากระต๊อบเรียงหน้ากระดานไปให้จมให้หมด แล้วจะจมแบบอยู่ใน ๗ เซนติเมตรใหม่ ตามทฤษฎีของการออกแบบไว้ว่าเหล็กเส้นต้องอยู่ตรงกลางหนา ๑๕ ต้องอยู่ตรงเลข ๗ แต่เอาเท้ากระต๊อบ

๖๘ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

คนไทยเราเก่งนะ ฝรั่งเศสี่งมากเลย ทำมีมิเตอร์ด้วย เหยียบลงไปรู้ว่าถึงแล้ว อัจฉริยะจริงๆ ภูมิปัญญาแบบลูกทุ่ง น่านับถือจริงๆ ฝรั่งเศสี่งมาก ฝรั่งเศสี่งไม่เคยทำ แต่คนไทยทำ ถึงมีถนนประเภทที่รถวิ่งแป๊บเดียวเห็นเหล็กโผล่เลย ถ้าท่านเห็นเหล็กโผล่ที่ไหน ท่านเรียกแขวงกาทางมาสั่งทุบเลย ถ้าโผล่มาอย่างนี้ตรวรับมาได้ยังงั้น วินัยไม่มีอายุความท่าน จริ่งใหม่ ผมพูดถูกไหม วินัยไม่มีอายุความ เราเคยทำอะไรไว้ ถ้าเขายังเก็บกระดาดานั้นไว้อยู่ ตอนเราเป็นใหญ่เอามาไววายยทีหลัง ไม่มีอายุความ อายุมีอายุความ โชคดีที่อายุเป็นโทษร้ายแรง มีอายุความ ละเมิดก็มีอายุความ แต่วินัยไม่มีอายุความ ถ้าตราบไคที่อยู่เ็นราชการ แต่พ้นจากราชการไปแล้วยังตามไปถึง ต้องไปดูกฎหมายให้ดี

กฎหมาย ป.ป.ช. เดี่ยวนี้เขาล้วงลูก ๒ ปีเขายังตามไปทวงบำเหน็จ บำนาญ เป็นเรื่องที่ต้องระวัง เรื่องที่ต้องคิดถึงอีกเรื่องหนึ่ง เจ้าหน้าที่บอกกับเราว่า ของที่เรাজัดซื้อนี้คุณภาพไม่ดี ไม่ควรจะไปเอาอะไรอย่างนี้ **ราคา กับคุณภาพ คู่ควรกัน** ต้องคู่ควรกันถึงจะถูกต้อง ราชการไม่ได้บอกว่าต้องซื้อของดีเสมอไป ถ้าเรามีเงิน ๑๐๐ บาท คุณภาพต้อง ๑๐๐ บาท แค่นั้นพอแล้ว แต่อย่าไปหวังว่า ๑๐๐ บาท จ่ายไปได้คุณภาพ ๒๐๐ ทุกวันนี้มีแต่ว่าจ่ายไป ๑๐๐ บาท แล้วคุณภาพเหลือ ๒๕ บาท หายไปแล้ว ๔๕ บาท ๕๐ บาท ๕๕ บาท เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของ สตง. ที่ สตง. ออกหนังสือไปถึงกระทรวงศึกษา บอกเขาว่า โครงการห้องเรียน อัจฉริยะ ห้องเรียนมีชีวิต ห้องเรียนหายใจได้ ห้องเรียน พยุงโต ห้องเรียนต่างๆ ที่เขาเรียกว่าอะไรก็แล้วแต่ แต่มี

ข้อเท็จจริงที่ สดง. สืบสวนได้ในขณะนี้ มีการโต้แย้งกันเขาบอกว่าคนที่คิดขึ้นมา ๓๐ คนที่เอาเรื่องที่ได้คิดได้ไปใส่ให้กับหน่วยงานนี้ได้ ๕ เราอยู่ที่ เราต้องมารับเคราะห์ ได้ไป ๓๐ กับ ๕ แล้ว และเขาบอกว่าที่เหลือให้ลูกน้องเราไปแบ่งกัน ๑๕ ตอนนี่ ๕๐ ไปแล้ว ผู้รับเหมาจะกำไร ๓๐ หรือกำไร ๒๕ ปกติถ้ากำไรอยู่ในเกณฑ์ ๓๐ ถือว่าพอสมควร เพราะว่ากำไรไป ๓๐ ไม่ใช่ ๓๐ ของทั้งหมด กำไร ๓๐ ฟรี แล้วที่เหลือ งานคุณภาพที่เอามาให้เราแค่ ๒๕

เพราะฉะนั้น สิ่งหนึ่งผมคิดว่านักบริหารต้องมีจิตวิญญาณ มีความสำนึก ถ้าให้เราอนุมัติ เราจะเปลี่ยนแปลงห้องนี้เป็นห้องอัจฉริยะ จออาจจะ เป็นจออัจฉริยะ ไม่มีซีพียู ไม่ต้องมาเขียนตัวหมึ้นๆ เป็นเอามือจิม เอามือเขียนหนังสือได้ เดียวนี้เก่งมาก อันนั้นใช้อัจฉริยะ แต่เก้าอี้ที่เราเคยเรียนจนกระทั่งเป็นรัฐมนตรีหรือส่งคนเป็นรัฐมนตรีมาตั้งเยอะแล้ว เป็นไม้สักอย่างดี บอกให้ยกออกไปแล้วเปลี่ยนเป็นเก้าอี้เหล็กที่เป็นสนิมได้ แล้วเอากากซีเมนต์มาอัดเป็นแผ่นให้เราดูสวยๆ แล้วเอากะดาษมาปะหน้า บอกต้องใช้เก้าอี้แบบนี้ถึงจะเป็นอัจฉริยะ แต่เก้าอี้ที่เป็นไม้สักนั่งเรียนแล้วจบมาเป็นนายกรัฐมนตรีไปหลายคนแล้วไม่ได้เป็น ต้องเอาไปเก็บหรือไม่ก็เอาไปขายเป็นเศษไม้ กองตากแดด แล้วที่เหลือแพ่งไปตลอด เหมามาเป็นห้องแต่ที่เราต้องรู้จักแยกเป็นชั้นแล้วคำนวณราคา ถ้าเราไปหลงเชื่อว่าเป็นคือราคาที่ถูกต้อง เหมือนถูกต้ม สุดท้ายผู้ปกครองแทนที่เขาจะไปร้องกับผู้คุ้มครองผู้บริโภคเขาก็ไปร้องกับ ป.ป.ช. ดังนั้น กระบวนการคุณภาพกับราคาต้องคู่ควรกัน

ผมมีวิธีการอันหนึ่งซึ่งถือเป็นหัวใจเลย เจ้าหน้าที่ของเราถ้าเป็นกรรมการสอบราคาหรือเป็นกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคามักจะไม่ค่อยรู้อย่างนี้ คือถ้าเราไปอ่านหน้าที่ของกรรมการสอบราคากับกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เราจะเห็นเลยว่า เขาจะบอกให้ว่ากรรมการ

๗๐ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

ต้องตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาและสิ่งของที่เสนอว่า เป็นไปตามเงื่อนไขคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในประกาศ ถ้าผ่านข้อ ๑ แล้วเขาให้ดูข้อ ๒ ซึ่งข้อ ๒ คือคัดเลือกของที่มีคุณภาพหรือ

เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ เท่ากับว่าให้สิทธิ์เรา ๒ ข้อ แต่เราเอา ๒ ข้อมารวมกัน แล้วตีความมั่วไปหมด ข้อ ๑ คือคัดเลือกสิ่งของที่เสนอถูกต้อง ถ้าเสนอถูกต้องเราเอาไว้ตระกร้าที่ ๑ ตะกร้านี้ก็ไม่ถูกต้อง แต่พอตระกร้าที่ ๒ ของที่เสนอมามีถูกต้องตามเงื่อนไข ตามคุณสมบัติแล้วเรามาดูว่าอันไหนมีคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ อันนี้เป็นประโยชน์ หลังจากนั้นแล้วเราถึงมาดูว่าตระกร้าที่ ๓ นี้ราคาต่ำสุด แต่พอเราเอา ๒ ข้อมารวมกัน เราบอกว่าราชการต้องซื้อราคาต่ำสุด เราถึงได้ของไม่ดี จริงหรือไม่

เพราะฉะนั้น ของตรงนี้เสนอมาถูกต้อง อันนี้เครื่องจักรเป็นทองเหลือง อันนี้เครื่องจักรเป็นพลาสติก แต่พลาสติกเคลือบแข็ง แต่อายุใช้งาน ๕ ปี อย่างนี้ใช้งาน ๘ ปี ทองเหลืองกับพลาสติก อายุการใช้งานเราคิดว่าตัวนี้มีประโยชน์กว่า เราเอาตัวนี้มาไว้ตรงนี้ ตัวนี้พลาสติก ตัวนี้เงินแดง เราเก็บไว้ตรงนั้น ตรงนี้เรากับเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนต้องช่วยกัน สมมติว่าโทรศัพท์เสียไปตามช่างซ่อม เราเคยบันทึกประวัติไหม เวลาเราไปดูงานเมืองนอก พอช่างซ่อมโทรศัพท์มาถึงเขาก็ซ่อม ช่างเขาก็จะมีสมุดเล็กๆ เล่มหนึ่งแล้วก็ฉีก วันนี้นผมซ่อมให้คุณแล้ว คุณเซ็นชื่อ แล้วฉีกก็เซ็นชื่อ อันนี้ไปเบิกเงิน อันนั้นไปเก็บไว้เลยนะ มีสำเนาคาร์บอน พอเราเก็บไปไว้ในประวัติ ปู๊บ ของยี่ห้อนี้ซ่อมเยอะมากเลย เดี่ยวซ่อม เดี่ยวโทร ลิฟต์เสียบ่อยโทรไปก็

ไม่มา บ่นอยู่อย่างนั้น ทำไมไม่เขียนรายงาน พอคราวหน้าที่ย้อนี้อาจจะได้ติดกของเสนอตามเงื่อนไขถูกต้องอยู่ในนี้ แต่พอมาตรงนี้คุณภาพ อันนี้บริการไม่ดีไม่ต้องเอามาให้อยู่ตรงนั้น เอาเฉพาะบริการดีๆ ใช้น้ใหม่

บางที่ถามดูสิ เขาบอกว่าซื้อรถแทรกเตอร์ได้ของจีนแดง ผมอยากได้ของเยอรมัน แล้วทำไมถึงรังเกียจเพราะหน่วยงานอื่นใช้แป็บเดียวพัง แล้วทำไมต้องไปซื้อแบบเขา กลัวว่าจะผิดระเบียบคุณเขียนจดหมายไปถาม เช่น

คุณโยธารถของคุณทำไมเสียบ่อย คันนี้เสียบ่อยไม่มาซ่อมอะไรอย่างนี้ซื้อด้อย ตอบมาเราเอามาอ้าง นายอันนี้เราอยู่ตะกร้านี้ อันนี้ไว้ตะกร้าโน้นทำไมเราไม่ได้ของดี เพราะเราไปเอาราคาต่ำสุดก่อนเลย แต่เราไม่คัดเลือกเอาของที่มีประโยชน์มากุยกัน แต่เราไปรวมกันหมด แล้วบอกเอาราคาต่ำสุด โดยที่ไม่สนใจเรื่องคุณสมบัติ คุณภาพ ที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ อันนี้เป็นอีกข้อคิดหนึ่งที่ทำให้เรากล้าคิด กล้าตัดสินใจ

การตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างของ สตง.

การตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างของ สตง. มีทั้งการตรวจสอบทั่วไปกับการตรวจสอบภาคสนาม เป็นอย่างนี้ด้วย เอาการตรวจสอบทั่วไปก่อน

ตั้งงบประมาณ เราจะมีวิเคราะห์งบประมาณถ้าเรามีเวลาว่าง เพราะว่าการตรวจสอบการจัดซื้อ จัดจ้างสิ่งหนึ่งในทางเทคนิค ในทาง

๗๒ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

ตรวจสอบที่เขาใช้อันหนึ่งคือ ตรวจสอบครบวงจร ซึ่งการตรวจสอบครบวงจรไม่ได้แปลว่า เรื่องเดียวแล้วต้องดูตั้งแต่ต้นจนจบ อันนั้นเป็นไปได้ แต่บางครั้งเราดูต้นสำหรับเรื่องนี้เรื่องหนึ่ง แล้วดูปลายสำหรับเรื่องนี้

เรื่องหนึ่ง ดูได้ตลอด ตั้งงบประมาณเราจะดูก่อน เหตุผลในการตั้งงบประมาณ พอเหมาะ พอสมควร ตามที่กล่าวอ้างที่ของงบประมาณมาหรือไม่

มีแผนการปฏิบัติการ จะทำให้ประสบความสำเร็จ การที่ทำงานไม่มีแผน ต้นปีเงินงบประมาณมาแล้วก็ไม่ทำอะไรสักที ยังไม่ออกแบบสักที พอใกล้สิ้นปีงบประมาณ แบบยังไม่เสร็จเลย แล้วต้องใช้วิธีการกันเงิน เตื่อตร้อนอีก กันไม่ทันก็มั่วเลย จ่ายไปก่อน แล้วก็ออกแบบ ทำงานแล้วก็เซ็นสัญญาย้อนหลัง วิถีวิถีไม่ได้ทำ แต่ทำแบบซิกแซก สุดท้ายไม่ได้ทุจริต แต่ผิดที่ทำหลักฐานเท็จ ฉ้อโกงบ้างอะไรบ้าง

กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ เลือกที่รัก มักที่ซัง ชอบยี่ห้อนี่ ยี่ห้อนั้น พรรคพวกนั้น พรรคพวกนี้ อันนี้เข้าข่ายกฎหมายฮั่ว

กำหนดเงื่อนไขปิดกัน กันไม่ให้เขาเข้ามา อย่างนี้ก็ผิดกฎหมายฮั่ว

การถอดแบบราคากลาง เวลาเราทำงานก่อสร้าง เราให้โยธาฯ ออกแบบหรือจ้างเขาออกแบบ พอเขาออกแบบมาเสร็จ มีราคามาราคาหนึ่ง เขาเรียกว่าถอดแบบมา ตัวนี้เรายังไม่เรียกว่าราคากลาง แต่เรียกว่าประมาณราคาเบื้องต้น อย่ายไปเรียกว่าราคากลาง ซึ่งต้องมาจากคณะกรรมการกำหนดราคากลางเสมอ เพราะฉะนั้น เวลาเอาแบบมากับราคามาจะมีบัญชี

รายละเอียดของราคา ตัวนั้น
ยังไม่ใช้ราคากลาง แต่ราคา
ตัวนี้ต้องถูกกลั่นกรองโดย
คณะกรรมการกำหนดราคา
กลาง ที่นี้ใครที่โชคดี ถูกแต่งตั้ง
ไปกำหนดราคากลาง ถ้าเราไม่มี
ความรู้เรื่องโยธาฯ เรื่องวิศวกรรม

เราก็เสนอผู้มีอำนาจตั้งคนที่มีความรู้เข้ามาอยู่ในนั้น ๑ คน หรือ ๒ คน
อะไรก็ได้แล้วแต่ แต่อย่างน้อยควรจะต้องขอตั้งได้

ไม่ใช่ไปกลัวว่า โอ๊ย ฉันไม่อยากเป็น เป็นได้ แต่เราต้องขอให้มี
ผู้เชี่ยวชาญในหน่วยเรา ไม่มีขอเขา สตง. เวลาตรวจ พอตตรวจกรมทางหลวง
เราก็ไปให้ช่างทางหลวงชนบทมาช่วยสังเกตการณ์ พอตตรวจทางหลวงชนบท
เราเอาช่างกรมทางหลวง พอตตรวจอาชีพะ เราเชิญอาจารย์มหาวิทยาลัยมา
ช่วยตรวจ พอตตรวจอาจารย์มหาวิทยาลัย เราเชิญอาจารย์อาชีพะไปตรวจ
มหาวิทยาลัย เขาเรียกว่าเชิญผู้เชี่ยวชาญได้ ไม่เสียหายหรอก สตง. อาจจะ
ไม่รอบรู้ไปหมดทุกเรื่อง แต่เดี๋ยวนี้ สตง. มีวิศวกรแล้ว เราถึงกล้าไปซื้อ
เครื่องเอกซเรย์ถนน เรามีช่างอยู่ สตง. มีช่างบัญชี ช่างเศรษฐศาสตร์
เอาไว้ตรวจสอบประเมินผล บัญชีเอาไว้ตรวจสอบการเงิน วิศวเอาไว้ตรวจสอบ
สอบงานก่อสร้าง แล้วนักกฎหมายเอาไว้ตรวจสอบข้อสัญญา ติความอะไร
ทั้งหลาย แล้วก็สอบสวน

รายงานขออนุมัติ ตรงนี้ถือเป็นหลักใจ ถ้าเจ้าหน้าที่ของท่านเสนอขึ้น
มาไม่มีรายละเอียด มีแต่พรรณนามา ๑ บรรทัด ๒ บรรทัด แล้วบอกว่าให้
ท่านอนุมัติ คุณบอกว่าย้อนไปดูระเบียบว่า ระเบียบข้อ ๒๗ ของระเบียบ
พัสดุเขากำหนดว่าต้องเสนอรายละเอียดอะไรมาให้ผม เรามักจะตรวจสอบ

๗๕ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านหลักทรัพย์ของจังหวัด

พบว่าไม่เคยมีราคามาให้คนที่มีความชำนาญเปรียบเทียบเลย ในงบประมาณ อาจจะมีพูด ราคาตลาด ราคาตลาดไม่มี อย่างนี้ทำให้พลาดได้ คือต้องมาบอกเราหน่อย ยก่าจัดศัตรูพืชราคาตลาดเป็นไปตามราคาควบคุมของกระทรวงพาณิชย์ตามแนบ อย่างนี้เราไม่หลงทาง แต่ไม่มี อ้างอย่างเดียวว่าท่านอนุมัติมา เอาใบขวงมา แล้วก็มียื้อยากับเจ้าของคนขาย แล้วมีจำนวนราคาต่อหน่วย ผมก็เลยซื้อตามท่านหมดเลย

อันนี้ผมบอกท่านว่า กฎหมาย ป.ป.ช. เดี่ยวนี้เขาเปิดโอกาสให้ใครก็ตามให้การเป็นประโยชน์จะถูกกันเป็นพยาน โดยไม่กล่าวหา อันนี้เป็นเรื่องของ ป.ป.ช. แต่ สตง. เรากล่าวหาตามพฤติการณ์ไปก่อน

เพราะเราไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวน เราเห็นว่าใครต้องร่วมรับผิดชอบ เราส่งให้ ป.ป.ช. ก่อน แต่ ป.ป.ช. เขาจะไปกรองอีกทีว่า คนนี้ให้การเป็นประโยชน์เอาไว้เป็นพยานไม่ถูกกล่าวหา สุดท้ายชักขึ้นไป เราอยู่ข้างบนเราต้องกันลงไป อย่าให้เขาย้อนขึ้นมาให้ได้ สิ่งนี้คือสิ่งหนึ่งที่จะต้องระวัง ต้องสำรวจรอบคอบ คุณต้องมีรายละเอียดมาในการขอซื้อขอจ้าง ไม่ใช่มารวบรัดตัดตอนเสร็จแล้วความผิดอยู่ที่คนอนุมัติคนเดียวไม่ได้ อันนี้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ

ประกาศเชิญชวน เรื่องเสนอราคา

เรื่องประกาศเชิญชวน เรื่องเสนอราคา เป็นส่วนหนึ่ง สตง. เวลาไปสังเกตการณ์เคาะราคาประมูล ยื่นซองอะไร เรามักจะสุมสังเกตการณ์อยู่บ่อยๆ อย่าให้เรื่องที่อื้อฉาวแล้วเกิดขึ้นในหน่วยงาน เราต้องกำชับไว้ อย่าให้

ใครมาขึ้นของ แล้วมาตบตีกัน แล้ววิ่งกลับบ้านโดยที่คุณไม่ได้รายงานผม ถ้าเกิดในสถานที่ของผมหรือโครงการที่ผมต้องเซ็นคุณต้องบอกผม หน้าที่ของคณะกรรมการที่จะรับของก็ดี ที่จะพิจารณาผลก็ดี ถ้ารู้ถึงการสมยอมกันกฎหมายเขียนไว้น่ากลัวมาเลย แต่ถ้าเรารู้ทันก็ไม่น่ากลัว เดียวผมจะชี้ให้คุณ

การทำสัญญา

การทำสัญญา ในการทำสัญญาต้องไม่ผ่อนเงื่อนไขตามประกาศที่มีอยู่เดิม ยกตัวอย่างเช่น ประกาศบอกว่า ทำขึ้นนี้ให้เสร็จภายใน ๑๘๐ วัน มีคนเสนอราคามาหลายคน แต่คนที่เสนอต่ำสุดมี ๒ คนเท่านั้นเลย แต่อีกคนหนึ่งบอกว่าผมจะเสร็จอีก ๑๘๐ วัน ตามที่คุณต้องการ อีกคนบอกผมสามารถทำได้เสร็จภายใน ๑๖๐ วัน มีเหตุผลดีกว่าถ้าเป็นไปได้ คืองานเราเสร็จเร็ว เราจะได้ไม่ต้องไปเช่าที่เขาเราก็จะได้รับเข้าไปอยู่โรงพัก ตอนนี้เรายังต้องเช่าโรงพัก ต้องอยู่เพิงหมาแหงน ประชาชนมีเกียรติอยู่มานั่งเพิงหมาแหงนได้อย่างไร เราก็ต้องรีบเข้าไปอยู่

เพราะฉะนั้น ๑๖๐ วัน ต่อดีกว่า ๑๘๐ วัน ชะกันตรง ๑๖๐ วัน แต่เวลาเซ็นสัญญาปลอมทุกที กลับไปเซ็นสัญญาตามที่ประกาศไว้เดิม เพราะเราบอกว่าเราประกาศไว้ ๑๘๐ วัน เลยเซ็นสัญญาให้เขา ๑๘๐ วัน อย่างนี้เขาเรียกว่า ผ่อนเงื่อนไขให้ไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน เป็นเรื่องเลย ถ้าคำว่าไม่เป็นธรรม คุณลองคิดดูถ้าเขาชนะด้วย ๑๖๐ วัน แล้วคุณไปเซ็นสัญญาให้ ๑๘๐ วัน สมเหตุสมผลที่คุณจะตอบกับอีกคนหนึ่งได้หรือไม่ ผม ๑๘๐ วัน แล้วทำไมคุณไม่เอาผม แต่คุณเอาเขาเพราะ ๑๖๐ วัน แต่พอถึงเวลาผ่อนไป ๑๘๐ วัน

๗๖ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานลักษณะพิเศษของจังหวัด

เคยมีเรื่องหนึ่งที่เกิดขึ้นจริงที่ถนนหลวงพ้อโสธร ทางหลวง ๓๐๔ กำหนดในเงื่อนไขบอกว่าคุณเสนอราคาต้องทำตามแบบรูปรายการต่อไปนี้ ในรูปรายการบอกว่าต้องถมด้วยดินมวลเบา วัสดุมวลเบา เขาใช้ศัพท์เทคนิค “วัสดุมวลเบา” ซึ่งในทางวงเล็บทุกคนที่เป็นช่างต้องรู้ว่าวัสดุมวลเบาก็เบาว่าเป็นซีเมนต์แกลบ สาเหตุที่ต้องถมด้วยวัสดุมวลเบาพิเศษเพราะว่าถนนเส้นนี้ตั้งอยู่ขนานกับเรียบแม่น้ำท่าจีนหรือว่าอะไรก็ไม่รู้ ผมอาจจะพูดผิดแต่ว่าเป็นที่ลุ่มเก่า ถ้าเป็นวัสดุหนักเป็นหินเกล็ด เป็นลูกรัง ถนนจะจมลงไปเรื่อยๆ ต้องมวลเบาไว้ก่อน

แต่พอเซ็นสัญญา แก้วสัญญาวันแรกเลย พอเสร็จสัญญาผู้รับเหมาใจร้อนไปนิดไม่เนียน มาถึงยื่นเรื่องขอเปลี่ยนแปลงเป็นทรายซีเมนต์ ก็อนุมัติเลย ถ้าจะยอมให้เขาใช้ทรายซีเมนต์คุณต้องยกเลิกสัญญานี้แล้ว

ประกาศประกวดราคาใหม่ให้คนทุกคนรู้ว่าต่อไปนี้ใช้ทรายซีเมนต์ได้ ไม่ใช่ไปปิดเอาไว้แล้วไปสมยอมกันตอนเซ็นสัญญาแล้ว อันนี้คิดหลักความเป็นธรรมใหม่ ถ้าเราคิดว่าเราเป็นพ่อค้าอีกคนหนึ่งเป็นธรรมกับเราหรือไม่ อยู่ดีๆ ตอนนั้นแพ้เขา ผมไม่มายืน เพราะว่าต้องไปหาซีเมนต์แกลบ แต่พอเซ็นสัญญาเปลี่ยนแปลงเป็นทรายซีเมนต์ ที่จังหวัดชลบุรีมีเยอะ ก็เอาทรายมาแล้วเอาซีเมนต์มาหน่อยแล้วก็โปะลงไป ไม่ใช่ ทรายซีเมนต์คือทรายซีเมนต์

อย่างนี้เป็นธรรมหรือไม่ หลักความเป็นธรรมง่ายๆ สามัญสำนึกไม่ต้องใช้ความรู้ คิดเองง่ายๆ เราก็บอกไม่ได้ แต่เขาแก้สัญญาพอแก้สัญญา

สดง. ก็ขอแสดงความนับถือไปยัง ป.ป.ช. ว่าพฤติการณ์เป็นการเอื้อประโยชน์แก่ผู้เสนอราคาโดยผ่อนเงื่อนไข ทั้งที่สัญญาได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนเป็นไปตามเงื่อนไขแล้ว กลับไปแก้ไขเงื่อนไขจากเดิม เป็นเหตุให้ผู้เสนอราคาอื่นๆ ไม่มีโอกาสจะได้เสนอราคา ถ้าหากเปิดโอกาสให้ใช้ทราจซ์เปิดได้ เห็นหรือไม่ผิดกฎหมายฮั่ว

การประกันความเสียหาย

การประกันความเสียหาย เรื่องความเสียหายบ่อยครั้ง ราชการเสียหายมาก สดง. ตรวจสอบเจอ คือพอคืนหลักประกันเสียเลย ตั้งบรอลเลยอย่างนี้ สดง. จะจับผิดบ่อย พอตั้งบรอลบื้อ เขาจะดูเลยว่ามีไม่ถึงสิ้นหลักประกันตั้งบรอลเลย แล้วเขาจะดูอีกว่าตอนอยู่ในประกันเคยซ่อมหรือไม่ ในประกันไม่เคยซ่อม มาซ่อมเอาหลังประกัน คืนประกันเขาแล้ว อย่างนี้แต่ละท่านจะตั้งบรอล ท่านบอกว่าทำไมก่อนคืนประกันทำไมไม่ซ่อม อย่างนี้น่าเกลียดไปขอร้องผู้รับเหมามาทำให้หน่อยจะได้หมดเรื่องไป แต่ถ้าขึ้นให้ผมเช่นวันนี้ ถ้าเกิดมีคนโวยขึ้นมาเสียเลย คือเหมือนกับเราไม่ได้ดูแล

ไอที่อยู่ในประกันซ่อมฟรีก็ไม่ซ่อม พอพ้นประกันคืนไปได้ ๓ เดือนถึงจะซ่อม คือพวกเราถึงต้องทนใช้ของที่ไม่ดีอยู่อย่างนี้ เพราะเจ้าของงานเขากลัวว่า ถ้ารีบซ่อมหลังจากคืนหลักประกันแล้ว เดียวมีหลักฐานร่องรอยว่าบกร่องมากเลย ก็เลยให้เราชาวบ้านทนใช้อะไรที่ไม่ดีสัก ๑ ปี ก่อนแล้วค่อยซ่อม รุ้สึกๆ ยังไม่ทำ ใหญ่ๆ แล้วค่อยทำ เป็นเรื่องแปลกคือเขาไม่ได้เห็นคุณค่าของประชาชน เพราะว่าปล่อยไว้อย่างนั้น

เพราะฉะนั้น ท่านเจ้าเมืองเวลาไปทางไหนกลับเลย ถ้าสะดุ้งตื่นเมื่อไหร่ต้องหยุดรถ แล้วเรียกทางหลวงมาดูแลว่า ทำไมคุณปล่อยให้ถนนอย่างนี้

๗๘ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

มาทำให้ผมตื่นได้ยังไง ดีที่ผมตื่น แต่ถ้าตื่นขึ้นมาบังเอิญเจอนางฟ้า นี้อยู่เลย คนมางานมากมาย งานเราเหวอเหือดร้อนเลย เห็นไหม ต้องระวังนะเป็นผู้บริหารระวังพวกเด็กพวกนี้ วางยาเรา อยากรู้ได้แก้อื้อเรา เยอะเลย

เมื่อครั้งที่พูดถึงเป็นการตรวจสอบทั่วไป คราวนี้มาพูดกันถึงการ ตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นการตรวจสอบภาคสนาม

การตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้าง

เรื่องปิดประกาศส่งประกาศข่าวการจัดหา สตง. กำหนดให้ว่า ทุกคนต้องมีหน้าที่ระบุตัวชัดเจน หาตัวผู้รับผิดชอบได้ สิ่งเหล่านี้เป็นส่วน สำคัญ เดียวนี้ E-Auction ประกาศที่เว็บไซต์ที่กรมบัญชีกลาง เวลาเจ้าหน้าที่ จะหลอกเราก็จะ Print ออกมา พอ Key เสร็จ Print ออกมาก่อน แต่ไม่กด Enter แล้วกรมบัญชีกลางก็ไม่เคยได้รับ แล้วก็เก็บใบนี้ไว้รายงานเรากับ สตง. แต่ สตง. จะสอบและยัน ถูกสอนมาอย่างนั้นจริงๆ วิชาชีพตรวจสอบ คือสอบและยัน เป็นเทคนิคเลย เป็นศัพท์เทคนิค ใช้คำอื่นก็ไม่ได้ สอบยัน พอสอบยันกรมบัญชีกลาง ตรวจสอบแล้วไม่เคยมีในระบบ เพราะเวลาเขา ยกเลิกไปเขาทิ้งในถังขยะ เขาไปคีย์ถังขยะจากคอมพิวเตอร์เขาคีย์กลับมาได้ ว่าเป็นอย่างนี้ แล้วพอเรารู้ว่าเด็กคนนี้อยู่ที่ไหนเราเอาตำรวจคอมพิวเตอร์ ไปยึดเครื่องมาแล้วไปตรวจสอบ ในนั้นจะบอกว่าพิมพ์เสร็จแล้วทิ้งใส่ถังขยะ แล้วทิ้งอยู่ในถังขยะของเครื่อง แม้จะลบไป ๒ ตลบ แต่ช่างคอมพิวเตอร์ที่

เป็นมืออาชีพเขายังขุดขยะจาก ๓-๔ ถึง มาเจอได้ว่าไม่เคยส่ง แต่ใช้พิมพ์ข้อความ เดียวนี้เทคโนโลยีดีมากเลย มีโอกาสแจ้งเตือนพวกที่มงานเราด้วย ว่าอย่าทำอะไรที่นอกกลุ่มนอกทาง ตรวจสอบได้ทั้งนั้น

ล่าสุดมีจังหวัดหนึ่ง มีผู้แข่งขัน ผมเรียกว่า ๓ คน คือทำไมต้องอย่างนี้ผมก็ไม่รู้ ชื่อของ ๑๗ เจ้า ตรวจสอบประวัติเสร็จ ตรวจสอบ ไป ตรวจสอบ มา ยื่นซองอยู่ ๓ ราย ปรากฏว่า 3 รายนั้น ตรวจสอบประวัติลงไปอีก ผิดไป ๑ ราย เหลือ ๒ ราย อีกรายหนึ่งเสนอต่ำกว่าราคากลางประมาณ ๕๐๐ บาท อีกรายหนึ่งเสนอแพงกว่าราคากลางอีก ความจริงน่าจะเสนอราคาต่ำลงมา ๕๐๐ บาท รายนั้นน่าจะขยับไปสัก ๑,๐๐๐ บาท เห็นแก่หลวงบ้าง แต่ไม่ คือความมกของพ่อค้าที่ชอบทำแบบนี้ ทำให้คนทำงานไม่สบายใจ หงุดหงิด เสนอราคากันแบบนี้ เดียวมีคนร้อง นักร้องมาแล้ว สตง. มาแล้ว ป.ป.ช. ก็มา เรื่องพวกนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน

เรื่องการขายแบบ

การให้ ขายแบบ เรื่อง การขายแบบมีข้อร้องเรียนบ่อย มิชอบ กีดกัน ตามที่ห้างไกลม๊ก มีปัญหาเรื่องนี้ กีดกันคนจะมา ซื้อบอกหมด แบบหมด ระเบียบ บอกต้องจัดให้เพียงพอ แบบหมดก็ไปทำเพิ่ม นัดเขามาใหม่ แต่ปฏิเสธเขาอย่างเดียวเขาก็มา ร้องที่ สตง. ก็พาไปเลย ไม่ได้ แสดงตัว เพราะว่าไปขอซื้อ

เหมือนกัน เอาหน้าตีๆ แบบผมนี่แหละไป ที่เขาเรียกอาแปะ พอไปซื้อบอกแบบหมด แบบหมดไม่ได้ ทำไมคุณหัวหมोजัง อยู่ดีๆ อยากหาเรื่องเทรอเขาบอกนี่งผมไม่ได้หาเรื่องผมอยู่ สดง. ตอนแรกไม่บอก แบบมีเดี่ยวกำลังทำอยู่ ถามว่ามีอยู่ที่ไหน ขอบตอบแบบภาษาร้านกวยเตี๋ยว คือน่าโมโหพอเรานั่งลงไป ทำไมยังไม่ได้ เดี่ยวได้แล้ว พี่ส่งอะไร ดูสิ ได้แล้วแต่ถามว่าเราส่งอะไร

เรื่องการยื่นขอ การเคาะราคา การประกาศผล

เรื่องการยื่นขอ การเคาะราคา การประกาศผล เมื่อกี้ผมบอกว่าอย่าให้เกิดอะไรขึ้นมา แล้วเราทำเป็นไม่รู้ ไม่ได้ ต้องรับรู้ด้วย การควบคุมดูแลรักษา การจำหน่าย ราชการมีจุดอ่อนอันหนึ่งคือมักจะเป็นสุสานของเสีย คือจะทำลาย จะจำหน่ายก็ไม่กล้าเก็บไว้ แล้วอย่างเมื่อกี้ผมบอกนักการภารโรงคือผมเคยอยู่จังหวัดอุบลราชธานี เป็น ผอ. ภาคอยู่ ๒ ปี ของที่ประเภทแก้อี้เสียผมไปเดินตามมาหมด ใครที่มีแก้อี้เสียครอบครองเอามากองไว้ให้หมด แล้วผมขอรับรองว่าก่อนจะถึงปีใหม่ผมจะเลี้ยงเหล่านะ พวกคนขับรถใครมีความสามารถที่ทำให้แก้อี้กลุ่มนี้ที่เสียทุกตัวให้เสียน้อยที่สุด และของที่พอใช้ได้เอามา ขาที่ ๓ ล้อ จริงๆ ต้อง ๔ ล้อ ก็ถอดเอาพนักพิงไม่มีตัวนี้มีพนักพิงก็แลกกันไปแลกกันมาได้กลับมา ๒ ตัว ที่เหลือก็เสียอยู่ ๔-๕ ตัว ไม่เป็นไร อย่างน้อยได้คืนมา ๒ ตัว ยังพอทนใช้ได้ คือถ้าเราไปซื้อใหม่ก็ตั้งงบใหม่ กินเงินภาษีเราอีก แต่ถ้าเราช่วยได้ประหยัดภาษีอากร

ความเสี่ยงในกระบวนการจัดหา ถ้าเราจัดซื้อจัดจ้างโดยไม่มีแผน ท่านต้องทวงแผน ท่านอุตสาหะเหนื่อยไปของงบประมาณ ผมเคยไปเฝ้างบประมาณ พอไปถึงตี ๓ บอกของ สดง. ไซ้ใหม่ กับ ป.ป.ช. องค์กรอิสระ ไซ้หรือไม่ เดี่ยวเราจะปิดแล้ว คุณกลับไปแล้วพรุ่งนี้ ๐๘.๐๐ น. คุณมาดู

ตอนที่ ๓ กว่า ยังให้เรากลับไป แล้วเรากลับไปเที่ยว ๐๘.๐๐ น. จะต้องมา
อย่างกลับเลยตีใหม่ นอนตรงนี้เลย แต่ต้องกลับ เรื่องอะไรไปนอนที่สภาฯ
เพราะสภาฯ ไม่ได้จัดห้องนอนให้ ถ้าอีกหน่วยเขาจัดโรงแรมให้เราจะไปนอน
แต่ไม่มี นอนต้องพับเอาตามใจชอบ แทบหมดสภาพการเป็นอริบตีเลยไปดู
ได้ เป็นอย่างนี้จริงๆ กว่าจะได้งบประมาณมา เพราะฉะนั้น ถ้าเด็กมาทำอะไร
ไม่มีแผนแล้วปล่อยให้เงินเราหลุดไป เสียหายมาก ใช้เงินไม่ทัน อย่างนี้
เป็นเรื่อง

แล้วปัญหาคือถ้าใช้เงินไม่มีแผน สตง. จะจับผิดตรงไหน ลีนปีใช้วิธี
พิเศษเร่งด่วนซึ่งเร่งด่วนด้วยเหตุว่ามีเวลาแต่ไม่ทำอย่างนี้ไม่เรียกเร่งด่วน
จะต้องถูกติติงในทางบริหาร สถานการณ์บางอย่าง อย่างประเภทยุทธศาสตร์
ถูกเงินถึงจะถูกเงินยังไงต้องรอบคอบ ถูกเงินคือเหมือนกับบ้านเราไฟไหม้
แล้วเราตีไฟ เราวิ่งตกบันได ขาหัก ไม่คุ้มเลย ถูกเงินยังไงต้องละเอียด
รอบคอบถี่ถ้วนเอาไว้ อย่างมาอ้างถูกเงินอย่างเดียว ใบเสร็จต้องขอตอนนี้

ไม่ได้ ขอทีหลังก็ได้ แล้วเดี๋ยว
นี้ดิจิทัลลมี กล้องก็ถ่ายๆ ไว้
บ้าง ถ่ายไว้ทำไมถ่ายไว้ไปส่ง
เพราะฉะนั้น มีกล้องถ่ายรูป
บอกน้อง ถ่ายไว้บ้าง แล้วเก็บ
ไว้ด้วย แนบอะไรไว้หน่อย
มีอะไรเก็บไว้อ้างอิงได้บ้าง
ปลอดภัยหน่อย

นโยบายบางอย่างเราต้องกล้าทบทวน อย่าถลำลึก เมื่อเร็วๆ นี้อย่าง
ที่เมืองที่อยู่บนเขา ทาง สตง. จะทำตึงมาว่า คือช่วยท่านว่าอย่าให้พวกเรา
ต้องไปลำบากทำต่ออีก ดูแล้วทำไปนั่งร้องไห้ไป เดี่ยวท่านคอยดูห้องข่าว

๘๒ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านกรทิสของจังหวัด

๗ สี แล้วกันว่า เมื่อนี้ถ้าท่านไปเห็นท่านจะร้องไห้ไหม บรรพบุรุษเราต้องร้องไห้แน่เลยที่ท่านทำไมสร้างไว้แล้วไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรเลย แล้วยังกำลังสร้างใหม่อีก สร้างทำไม

วิธีการจัดหา วิธีพิเศษคือวิธีที่ต้องถูกตรวจสอบมากที่สุด เหตุผลคือจำเป็นเร่งด่วนจริงหรือไม่ ถ้าเข้าเพราะว่าปล่อยปละเลยหรือไม่มีเหตุอันสมควร อ่างวิธีพิเศษก็เป็นการหลีกเลี่ยงระเบียบ สอบราคา ประกวดราคา อันนี้ที่ผมกำลังจะพูดถึงอยู่อันหนึ่ง

เกี่ยวกับเรื่องกฎหมายฮั่ว แบ่งซื้อแบ่งจ้าง รวมกันซื้อรวมกันจ้าง ระเบียบบอกว่าห้ามแบ่งซื้อแบ่งจ้าง อาจรวมกันซื้อรวมกันจ้างได้ เขียนอย่างนี้ แล้วท่านต้องตีความแบบนักบริหาร แปลว่างบประมาณที่มาเป็นก้อนใหญ่ๆ ถ้าเป็นเรื่องเดียวกันเราอย่าไปผ่า ผ่าแล้วกลายเป็นอำนาจของคนอีกคนหนึ่ง ทอนลงไปเรื่อยๆ ก็เท่ากับตัดอำนาจเราออกไป เว้นแต่เราจะมอบอำนาจก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่การมอบอำนาจต้องไม่ก่อให้เกิดการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง

ที่นี้มีข้อยกเว้นอยู่นิดเดียวที่ไม่เข้าลักษณะแบ่งซื้อแบ่งจ้าง คือของบางอย่างที่ไม่จำเป็นต้องมาพร้อมกัน มาแยกกันได้ แต่ถ้าของบางอย่างไปแยกกันแล้ว ถึงแยกกันได้แต่ก็ไม่ควรที่จะแยก เราต้องใช้หลัก

เหตุผลพอเหมาะ พอควร ยกตัวอย่าง งบประมาณให้มาสร้างบ้านพักกับสร้างรั้ว บ้านก็สามารถคำนวณราคาบ้านได้ รั้วก็สามารถคำนวณได้ ถ้าเราสร้างบ้านเสร็จจค่อยไปสร้างรั้วก็ได้ แต่ถ้าจะสร้างพร้อมกัน บ้านประกวตราคารั้วสอบราคา ตกลงราคาสมมติ เอาเป็นบ้านสอบราคา รั้วตกลงราคา ถามว่าถ้าได้ผู้รับเหมามาต่างคนจะทำงานกันได้ไหม จะสร้างบ้านมีคนสร้างรั้วมาเกะกะ กองกองก็ทรายของใคร ของปนกันวุ่นวาย ทั้งวันมีแต่แจ้งความตีกัน เพราะว่าขโมยทรายกันใช่ไหม นี่คือหลักความจริงใจ เราจะไปแยกกันไม่ถูก เพราะรั้วกับบ้านต้องมาพร้อมกัน เพราะบ้านเสร็จต้องมีรั้วปิดใช่ไหม

แต่ถ้าเมื่อบังเอิญงบประมาณมาจำกัดปีนี้ให้สร้างแต่ตัวอาคารรั้วไม่มีก็ไม่เป็นไร แต่ถ้ารั้วกับอาคารมาด้วยกันต้องผู้รับเหมารายเดียว แต่ถ้าอันหนึ่งไปสอบราคา อีกอันหนึ่งไปสอบราคาได้ผู้รับเหมามา ๒ คน ทำงานไม่ได้ แต่ถ้าได้คนเดียวโชคดี แต่คำถามก็คือทำไมต้องแยก นี่คือหลักคิดง่ายๆ เพราะฉะนั้น การที่จะแบ่งซื้อแบ่งจ้างหรือไม่ต้องดูตามสภาพของว่าของควรจะมาด้วยกัน ควรจะรวมกันซื้อแล้วได้ประสิทธิภาพ อันนี้ซื้อนะ แต่งานจ้าง ถ้าไม่ได้อยู่ที่เดียวกัน โรงพักไปอยู่กระจายทั้ง ๗๐ กว่าจังหวัด แล้วคุณมารวมกันประกวตราคารุงเทพฯ ตั้ง ๓,๐๐๐ ๔,๐๐๐ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ผู้รับเหมาต้องมีผลงานครั้งหนึ่งของวงเงิน อย่างน้อยต้องมี ๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท ก็ต้องไปเอาผู้รับเหมาประเภทสร้างหมู่บ้านจัดสรรมาเพื่อสร้างโรงพัก แต่พอโรงพักจริงๆ หลังหนึ่งไม่กี่สิบล้านบาท สมมติ ๓๐ ล้าน ถ้าเราไปแยกกันประกวด ท้องถิ่นใครท้องถิ่นให้อำนาจจังหวัดไปทำ ถ้าแม้รวมกันเป็นจังหวัดยังพอทำเนาได้ แต่ถ้าแยกเป็นภาคยังใหญ่เกินไป เพราะผู้รับเหมารายเดียวจะไปทำทันทั้งภาคตั้ง ๕-๖ จังหวัด ถามว่า Start พร้อมกันได้ไหม

๘๔ ปัญหาที่พบในการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรของจังหวัด

คือความเลวร้ายของเรื่องนี้อยู่ตรงไหนรู้หรือไม่ ถ้าเราสร้างโรงพักหลังหนึ่ง เราใช้เวลาสมมติว่า ๑ ปี ๓๖๕ วัน แต่พอทั้งประเทศเราไปเซ็นสัญญาให้เขามากกว่า ๓๖๕ วัน เพราะเราต้องไปจัดคิวให้เขาเป็นภาคจ่ายเงินเป็นงวด แล้วก็แบ่งเป็นภาค แบ่งเป็นโซน อะไรอย่างนี้ งานเรามีประสิทธิภาพหรือไม่ ชัดวัตถุประสงค์ ชัดนโยบาย สวนกระแสไหลเงินเราต้องรีบจ่ายไปเพื่อให้เงินไปสู่ตลาด พ่อค้าจะได้ไปซื้อของ เศรษฐกิจจะได้หมุนเวียน แต่นี่เราไปกักเงินจ่ายให้กับคนคนเดียว รวยกระจุก จนยังกระจายอยู่ คิดแล้วไม่ Make Sense เลย

คำว่ารวมกันซื้อรวมกันจ้างอาจผิดกฎหมายฮั้วคือตรงนี้ ผมจะยกตัวอย่างแต่ไม่พูดเรื่องโรงพัก แต่คล้ายกัน คือเรามีถนนที่ต้องทำอยู่ ๑๐ เส้น แต่ละเส้นวงเงินสมมติว่า ๑๐ ล้านบาท ๑๐ เส้น ก็ ๑๐๐ ล้านบาท พอตี เห็นหรือยัง คนทุกคนจะไปรับถนน ผมเป็นพ่อค้าผมขอเส้นเดียว เพราะผมมีผลงาน ๒๐ ล้านบาท ผมมีผลงาน ๕ ล้านบาท สร้าง ๑๐ ล้านบาท เรากำหนดว่าผลงาน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของวงเงินที่จัดซื้อจัดจ้าง แต่ถ้าผมมีผลงานแค่ ๕ ล้านบาท ผมก็มารับงาน ๑๐ ล้านบาทได้ แต่นี่คุณเอามารวมกันแล้วบอกว่าทั้งหมดนี่คือ ๑๐๐ ล้านบาท คุณต้อง

มีผลงาน ๕๐ ล้านบาท มากกว่าถนนที่เราจะสร้าง แต่ละเส้นแค่ ๑๐ ล้านบาท แต่ผลงานต้องมีถึง ๕๐ ล้านบาท ผมถึงจะมาสร้างถนนเส้นนี้ พอถนนเส้นเส้นนี้รวมกันต้องใช้เวลาเขาอีก แทนที่แต่ละเส้นจะเส้นพร้อมกัน เปิดงาน ตัดริบบิ้นงานวันหนึ่งได้ ๑๐ เส้นแต่ไม่ทำ ไปทำทยอยเดือนนี้ ๑ เส้น เดือนหน้า ๑ เส้น ตัดริบบิ้นทั้งปี แต่ความล่าช้าคือความเสียหายอย่างหนึ่ง ผลกระทบมีมากมายถ้าเป็นเรื่องจราจร ถ้าเป็นเรื่องโรงพักก็เห็นอยู่แล้ว เคาะทิ้งไปแล้วยังไม่มีของใหม่มาให้สักที แล้วยังทิ้งงานอีก เพราะอะไร เพราะการช่งงาน สัญญาทุกสัญญาเขียนไว้เป็นแบบมาตรฐานห้ามช่งงาน คนคุมงานแม้รู้ว่าการช่งงานต้องเล่นงาน

วิธีการตรวจสอบช่งงานยากไหม ไม่ยากเลยถ้าถาม สดง.ๆ เอาคน คุมงาน วิศวกรคุมงานคุณมีใบอนุญาตไหม ขออภัยหน่อยสิ บัตรประชาชน ด้วย ประกันสังคมจังหวัดกดคุณนี้ทำงานอยู่บริษัทไหน แค่นี้ไม่ยากเลย เพราะ สดง. อาศัยเครื่องมือของท่าน กดประวัติตรวจดูพอ แม่ชีอะไร อัยงานสายตรงกันหรือเปล่า กดของประกันสังคมดูได้ว่า ทำงานอยู่บริษัทนี้ แต่ทำไมมาทำงานอยู่ตรงนี้ เป็นต้น พอสอบถามคำไปหน่อยเดียว ต้องให้การ ตามความเป็นจริง ผมทำงานอยู่บริษัทนั้น รถแทรกเตอร์ทำไมของอีกบริษัท หนึ่ง เจ้าเขาหรืออะไร ต้องมีคำอธิบายทุกอย่าง พอผู้รับเหมาชี้แจง เพราะเดียวผมส่งสรรพากร ถ้าส่งสรรพากร ผมให้การอย่างนี้ ความจริง ออกมา สรรพากรอยู่กับใคร อยู่กับท่านทั้งนั้น เพราะฉะนั้นไล่บี้หน่อยเดียว ความจริงก็ปรากฏ อย่าให้เด็กๆ มาต้มเราได้

จัดซื้อที่ดินเราไม่มีทางได้ซื้อแน่ เพราะเรามีราชสวัสดิ์อยู่กับเรา แต่ว่า พวกที่เป็นประเภทท้องถิ่นที่เราดูแลกำกับอยู่สิ อันนี้อยากฝากท่านว่าเราต้องใช้หลักเหตุผลในการกำกับดูแลที่ดี คือเขามักให้เราบอกว่าระเบียบกระทรวง

๘๖ ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

มหาดไทยต้องมาขอผู้ว่าราชการจังหวัด อะไรก็แล้วแต่ ผ่านรองผู้ว่าราชการจังหวัด พวกนี้เราช่วยกันกลั่นกรองสักนิด ว่าบางอย่างมีเหตุผลหรือไม่

เรื่องต้องไปกู้เงินกรุงเทพฯ กู้เงิน ธกส. ตามมติ ครม.อนุญาตบอกให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สมมติว่าให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุญาต ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเราเห็นชอบอะไรอย่างนี้ หรือว่าซื้อรถเกิน CC ที่เรากำหนด ต้องมาขอผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วมักจะมีปัญหาด้วย พอซื้อเสร็จมี ๒ คัน ซื้อตั้ง ๒ คัน แล้วมีคนเขียนจดหมายน้อยมาบอกว่า อีกคันหนึ่งอยู่กับจังหวัด เป็นอย่างนี้ ไม่ต้องไปอยู่กับใครอยู่จังหวัด เราก็ไปตรวจดู เป็นจริง ประโยชน์ทับซ้อนพวกนี้อันตราย เพราะว่าเราเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดเสร็จเราต้องเป็น ปลัด เป็นรัฐมนตรี แล้วเป็นนายกรัฐมนตรีด้วย ตำแหน่งเราไม่ผูกขาด

ตัวอย่างข้อตรวจพบผิดเกี่ยวกับการพัสดุคือ การคุมงาน การตรวจ การจ้าง คนคุมงานระเบียบบอกว่าต้องเขียนรายงานทุกวัน แต่ข้อปฏิบัติจริงที่ สตง. ตรวจพบคือถ้าวันไหนแล้วแต่ท่านเกิดบังเอิญไป สมมติว่าท่านขึ้นไปห้องโถงงาม เขากำลังสร้างที่ทำการศาลากลาง ท่านถามคนคุมงานอยู่ไหน แล้วไหนบันทึกคุมงานเอามาดู ยังลงวันที่เดือนที่แล้วอยู่ อย่างนี้ สตง. เขาบอกว่าต้องเขียนทุกวัน คือการเขียนทุกวันระเบียบต้องการให้เกิดความรัดกุม ถ้าเรารวบยอดเขียนบางที่เขียนแล้วไม่มีรายละเอียด วันนี้ตอกเข็ม พรุ่งนี้ตอกเข็มแต่เข็มอะไร ตอกยังไง ตอกแล้วมีปัญหาตานั้น ก็ตนั้นมีปัญหา ตัดทิ้งไปก็ตัน อะไรอย่างนี้ ทำไม่ไม่บันทึก มีความรู้เรื่องช่างหรือเปล่า เขาบอกให้เขียนทุก ๗ วัน ต้องส่งกรรมการตรวจรับงานจ้าง แต่กรรมการตรวจรับจ้างไม่เคยเซ็นเลย ไม่เคยตรวจเลย เอาไว้ตรวจรวบยอดทีเดียว ถึงโมเมกันไง สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่มีระเบียบแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแล้วเกิดปัญหา เวลาพอถูกตรวจสอบขึ้นมาอธิบายชี้แจงไม่ได้

“ฮั้ว”

เรื่องกฎหมายฮั้ว “ฮั้ว” มีคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๒๒/๒๕๑๙ เป็นบรรทัดฐานว่า “ฮั้ว” หมายถึง การสมยอมกันในการเสนอราคา โดยร่วมกันจำกัดราคาที่เสนอ มิให้มีการแข่งขันราคา เพื่อลวงให้ทางราชการ ว่ามีการสู้ราคากัน เป็นการเอาเปรียบทางราชการ หรือบีบบังคับเอาเงินของรัฐบาลโดยไม่สุจริต อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ถ้าพูดภาษาชาวบ้าน ฮั้วคือฮั้ว

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตราก่อนหน้านี้ ๔, ๕, ๖, ๗, ๘ มาตรา ๑ เป็นคำนิยาม คือเรื่องพ่อค้าฮั้วกัน บีบบังคับ ช่มชู้ จูงใจ ช่มชู้ในใจกัน อันนั้นผิดกฎหมายฮั้วด้วย แต่ที่สำคัญที่เกี่ยวกับเรา ก็คือตรงนี้

มาตรา ๑๐

มาตรา ๑๐

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใดซึ่งมีอำนาจหรือหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณาหรือการดำเนินการใด ที่เกี่ยวข้องกับ การเสนอราคา ครั้งใด รู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาใน ครั้งนั้นมี การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ละเว้นไม่ดำเนินการ เพื่อให้มีการยกเลิกการดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอราคาในครั้งนั้น มีความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๑๐ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือควรจรรู้ สมยอม ปฏิเสธไม่ได้ แต่ควรจรรู้เป็นคนที่บั่นทอนเรา อันนี้ถ้าเขาพิสูจน์ได้ว่าจริงแล้วคนทั่วไปก็ต้องรู้ สิ่งที่ผมจะยกตัวอย่างเช่น เขามายื่นซองแล้วมาตบตีกัน แล้วดึงซองเอาไปฉีกทิ้ง ไม่ให้ยื่นให้กลับไป จ่ายค่าเครื่องบินกลับไป อย่างนี้เราควรจรรู้หรือยังว่าอ้าวกัน เราจะบอกว่า ฉันทมองไม่เห็น แต่ในกล้องวงจรปิดมีคนเอาไปให้ตามล่าหาความจริงดูว่าตบกันแล้วก็ไป เจ้าหน้าที่ของเราหันหลังเลยไม่กล้าดูหวาดเสียว ตบกันไปตบกันมาเลือดคบบากน่ากลัว แล้วไม่รายงาน

ในเงื่อนไขของการประกวดราคาเขียนเอาไว้ ถ้ามีการเสนอราคาโดยไม่สุจริตทางราชการมีสิทธิ์ที่จะยกเลิกการเสนอราคาและแจ้งสงวนสิทธิ์ที่จะแจ้งให้เป็นผู้เสมือนผู้ทำงาน เราต้องฟันเลย ถ้าไม่ฟันเข้าข้อมาตรา ๑๐ รู้หรือควรจรรู้แล้วไม่ทำการยกเลิกการแข่งขันราคาครั้งนั้น อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้น บทนี้เป็บบทอันตรายสำหรับคนที่ทำหน้าที่อยู่ข้างล่าง ต้องไปเผชิญกับผู้รับเหมา ก็ควรจรรู้ หรือบางทีข่าวหนังสือพิมพ์ลงเราบอกไม่รู้ ชาวบ้านยังรู้ คุณสรยุทธฯ ยังรู้ เราไม่รู้ไม่ได้ เราต้องบอกเลขาเรา ถ้าคุณสรยุทธฯ รู้ ผมต้องรู้ อะไรเกี่ยวกับเรา คุณต้องบอกผม ไม่ใช่ปล่อยให้ผมไปคลุกคลีกับชาวบ้านแล้วคุณไม่รายงาน อะไรที่ควรจะบอกผมต้องบอกด้วย

มาตรา ๑๑

มาตรา ๑๑

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใด หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐผู้ใดโดยทุจริตทำการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข หรือกำหนดผลและโยชน์ตอบแทน อันเป็นมาตรฐานในการเสนอราคา โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อช่วยเหลือให้ผู้เสนอราคารายใดได้มีสิทธิเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐโดยไม่เป็นธรรม หรือเพื่อกีดกันผู้เสนอราคารายใดมิให้มีโอกาสเข้าแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๑ ออกแบบ กำหนดราคา หรือกำหนดเงื่อนไข กีดกัน หรือเจาะจงหรือล็อกสเปก ล็อกเงื่อนไข อย่าไปเลือกที่รัก มักที่ชัง ถึงจะเป็นพวกเราแต่เราบอกช่วยได้แค่นี้ ถึงจะสั่งมาอย่างไรก็อย่างนี้ แต่ถ้ามีอะไรลำบาก ใจบอก สตง. ได้นะ เวลา สตง. มีหนังสือติงมา สตง. ติงมากรณีอาจเข้าข่าย ผิดกฎหมายอัน เพราะฉะนั้น ไม่เปิดกว้าง ผมทำต่อไปไม่ได้แล้ว คอขาดแน่เลย อย่างนี้เราช่วยได้ มีคนกระซิบบอกให้เราส่งเยอะมากเลย บอกขอให้ส่งตัวนี้มาให้ผมใบหนึ่ง ผมไม่อยากทำผิดหรอก แต่บางทีก็อย่างว่า คือเราอยู่ในสังคมนี้ ก็ลำบาก เรารู้ว่าอะไรลำบาก เราเป็นเจ้าหน้าที่ด้วยกัน

มาตรา ๑๒

มาตรา ๑๒

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใด ๆ โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใดให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ มีความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๒ กระทำการใดๆ เอื้ออำนวยแก่ผู้สมยอมราคา อันนี้กว้างเลย เหมือนมาตรา ๑๕๗ ทำอะไรก็ได้ ถ้าลักษณะแล้วไม่ได้เกิดการแข่งขันเป็นเหตุให้เจ้าเดียวผูกขาดตัดตอนได้ อย่างนี้เขาเรียกกระทำการใดๆ มุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๑๓

มาตรา ๑๓

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือกรรมการหรืออนุกรรมการในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีใช่เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใดๆ ต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหรือหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณา หรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาเพื่อจูงใจหรือทำให้จำยอมต้องยอมรับการเสนอราคาที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๓ เป็นนักรการเมือง เป็นกรรมการ เป็นพวกบอร์ด รัฐวิสาหกิจ จังหวัดคงไม่น่าจะมี แต่ว่าส่วนกลางอาจจะมี เป็นบอร์ด รัฐวิสาหกิจ กระทรวงมหาดไทยส่วนใหญ่มีการไฟฟ้า การประปาส่วนภูมิภาค การไฟฟ้า การประปานครหลวง กฎหมายฮั่วที่เกี่ยวข้องกับจัดซื้อจัดจ้าง

ก็เป็นตัวอย่าง คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๗๐/๒๕๑๘ ลงชื่อตรวจรับงาน ทั้งที่ยังไม่แล้วเสร็จ แม้ยังไม่ได้เบิกจ่ายเงิน เป็นความผิดที่สำเร็จแล้ว กล่าวคือ ตัวอย่างอันนี้บอกว่า เป็นกรรมการตรวจรับงาน อันนี้ตรวจรับงาน แต่ถ้าเราอนุมัติ เขาตรวจรับมาไม่เป็นไร เขาตรวจรับมา แต่ถ้าเกิดงานไม่แล้วเสร็จจริงๆ เคยมีเรื่องหนึ่งที่เกิดขึ้น คือถนนหาย แล้วถนนดันอยู่แถวบ้านพัก จวนผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วผู้ว่าราชการจังหวัดเซ็นอนุมัติให้เขาเบิกจ่ายเงิน สมัยก่อนเป็นหน่วยงานที่เบิก ผู้ว่าราชการจังหวัดเซ็นอนุมัติเบิกจ่ายเงินผู้ว่า

ราชการจังหวัดบอกผมจะรู้ ได้ยังไงกรรมการเขาตรวจรับมา ผมก็ต้องเชื่อตามกรรมการว่า ถนนสร้างนี้สร้างแล้วเสร็จ แต่ประธานโทษถนนนี้อยู่ หน้าจวนท่านเลย คือทั้งปี ผมไม่ได้กลับจวน เราไปชี้แจง อย่างนั้นไม่ได้

พูดถึงประโยชน์ขึ้นมาผมนึกเปรียบเทียบให้ท่านฟัง ระเบียบพัสดุ ประมาณข้อ ๑๕ ทวิ เขาบอกว่า กระบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน ให้มีการบันทึกเหตุผล ความจำเป็น คือเราอย่าไปสั่งอะไรชอบ อะไร เราชอบ ด้วยเหตุผลอะไร ครรมีเหตุผลประกอบเล็กน้อย แสดงให้เห็นถึงการใช้

๙๒ ปัญหาที่พบในกรณีปฏิบัติงานลักษณะพิเศษของจังหวัด

คุณพินิจของเราเป็นไปโดยสุจริต ถ้าจะผิดพลาดก็ผิดพลาดโดยสุจริต บกพร่องโดยสุจริต ไม่ใช่บกพร่องโดยที่คลุมเครือ แล้วถึงเวลามาชี้แจง พอชี้แจงนี้ก็เหตุผลไม่ได้ นึกเหตุผลใหม่ขึ้นมา เหตุผลใหม่ไม่สมเหตุผลเหมือนอย่างเมื่อกี้ ถนนอยู่หน้าบ้านบอกผมไม่ได้เคยกลับบ้าน ผมไปเข้าบ้านอยู่ที่อีกปีหนึ่ง เอาใบเสร็จ เอาอะไรมายืนยัน ถ้าอย่างนั้นท่านไม่เคยออกท้องที่เลย ต้องเคยออกจากจวนบ้าง นี่คือเหตุการณ์สมมติ แต่เรื่องผ่านมานานแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่

๗๗๗๖๑/๒๕๔๐ จำเลยได้
รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจงาน
จ้างเหมา ขุดลอกทางระบายน้ำ
แต่จำเลยได้เข้าดำเนินงาน
โดยใช้คนงานของหน่วยงาน
เมื่อจ่ายคนงานเพียง ๑,๗๕๐

บาท แต่เบิกค่าจ้าง ๒,๙๐๐ บาท ถือว่าเข้ามีส่วนได้เสียเป็นเหตุให้หน่วยงาน
เสียหาย จำเลยจึงมีความผิดตามมาตรา ๑๕๒, ๑๕๗ อันนี้ก็เป็นเรื่องการ
ตรวจรับงานว่าแล้วเสร็จ แต่ว่ามีเรื่องจ่ายค่าแรงอะไร แต่จะไปหักหัวคิว
หวังดีประสงค์ดี ต้องระวัง ระวังตกเป็นเหยื่อ บางทีเราบอกได้ค่าแรงเยอะ
แล้วหักไว้ก่อน เรื่องอย่างนี้มาร้องเรียนหาว่าเราไปหักค่าแรงเขา เบิกมา
๑,๒๐๐ บาท ต้องจ่าย ๑,๒๐๐ บาท ไปหักไว้ จ่ายไม่เต็ม พยานทุกคนยืนยัน
ก็เป็นเรื่อง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๙๑/๒๕๑๗ พวกจำเลยเป็นผู้ควบคุมงาน
และคณะกรรมการตรวจการจ้าง ปล่อยให้ผู้รับจ้างใช้วัสดุคุณภาพต่ำ เป็น
ตัวอย่างการก่อสร้างไม่ได้คุณภาพ ศาลพิเคราะห์แล้วว่ากรรมการตรวจรับ

คนคุมงานต้องมีหน้าที่กำหนดให้ใช้วัสดุที่ดี กรณีบ้านเราเอามือลูบแล้วลูบอีกนะ ปูกระเบื้องถ้ามือถูกบาดไม่ได้ ต้องเคาะทิ้งปูใหม่ เพราะกระเบื้องมีไม่ได้เอาไว้บาดมือ เอาไว้อยู่เวลาเซ็ดถู

จะได้ง่าย แต่ของหลวงคุณภาพสร้างแป็บเดียว โชคดีสร้างไม่เสร็จแล้วพัง ถ้าสร้างเสร็จแล้วพังเป็นเรื่องนะ ที่เมืองจีนท่านจำได้หรือไม่เมื่อเร็ว ๆ นี้ที่มีข่าวว่าประเทศจีนแผ่นดินไหว แต่ไหวไม่มากแต่อาคารเรียนพังลงมาทับเด็กตายไป ๓๒ คน สดง. จีนเข้ารีตเสา เคาะดูเหล็กเส้นปรากฏว่าไม่ได้ขนาด ทำรายงานส่งตำรวจ ตำรวจจับขึ้นศาลและศาลพิพากษาให้ตายตกไปตามเด็กโดยการประหารชีวิต ก่อนประหารชีวิตชาวบอกว่าเอาตับ เอาตาไปคนละข้าง ม้าม อะอะไรที่ให้คุณ ทำประโยชน์ให้โทษเอาไปแจกจ่ายทำ Stem Cell ก็มี จริงหรือเท็จยังไม่รู้ แต่พิพากษาให้ตายตกไปตามเด็ก

ยิ่งกว่านั้นอีกเรื่องหนึ่งทหารหุ่นจีนซีในตอนนั้นฮ่องกงยังไม่ได้กลับมาเป็นของจีน ตำรวจฮ่องกงซึ่งขึ้นกับอังกฤษจับได้ว่ามีฝรั่งชนหัวหุ่นจีนซีเป็นของโบราณวัตถุ ตอนนี สดง. เราเอาพระไปถวายวัดที่ต่างประเทศไม่ได้ถึงจะเป็น สดง. ต้องไปขออนุญาตกรมศิลปากร เพราะเป็นโบราณวัตถุ หรือตรวจสอบว่าเป็นโบราณวัตถุหรือเปล่า เป็นศิลปวัตถุหรือเปล่า ไม่ใช่พอเอาไปให้ฝรั่ง ฝรั่งก็เอาไปเป็นที่แขวนหมวก อย่าไปคิดว่าของง่ายพอชนเข้ามาจับได้ปั๊บเขาเรียกทางการจีนมารับของคุณคืนไป ฝรั่งก็ถูกขังคุกไป เพราะของเขาต้องคืนเจ้าของ จีนก็ไปสอบถามว่าหุ่นจีนซีเบอร์อะไรที่เขาติด ปรากฏ

ว่าเป็นหัวหน้าที่สมบูรณ์ที่สุด แต่ว่าฝรั่งดูหน้าเหมือนเบ็คแฮม เลยเจาะจงว่า ต้องเอาตัวนี้มาให้ได้

แต่ฝรั่งไปสั่งซื้อมามากกว่าเอาหัวที่ดูดี สมบูรณ์ ตัดมาให้เขาสักอันหนึ่ง พอเขาสอบไปก็ค้นเจอเงินที่ยัดอยู่ในหมอน คนจีนเขาชอบหมอนกระเบื้อง เขาบอกนอนแล้วทำให้ระบบหมุนเวียนของ

เลือดดี เพราะปกติเรานอนกดลงไปปุ๊บจะเมื่อย แล้วเราจะพลิกตัวอยู่เรื่อย เราต้องพลิกอีกข้างหนึ่งพลิกไปพลิกมา เป็นการบริหารเลือดลมให้เดินดี ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ของคนจีน ปรากฏว่าในหมอนกระเบื้องจะมีที่โพรงเป็นรู เขายัดเงินดอลลาร์ (US) เต็มเลยอยู่ในนั้น ยอมรับสารภาพว่า ไปตัดศาลพิพากษาให้ตายตกไปตามหัวน ด้วยการตัดคอเพื่อไม่ให้เป็นเหยื่ออย่างเมืองไทยเราน่าจะดีนะประเภทที่ชอบข่มขืนน่าจะมียึดของกลางจะได้ไม่ต้องไปข่มขืนใคร คนที่มีลูกนี้เดือดร้อน ประเภทอยู่ไปแป๊บเดียวออกมาก็ชั่ว แล้วก็กลับเข้าไปใหม่ แต่ก่อนที่จะกลับเข้าไปใหม่ชั่วหนักกว่าเก่าอีกฆ่าให้ตายเลยอะไรอย่างนี้ นี่โอดครวญเล็กๆ กฎหมายเราชรา

จตุ-คำ

จตุ-คำ การใช้ตุลยพินิจที่ชอบ พระเจ้ามาช่วยแล้ว “จตุ-คำ” ผมไม่บังอาจล้อเรียนพระพยอม แต่จตุ-คำ อันนี้คือ ๔ คำจำให้มันแล้วท่านจะปลอดภัย ที่ผมเล่า ไม่น่ากลัวหรอก อันนี้จะช่วยท่านได้ ในคำแรก หลักการใช้ตุลยพินิจในทางปกครอง มีทั้งชอบด้วยกฎหมายกับไม่ชอบด้วยกฎหมาย

จริงอยู่ถ้าไม่มีระเบียบกำหนดไว้ชัดเจน ในทางการเงินผมพูดไปแล้วว่าต้องมีระเบียบกฎหมายอนุญาต แต่บางครั้งไม่มีระเบียบกฎหมายเขียนไว้ไม่ชัดเจน บางครั้งเราต้องตีความช่วยตัวเอง ไม่อย่างนั้นถาม สตง. ถามท้องถิ่น ผมแนะนำให้ถามท้องถิ่นอำเภอ ท้องถิ่นจังหวัดที่ดูแลคุณ แต่ของท่านถาม สตง. ถามคลังจังหวัด คลังเรื่องนี้ดูให้หน่อยต้องจ่าย จ่ายได้หรือไม่ได้ก็บอกไป ก่อนที่ตรวจสอบภายในมาตรวจคุณทำให้เรียบร้อยดูให้ดี ดุลยพินิจมีทั้งชอบด้วยกฎหมายกับไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดุลยพินิจใดที่รังจะก่อให้เกิดความเสียหาย อย่างนี้ชอบหรือไม่ ไม่ชอบ เราไม่ชอบ อย่างว่าแต่กฎหมายจะชอบเลย เราเองเราไม่ชอบ ทำไปแล้วมีแต่เสียหาย แล้วทำไปทำไม เพราะฉะนั้นดุลยพินิจถ้าจะชอบด้วยกฎหมายต้องเป็นอย่างนี้

๑) ถ้าดุลยพินิจนั้นอยู่บนประโยชน์ส่วนรวม ท่านเป็นพ่อเมือง ท่านต้องบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สิ่งใดที่ทำแล้วประชาชนมีความสุข พ้นจากความทุกข์ นั่นเป็นประโยชน์ส่วนรวม ท่านทำไปแล้วท่านสบายใจได้กุศลไปเยอะแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าเราจะต้องใช้ดุลยพินิจนั้นอยู่บนประโยชน์ส่วนรวม ไม่มีอะไรที่เสียหาย อย่างนี้มีแต่ประโยชน์ส่วนรวม

๒) ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน เพราะประโยชน์ทับซ้อนจะทำให้ความชอบด้วยกฎหมายหายไป อย่างเมื่อก่อนหน้านั้นเราเคยมีหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทยประสานมาว่า ในฐานะกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่กำกับดูแลท้องถิ่นควรจะต้องตัดเรื่องประโยชน์ทับซ้อนออกไป เช่น เราจะต้องดูว่าท้องถิ่นไปดูงานจริง ก่อให้เกิดประโยชน์ถึงจะอนุมัติ ถ้าเราอนุมัติแล้วเกิดมีคนที่บ้านเราไปด้วยคน สองคน เป็นข้อติฉินนินทา เพราะฉะนั้น กระทรวงมหาดไทยต้องปกป้องศักดิ์ศรี โดยการบอกว่า ไม่ควรจะไปมีส่วนได้เสียในเรื่องที่เราเห็นชอบหรืออนุมัติ ไม่ว่าจะเป็นรถประจำตำแหน่งหรือไปดูงานกับเขาด้วย เราต้องตรวจเขาว่า คุณดูงาน กลับมาแล้วได้คนมีอาชีพใหม่

สักก็คน ยังขายกล้วยแขกเหมือนเดิม กลับมาขายกล้วยแขก ถ้าอย่างนั้นไปดูที่จังหวัดพิษณุโลกว่ากล้วยตากเขาทำยังไง เพื่อจะเอากล้วยแขกมาตากเอากล้วยตากมาทำกล้วยแขกอะไรแบบนี้

เพราะฉะนั้น ประโยชน์ทับซ้อนจะทำให้ความชอบด้วยกฎหมายที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมเสียหายไป บ่อยครั้งเจ้าหน้าที่บางคนเผอเรอ เรียกบริษัทพ่อแม่มาขาย หรือไม่ได้ไปจดทะเบียนเองก็มาขายเอง

ซื้อเองอยู่อย่างนี้ มีอยู่จังหวัดหนึ่ง อันนี้เป็นความอึดอัดของ สตง. ซื้อเสื้อยืดกับร้านโทรทัศน์ Make Sense ไหมท่าน ซื้อเสื้อยืดกับร้านขายโทรทัศน์ แล้วไปเสร็จรับเงินต้นเขียนว่าอะไร โทรทัศน์ด้วย แล้วบังเอิญ สตง. ไปกินข้าวร้านหมูตุ๋นที่อยู่ติดกับร้านโทรทัศน์ ขายโทรทัศน์ไม่เห็นมีเสื้อยืด เลยทดลองเดินเข้าถามว่าถ้าแก่ที่นี้มีเสื้อยืดขายหรือไม่ หว่าเราประสาหรือ ร้านขายโทรทัศน์ก็เห็นอยู่ มาถามว่ามีเสื้อยืดขายไหม ไม่มี ทำทางหงุดหงิด

ฟรุ้งน้ำใหม่ ไม่มีไม่เป็นไร ไปเอาใบเสร็จรับเงินที่กำลังตรวจอยู่นี้ถ้าแก่เจริญโทรทัศน์ ของท่านหรือไม่ ลายเซ็นท่านใหม่ สอบยันนีกว่าของปลอม เป็นของจริง ไม่ปลอม เขาซื้อจริง แล้วเมื่อก็ถ้าแก่บอกไม่มีเสื้อยืดคือเขาอยากให้ผมไปช่วยสั่งจากรุงเทพฯ เพราะว่าพี่ชายผมอยู่โบ๊เบ๊ เขาเลยให้ผมไปช่วยสั่งถูกดี ถูกจริงแน่นะ คือ สตง. มักสอบแล้วยังไง พอถูกจริงเราเอาราคาที่ซื้อไปถามร้านที่ทำเสื้อฟุตบอลที่มีพิมพ์เบอร์ พิมพ์อะไรไปถามทุกร้านเลย คุณขายเท่าไร นี่เขาซื้อ ๘๐ บาท นี่บอก ๕๐ บาท

ผมก็ซื้อได้แล้ว อย่างนี้ถ้าเรากล่าวหาว่าซื้อแพงจะน่าเกลียดหรือไม่
ไม่น่าเกลียด ท่านเห็นด้วยกับผม

๓) มีความสมเหตุสมผล คือเมื่อสักครู่มยกตัวอย่างไปที่บอกว่า
ถนนอยู่หน้าบ้าน บอกทะเลาะกับภรรยาเลยไม่เข้าบ้านสักวันเลย ๑๓๕ วัน
คุณไม่เคยเข้าบ้านเลย เป็นไปได้ไหม ดูความเหมาะสม ความเป็นไปได้
อะไรอย่างนี้ ถ้าเรามีดุลยพินิจที่สมเหตุสมผล เหตุกับผลต้องไปด้วยกัน ทำไม
ถึงช้า เพราะมีเหตุว่า คือเนื่องจากว่าหน่วยงานที่เขาเรียกร้องแบบพอดีข้าง
สิบหมื่นตายไปพอดี เลยยังหาช่างคนใหม่ไม่ได้ เลยออกแบบช้า เพราะฉะนั้น
หลังคาไม่เสร็จสักที การจัดซื้อจัดจ้างราคากลางออกไม่ได้แบบยังไม่เสร็จ
อย่างนี้มีเหตุ มีผล สมเหตุสมผล แต่ไม่ใช่บอกว่าเหตุผลอะไร นี่ก็ไม่ออก
ชี้แจงไม่ได้ อย่างนี้ไม่ได้นะ คำว่า “สมเหตุสมผล” รวมทั้งถึงกรณีไม่มีเหตุ
ไม่มีผลด้วย คือไม่สมเหตุสมผลยังไม่พอ ยิ่งช้าๆ คุง นี่ไม่มีเหตุ ไม่มีผล

แล้วบางคนบอกว่าผมไม่ชี้แจง เอาไว้เจอกันในชั้นศาล สดง. ไม่ใช่
พนักงานสอบสวน คงไม่ได้ทำให้ท่านเดือดร้อนขนาดนั้น เรามีหน้าที่อย่าง
เดียวคือแจ้ง ป.ป.ช. แจ้งตำรวจ ป.ป.ช. กฎหมายรัฐธรรมนูญบอกว่า
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ เป็นอำนาจหน้าที่ที่สอบสวนของ ป.ป.ช. แต่
พนักงานสอบสวนยุคใหม่ เขาฉลาดเลือก ถ้าเป็นฆ่าคนตายโดยใช้อำนาจ
หน้าที่ เขาเอาแจ้งข้อหาฆ่าคนตายก่อน แต่ทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
เขาเอาไว้แจ้งทีหลัง

๔) กระบวนการโปร่งใสตรวจสอบได้ ความคิดของเรา เหตุผลของ
เรา ทำให้เป็นวิกลวิธีบันทึกไว้ เพื่อให้เห็นว่าเราทำด้วยความสุจริต เหตุผล
นั้นถูกผิดไม่เป็นไร เพราะเราเป็นปุถุชน เรามองอย่างนี้ เราเจตนาดี ก็เขียน
ไว้ แต่บางครั้งไม่สมเหตุสมผลก็ติติงได้ แต่ไม่ใช่เจตนา พอเราไปชี้แจงตอนที่

บอกว่าไปขึ้นศาล เราไปเจอ ป.ป.ช. เราไปนึกเหตุผลขึ้นมาใหม่ไม่สอดคล้องกับเหตุและผลเดิม ไม่สอดคล้องกับท้องเรื่อง เขากำลังพูดถึงในยุคทวิภพแต่เราไปพูดถึงเรื่องแรงเงา คนละเรื่องเลย เพราะฉะนั้นไม่สมกันเลย แล้วฟังไม่ขึ้น เราถึงเคยได้ยินคำพิพากษาบอกข้อต่อสู้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น ไม่ใช่ไม่ได้ใส่ผงฟู แต่เพราะว่าเหตุแลผลไม่สอดคล้องกัน ทั้งหมดทั้งปวงหวังว่าจุด-คำนี้จะเป็นประโยชน์แก่ท่าน ต่อไปนี่ก็อยู่ที่ท่านแล้วที่จะทำ

❖ ถาม-ตอบ

ถาม : ท่านขออนุญาตถามสัก ๑ คำถาม กรณีร้องผู้ว่าราชการจังหวัดที่จะต้องอนุมัติหรือทราบ กรณีจัดซื้อจัดจ้างขนาดใหญ่หรือวงเงินที่เกินจากหัวหน้าส่วน เช่น สร้างโรงพยาบาล สร้างอะไรต่างๆ ถ้าหากมีการทุจริตเกิดขึ้นหรือมีการไม่ปฏิบัติตามระเบียบเกิดขึ้น ความรับผิดชอบของคนที่จะต้องเซ็นทราบหรือชอบ หรืออนุมัติ หรืออะไรต่างๆ จะมีมากน้อยแค่ไหนอย่างไร

ตอบ : ผมจะอธิบายด้วยหลักกฎหมายของพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดในทางละเมิดส่วนหนึ่ง กับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อีกส่วนหนึ่ง คือในสมัยก่อนความรับผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหายจะโดยจงใจก็ดี ประมาทเลินเล่อก็ดีต้องรับผิดเสมือนลูกหนี้ร่วมกับผู้ที่กระทำผิดก่อให้เกิดความเสียหาย เช่น เสมียนตราเอาเงินแล้วหนีไปนายอำเภอต้องหารกับเขาด้วยในฐานะผู้บังคับบัญชาเพราะว่า

ประมาทเลินเล่อ ไม่ได้กำกับดูแล แต่กฎหมายว่าด้วยความผิดทางละเมิด ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกมาเพื่อช่วยคนที่ทำงาน ช่วยเหมือนกับว่ากึ่งก็ร้อยกว่า ขยายมีโอกาสพลาดและล้มเลย เพราะฉะนั้น คนเราทำงานก็อาจจะมีความผิดพลาดบกพร่องไปบ้าง แต่ขอเพียงผิดพลาดและบกพร่อง อย่าบ่อยนัก แต่ผิดพลาดบกพร่องเกิดขึ้นได้ แต่ก็อย่าให้บ่อย ความผิดพลาดบกพร่องถ้าไม่ได้เกิดจากจงใจ เจตนาหรือทุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เราไม่ต้องรับผิดชอบ หลวงก็เงิงไป หลวงก็เสียหายไปเพราะเงินแผ่นดินคน ๖๐ ล้านคน จะช่วยเราหมดเลย จากความผิดพลาดบกพร่องแค่เลินเล่อ เล็กน้อยของเรา

แต่ถ้าเกิดเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจงใจ หรือทุจริต เราต้องรับผิดชอบแน่นอน อันนั้นต้องไปรับผิดชอบ ถ้าเป็นคนกระทำเสียเองต้องไปรับผิดชอบตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือเป็นลูกหนี้ทางราชการร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่สำหรับคนที่เกี่ยวข้องที่ไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดโดยตรง แต่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะถูกแบ่งสัดส่วน กรมบัญชีกลางเขาได้เขียนเป็นยี่ตอกเอาไว้ เช่น กรณีเงินขาดบัญชี คนรับเงิน ตัวคนรับเงินที่ทุจริตเอาไปก็ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่คนอื่นที่จะมาหารจากร้อยเปอร์เซ็นต์ คือคนทุจริตร้อยเปอร์เซ็นต์หนีไปแล้ว ถ้าเอาเงินมาคืนได้ดีมาก ความรับผิดชอบละเมิดไม่มีเลย เพราะฉะนั้นเวลาเกิดอะไรเสียหายขึ้นมาเราตะล่อมก่อน คืออย่าเพิ่งไปปรับแก้ความ เอาเงินมาคืน โทษหนักจะได้เป็นเบา พอคืนครบเต็มร้อยเมื่อไหร่ ปล่อยไปเลยเรื่อง สตง. ป.ป.ช. เดี่ยวจัดการเอง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือลูกจ้างเดี่ยว ตำรวจก็สอบไปเอง แต่เงินหลวงเราไม่ต้องไปแบ่งกับเขาแม้แต่บาทเดียว เพราะเงินหลวงคืนมาแล้ว แต่เรื่องบกพร่อง ถูกตำหนิว่ากล่าว ถูกภาคทัณฑ์อะไร อันนั้นเราต้องยอมรับ มีบ้างในความบกพร่อง

พอถ้าเป็นเรื่องว่าคนทุจริตเอาไปเสียหรือคนก่อให้เกิดความเสียหายหรือกรณีเสียหายเกิดขึ้นแล้วต้องหาคนรับผิดชอบ ถ้าไม่ได้ตั้งใจเลินเล่ออย่างร้ายแรงก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เอาแค่ร้ายแรงก็พออย่างใจทุจริต เอาแค่ร้ายแรงอย่างเดียว ถ้าประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องรับผิดชอบแน่นอน แต่แบ่งสัดส่วนยังไง กรรมาชิกกลางเขาเตรียมมีตอกไว้แล้วคนที่ตำแหน่งสูงจะต้องรับผิดชอบค่อนข้างมาก แต่คนที่ควบคุมกำกับด้านแรกสมมติว่าเจ้าหน้าที่เสมียนตราหรือ ผอ. คลัง ก็จะต้องมีคนถัดจากคนนี้ขึ้นมาเพื่อมากรอง คนนี้ไม่กรองเลยพอมายังคนสุดท้าย อาจจะมีพอสมควรแต่คนที่ใกล้กับคนนี้ต้องรับเยอะ เพราะว่าใกล้ชิดมากต้องมีหน้าที่กำกับดูแลมาก เขาแบ่งสัดส่วนเป็นลักษณะอย่างนี้

เรื่องทุจริต

สุดท้ายถ้าพูดถึงเฉพาะเรื่องเกิดเป็นเรื่องทุจริตคนทุจริตไปแล้ว แต่คนที่เหลือจะต้องแบ่งสัดส่วนกันจะแบ่งในลักษณะว่าหลวงจะยอมรับความเสียหายแค่ส่วนเล็กๆ ส่วนหนึ่ง เขาเรียกว่า

อะไรนะ ๓๐ : ๓๐ : ๔๐ อะไรประมาณนั้นแล้วแต่ ซึ่งกระทรวงการคลังเขาปรับอยู่เรื่อย ถ้าสุดท้ายไม่แน่ใจ แต่พูดว่าต้องมีสัดส่วนแน่นอน อันนี้เราคิดตามสามัญสำนึก ถ้าไม่กำหนดอย่างนี้การกำกับดูแลก็ปล่อย ผมมี ผอ. คลังแล้ว ผมก็ปล่อย ผอ. คลัง แต่ผมก็เซ็นแค่ทราบอย่างเดียวหรือผ่านไป แต่ในความรับผิดชอบนี้ไม่มีการกำกับดูแลที่ดีเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นในหลักการกำกับ

ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านกรรพัสดุของจังหวัด ๑๐๑

ดูแล เราคิดถึงความรักและรับชอบ ถ้าเพื่อเรื่องนี้เป็นเรื่องมักถามว่าเรา
รับไหม เราก็รับ แต่ถ้าผิดเราจะไม่รับเลยหรือ ก็ต้องแบ่งบ้าง แต่ตามสัดส่วน
ที่กระทรวงการคลังจะกำหนด

สัดส่วนตรงนี้ใครกำหนด เริ่มต้นก็คือทางส่วนราชการต้องมีการ
สอบสวนข้อเท็จจริงทางละเมิด สอบสวนเสร็จต้องส่งความเห็นนี้เป็นเบื้องต้น
ต้นไปให้กระทรวงการคลัง เขาก็มีคณะกรรมการว่าด้วยความรับผิดชอบทาง
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
สำนักงานประมาณ อัยการ สตง. เป็นต้น เบ็ดเสร็จแล้วรวมแล้วเป็นคณะ
มานั่งพิจารณาแล้วกำหนดว่าความเสียหายของหลวงก่อนนี้ ใครควรจะได้รับ
ผิดบ้าง เห็นด้วยกับผลการสอบสวนหรือไม่ แต่ถ้ามีการชดใช้เลยจบ อันนี้
ไม่ต้องเสียเวลา แต่ไม่ชดใช้ก็ต้องอย่างนี้

เคยมีเรื่องหนึ่งผมออกรายการสถานีประชาชน เป็นนายกฯ นาแถม
หรืออะไรก็ไม่รู้ แถวจังหวัดอะไร ผมจำไม่ได้ อายุเยอะแล้วจำไม่ได้ จำได้ก็
ไม่ดี เตี่ยวสะเทือนจังหวัดเขา เอาเป็นว่านาแถม นายกฯ มาบอกว่าเจ้าหน้าที่
การเงินเซ็นเช็คแล้ว เว้นข้างหน้าตรงอักษรกับเว้นข้างหน้าตัวหนังสือ
ผมจะไปรู้ได้อย่างไร มีปลัดอยู่แล้ว พอปลัดเซ็นผมก็เซ็น ผู้บริหารอย่างนี้เป็น
ง่าย ขอให้ผมปลัดอย่างเดียวก็เซ็นหมดอย่างนี้ง่าย ปลัดก็เหมือนกัน ปลัดบอก
ว่า คิดไม่ถึงว่าเป็นถึง ผอ. คลังแล้ว จะมีตุ๊กตากับเรา ผมก็ไม่ทันสังเกต
หายไป ๑๑ ล้านบาท ถ้าทันสังเกตจะหายไปเท่าไร นี่ขนาดไม่ทันสังเกต
ที่นี้ผู้สื่อข่าวคุณอะไรผู้หญิงถามว่า นายกฯ นาแถมจะรับผิดชอบยังไงคะ
ผมคงต้องให้เขาสอบสวนให้ชัดเจนก่อนว่า ใครต้องรับผิดชอบยังไง

ผมเลยสะกิดหน่อย เพราะวากล้อง ผมส่งสายตา แล้วเขาถาม สตง.
ว่ายังไงคะ ผมบอกว่าเรื่องการเงินที่เว้นข้างหน้า เว้นอะไรไว้เนี่ย ระเบียบเขียนไว้

ชัดมากเลย เพราะฉะนั้น การที่เกิดเรื่องนี้ได้จริงๆ คืออย่างนี้ เติมตัวเลขข้างหน้า ข้างหลังบอกว่าคนหน้าเซ็นแล้ว ผมเซ็น อย่างนี้ถ้ากระทรวงการคลัง เขาพิจารณาอย่างนี้ ในฐานะที่ผมเคยอยู่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด ถ้าไปพิจารณาว่า ประมาทเลินเล่อเล็กน้อยหลงก็เสียหาย ๑๑ ล้านบาท ก็หายวับเลย ผมจะพูดค่างวนๆ บาทหนึ่งกับ ล้านหนึ่งก็เท่ากัน บาทหนึ่งกับล้านบาทเท่ากันยังไง เท่ากันเพราะต่างก็เป็นเงินหลงด้วยกันทั้งนั้น คือคุณค่าของคือเงินล้านหนึ่ง บาทหนึ่ง ๖๐ ล้านคนหารอยู่ ในนั้นของเราเป็นแค่เศษเสี้ยวอยู่ในนั้น เพราะฉะนั้น เป็นเรื่องที่น่าเจ็บปวด ถ้าเรื่องนี้เงินไม่หายไป เงินจะไปช่วยเหลือที่อื่นบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ก็จะเยอะกว่านี้ เพราะฉะนั้น ที่ท่านช่วยกรุณาถามนี้ ก็เป็นเรื่องที่ดีขออย่างเดียวอย่าให้เกิดขึ้นบ่อย

ความบกพร่องในเรื่องการเงิน

ความบกพร่องในเรื่องการเงินจะบอกว่าเป็นเรื่องประมาทเลินเล่อเล็กน้อยไม่ได้ กระทรวงการคลังไม่ยอมเลย สตง. ที่นั่งอยู่ในกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง งบประมาณเดียวกันเป็นเสียงเดียว ถ้าเป็นเงินหลงเสียหายคุณก็จะบอกว่าประมาทเลินเล่อเล็กน้อยไม่ได้ต้องร้ายแรงไว้ก่อน ส่วนจะรับผิดชอบมากน้อยแค่ไหน

ดูตามว่ารัฐสภาพเป็นยังไง เช่น เซ็คบอกว่าต้องซัดคร่อม ทุกคนจะปฏิเสธว่าไม่รู้ระเบียบไม่ได้ เซ็คใบนี้ไม่ได้ซัดคร่อมแล้วเอาไปเบิกเงินมาถึงเราเซ็นโดยที่เขาไม่ได้

ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด ๑๐๓

ขีดคร่อม เราก็ต้องขีดคร่อมแทน ถึงเราจะหลังตรงเราก็ต้องขีดให้คร่อมใช้ใหม่ ก็ขีดไปสิ แต่คุณไม่ขีดเลย คุณก็เซ็นๆ บอกว่าปลัดเซ็นแล้วคุณก็เซ็นต่อ คงอ้างไม่ได้ อ้างได้อย่างเดียวคือต้องต่อสู้อย่างเดียวว่าประมาณเส้นเล่อเล็ก น้อยมาก แต่เล็กน้อยเสียหายไปสักพันหนึ่ง เสียหายไปสัก ๒ แสน อย่างนี้ เล็กน้อยหรือเปล่า

ยกตัวอย่าง เรื่องค่าเช่าบ้าน เรามีหน้าที่เซ็นอนุมัติก็จริง แต่ถ้าเบิกเท็จขึ้นมา แม้ว่าสุดท้ายอาจจะไม่โดยเพราะว่าอยู่ไกลเกินกว่าเหตุ แต่คนที่ เป็นกรรมการตรวจบ้านเช่ากับ ผอ. ที่ต้องดูแลเรื่องกฎระเบียบต่างๆ แล้วเลยไปอีกสักนิด อันนี้ก็อยู่ที่คณะเขาจะกำหนด เพราะฉะนั้นเราอย่าเพิ่งไป วิดกเลยตรงนั้น แต่เราทำตรงนี้ให้ดีที่สุด ทุกอย่างจะดีที่สุดเลย โดยเฉพาะ จตุ-คำ ไม่ต้องไปเยี่ยม เป็นภาระมาก เพราะว่าหลวงพ่อก็กียะอยู่แล้ว ต้องขอบคุณสำหรับคำถาม

๑๐๕ บทบาทที่พบในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของจังหวัด

ผมมีเบอร์โทรศัพท์ ๐๘๑-๗๕๓-๗๘๒๑ คืออย่างนี้ท่านสามารถโทรมาได้ ผมจะถือว่าเป็นความกรุณาที่ท่านมาแบ่งปันกับผม แล้วผมจะตอบปัญหาผมจะไม่ถามว่าท่านเป็นใคร ผมไม่สนใจจังหวัดไหนหรือ ขออย่างเดียวอยากจะรู้ว่าผมควรจะแนะนำอะไรท่าน ถ้าผมไม่รู้ผมจะบอกว่าเดี๋ยวผมจะหาความรู้มาแบ่งกับท่าน แล้วผมจะช่วยให้งาน สตง. น้อยลงได้ก็ด้วยการตอบคำถามของท่าน แล้วผมเชื่อว่าทุกท่านสุจริตใจอยากจะทำความสำเร็จ เรามีพระบิดาที่สอนให้เราบำบัตทุกข์ บำรุงสุข ผมขอภัยที่ให้เวลาได้ไม่เต็มทีนัก แต่เรายังมีเวลาอีกเยอะที่จะคบค้าสมาคม ที่จะแลกเปลี่ยนกัน ยังไงผมก็ไม่ไปไหน ตราบใดที่ยังมีลมหายใจก็เป็นทีที่ปรึกษาอยู่ใน สตง. เอาไว้ให้ห้องๆ มาปรึกษาบ้าง ใครจะมาปรึกษาก็ได้ มีโอกาสก็ออกมาเผยแพร่ความรู้บ้าง หาความรู้เพิ่มเติมบ้าง ไปเรียนโน่น เรียนนี้ หาพรรคพวกบ้าง ถ้าไม่มีต้องขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงที่ตั้งใจฟัง

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการบริหาร

นายทรงชนะ วิชัยธนพัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันดำรงราชานุภาพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

นางสุกานดา วรเชษฐบัญชา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นายอภิชัย ชัยชมภู ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้

กองบรรณาธิการ

นางวันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์ นางนิรมล เกิดแก้ว

นางกาญจนา แจ่มมินทร์ น.ส.สุพัตรา บุญถึง

ศิลปกรรม/จัดทำรูปเล่ม

นางสาวอัจฉนา เตชะพันธุ์

ส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โทร. ๐-๒๒๒๑-๕๙๕๘, ๕๐๕๕๖ (สื่อสาร สป.มท.)

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในเอกสารความรู้ สดร.

เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ

สถาบันดำรงราชานุภาพและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

พิมพ์ที่ บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด 70 ถ.ราชบพิธ แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กทม. 10200
โทร. 0-2222-5555, 0-221-9781 โทรสาร 0-2221-6433 นายยอดยิ่ง โสภณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. 2556
E-mail Address : borpitt@hotmail.co.th

ค่านิยมสร้างสรรค์
ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
“...วิสัยทัศน์ดี มีคุณธรรม น้อมนำความพอเพียง”

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๒๑๕๑๕๔ <http://www.stabundamrong.go.th>